

บทที่ ๔

การติดตามและประเมินระดับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

การนำเสนอผลการติดตามและประเมินระดับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ของ แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ประกอบด้วยข้อมูลที่ได้จาก เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ (บทที่ ๓) โดยนำเสนอตามรายยุทธศาสตร์ แต่ละ ยุทธศาสตร์ประกอบด้วยสาระหลักในภาพรวมของผลการติดตามและประเมินแผนฯ จากกลุ่มเป้าหมายที่เป็น หน่วยงานและผู้ให้สัมภาษณ์หน่วยงาน คนพิการ/ครอบครัว ผู้แทนล่ามภาษามือ คณะอนุกรรมการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดและกรุงเทพมหานคร

รายละเอียดของผลการติดตามและประเมินแผนฯ แบ่งเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับผลการติดตามและประเมินแผนฯ ตามรายยุทธศาสตร์ที่ ๑ - ๔ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิต/ผลลัพธ์

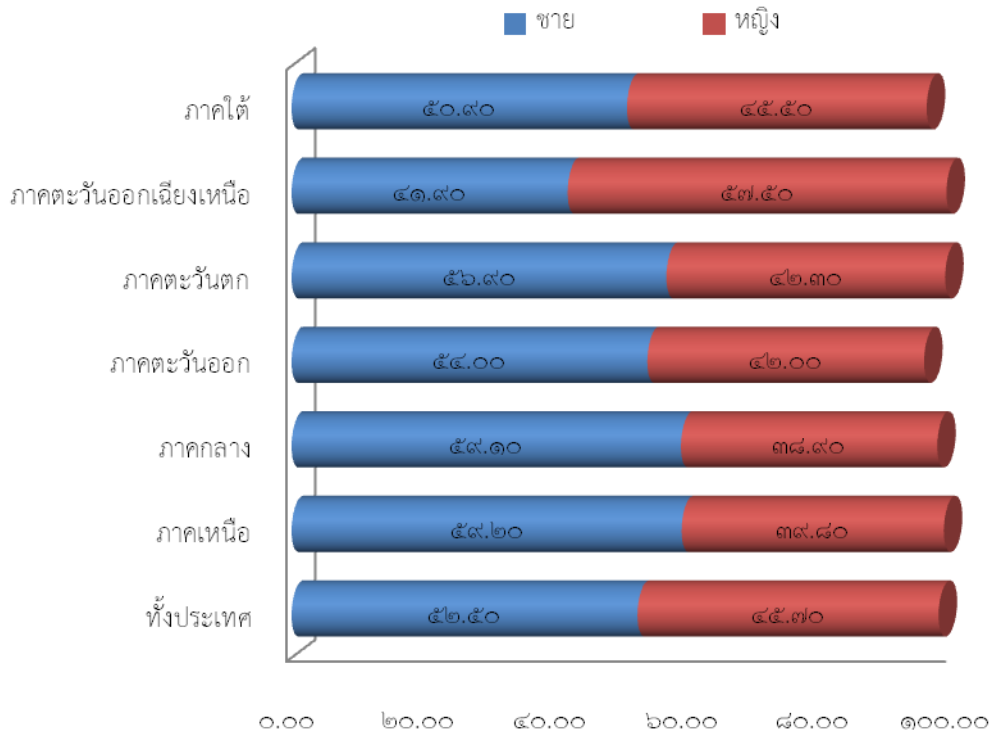
ข้อเท็จจริงของแต่ละส่วนจากการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ

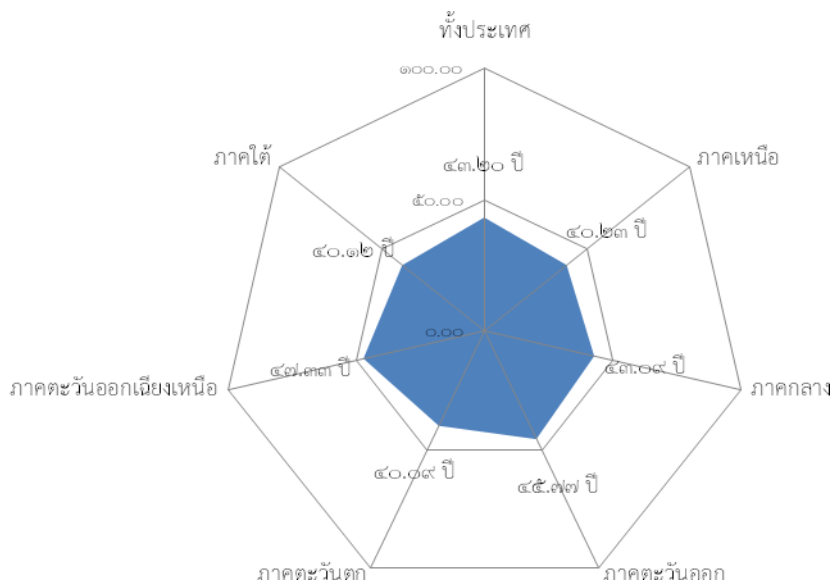
๑.๑ ข้อมูลเชิงปริมาณ

คนพิการที่ตอบแบบสอบถามส่งคืนกลับมาทั้งสิ้น จำนวน ๑,๐๗๒ คน จากกลุ่มเป้าหมายที่ กำหนด ๑,๑๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๔๙ ในจำนวน ๑,๐๗๒ คน เป็นเพศชายร้อยละ ๕๒.๕๐ เพศหญิง ๔๕.๗๐ อายุเฉลี่ย ๔๓.๒๐ ปี ผู้ที่มีสถานภาพสมรสและโสดมีจำนวนใกล้เคียงกัน ร้อยละ ๔๘.๓๐ และ ๔๗.๙๐ คนพิการส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในส่วนภูมิภาค ร้อยละ ๘๐.๘๐ โดยอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ ๓๘.๒๐ นอกเขตเทศบาล (ในเขต อบต.) ร้อยละ ๓๔.๗๐ และกรุงเทพมหานคร ๙๒.๘๐ นอกจากนี้คนพิการ เกือบทั้งหมดร้อยละ ๙๑.๖๐ นับถือศาสนาพุทธ ดังแผนภูมิที่ ๔.๑ ภาพที่ ๔.๑ และตารางที่ ๔.๑

แผนภูมิที่ ๔.๑ ผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกภาค

ภาพที่ ๔.๑ อายุเฉลี่ยของคนพิการจำแนกตามภาค

ตารางที่ ๔.๑ สถานภาพสมรส ที่พักอาศัยและการนับถือศาสนาจำแนกตามภาค

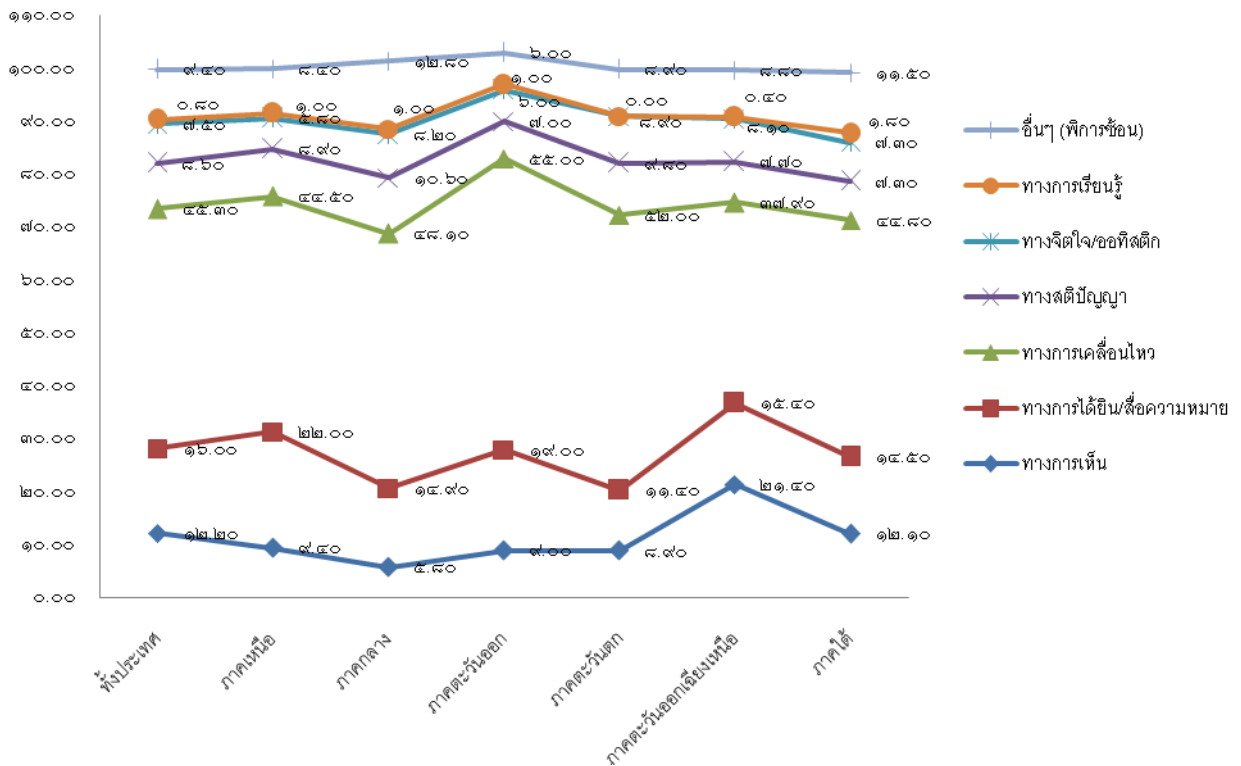
ข้อมูล	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
สถานภาพ (รวม)	๙๖.๔๐ (๑,๐๓๓)	๑๐๐.๐๐ (๑๙๑)	๙๑.๘๘ (๑๙๑)	๙๗.๐๐ (๙๗)	๑๐๐.๐๐ (๑๒๓)	๙๕.๑๐ (๒๗๑)	๙๗.๐๐ (๑๖๐)
โสด	๔๗.๙๐ (๕๑๔)	๕๒.๔๐ (๑๐๐)	๕๓.๘๘ (๑๑๒)	๔๔.๐๐ (๔๔)	๕๑.๒๐ (๖๓)	๔๑.๘๐ (๑๑๙)	๔๖.๑๐ (๗๖)
สมรส	๓๔.๒๐ (๓๖๗)	๓๘.๗๐ (๗๔)	๒๔.๕๐ (๕๑)	๒๘.๐๐ (๒๘)	๓๗.๔๐ (๔๖)	๓๔.๗๐ (๙๙)	๔๑.๘๐ (๖๙)
หม้าย	๙.๕๐ (๑๐๑)	๔.๒๐ (๘)	๑๐.๑๐ (๒๑)	๑๕.๐๐ (๑๕)	๒.๕๐ (๓)	๑๕.๘๐ (๔๕)	๕.๕๐ (๙)
หย่าร้าง	๓.๗๐ (๔๐)	๔.๗๐ (๙)	๑.๙๐ (๔)	๖.๐๐ (๖)	๘.๙๐ (๑๑)	๒.๕๐ (๗)	๑.๘๐ (๓)
แยกกันอยู่	๑.๐๐ (๑๑)	-	๑.๕๐ (๓)	๔.๐๐ (๔)	-	๐.๕๐ (๑)	๑.๘๐ (๓)
ที่พักอาศัย (รวม)	๙๗.๙๐ (๑๐๖๐)	๑๐๐.๐ (๑๙๑)	๙๙.๐๐ (๒๐๖)	๙๗.๐๐ (๑๗๘)	๑๐๐.๐๐ (๑๒๓)	๙๘.๙๐ (๒๘๒)	๑๐๐.๐๐ (๑๖๕)
กทม.	๑๘.๑๐ (๑๙๔)	-	๙๒.๘๐ (๑๙๓)	-	-	-	-
ภูมิภาค	๘๐.๘๐ (๘๖๖)	๑๐๐.๐๐ (๑๙๑)	๖.๒๐ (๑๓)	๙๗.๐๐ (๙๗)	๑๐๐.๐๐ (๑๒๓)	๙๘.๙๐ (๒๘๒)	๑๐๐.๐๐ (๑๖๕)
- ในเขตเทศบาล	๓๘.๒๐ (๔๑๐)	๖๐.๒๐ (๑๑๕)	๓.๕๐ (๗)	๘๑.๐๐ (๘๑)	๘๗.๘๐ (๑๐๘)	๑๕.๘๐ (๔๕)	๓๕.๘๐ (๕๙)
- นอกเขตเทศบาล (อปท.)	๓๕.๗๐ (๓๗๖)	๓๙.๘๐ (๖๐)	๑.๐๐ (๒)	๙.๐๐ (๙)	๑๒.๒๐ (๑๕)	๖๗.๕๐ (๑๙๒)	๕๓.๙๐ (๘๖)
ศาสนา							
พุทธ	๙๑.๖๐ (๙๘๒)	๙๕.๓๐ (๑๘๒)	๘๑.๗๐ (๑๗๐)	๙๓.๐๐ (๙๓)	๙๒.๗๐ (๑๑๔)	๙๗.๙๐ (๒๗๙)	๘๗.๓๐ (๑๔๔)
คริสต์	๒.๒๐ (๒๔)	๒.๖๐ (๕)	๑.๕๐ (๓)	๓.๐๐ (๓)	๖.๕๐ (๘)	๐.๕๐ (๑)	๒.๕๐ (๔)
อิสลาม	๓.๖๐ (๓๙)	-	๑๑.๕๐ (๒๔)	๓.๐๐ (๓)	-	-	๗.๓๐ (๑๒)

ข้อมูล	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
อื่นๆ	๐.๘๘ (๙)	๒.๑๐ (๔)	๐.๕๐ (๑)	-	๐.๘๐ (๑)	๐.๔๐ (๑)	๑.๒๐ (๒)

ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทความพิการ

คนพิการที่ตอบแบบสอบถามเป็นประเภทความพิการทางการเคลื่อนไหวมากที่สุด ร้อยละ ๔๕.๓๐ พบมากที่สุดใภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๕๕.๐๐ รองลงมาคือภาคตะวันตก ร้อยละ ๕๒.๐๐ สำหรับประเภทความพิการทางการได้ยิน/สื่อความหมาย ร้อยละ ๑๖.๐๐ ส่วนประเภทความพิการทางการเรียนรู้ มีน้อยที่สุดเพียงร้อยละ ๐.๘๐ เท่านั้น กราฟที่ ๔.๑

กราฟที่ ๔.๑ ประเภทความพิการของคนพิการจำแนกตามภาค

๑.๒ เชิงคุณภาพ

๑) การสัมภาษณ์เจาะลึกผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่ดำเนินการตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมทั้ง ๔ ยุทธศาสตร์ของแผนฯ จำนวนรวมทั้งสิ้น ๒๙ คน จาก ๑๔ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๐๐ จากหน่วยงานที่กำหนดไว้ ๒๐ แห่ง

๒) การจัดเวทีสนทนากลุ่ม ใน ๖ ภูมิภาค และกรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่ม ประกอบด้วยคนพิการ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลคนพิการ และล่ามภาษามือ จำนวนทั้งสิ้น ๘๔ คน

๓) การสัมภาษณ์กลุ่มผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด และผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการกรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมจำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๙๓ คน ดังตารางที่ ๔.๒

ตารางที่ ๔.๒ ผู้เข้าร่วมเวทีสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์

กลุ่มคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด จำแนกตามภาค

ภาค	จังหวัด	สนทนากลุ่ม (คน)	สัมภาษณ์กลุ่ม (คน)
ภาคเหนือ	แม่ฮ่องสอน	๑๓	๑๕
ภาคกลาง	ลพบุรี	๑๓	๑๕
	กรุงเทพมหานคร	๑๐	๑๖
ภาคตะวันตก	เพชรบุรี	๑๕	๑๘
ภาคตะวันออก	ฉะเชิงเทรา	๘	๑๑
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	หนองคาย	๑๔	๑๖
ภาคใต้	ปัตตานี	๑๓	๑๖
รวม		๘๖	๑๐๗

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลเกี่ยวกับผลการติดตามและประเมินแผนฯ ตามรายยุทธศาสตร์ที่ ๑ - ๔ และปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์

การนำเสนอผลการติดตามและประเมินระดับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามเป้าหมายแนวทางและตัวชี้วัดของแต่ละประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ในครั้งนี้ไม่สามารถใช้ข้อมูลเกี่ยวกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและผู้รับผิดชอบตามที่ระบุไว้ในแผนฯ ฉบับที่ ๓ มาเป็นโจทย์ของการประเมินได้ เนื่องจากแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมและผู้รับผิดชอบที่ปรากฏในแผนฯ เป็นเพียงตัวอย่างหรือแนวทางที่แผนฯ ระบุไว้เพื่อให้หน่วยงานสามารถใช้เป็นแนวทางในการนำไปจัดทำโครงการสำหรับของงบประมาณจากสำนักงบประมาณเท่านั้น (สัมภาษณ์, ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕ และ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕) ประกอบกับข้อเท็จจริงที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่างก็ให้ข้อมูลในทิศทางที่สอดคล้องกัน นอกจากนี้หน่วยงานบางแห่ง เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระบุว่า หน่วยงานมีภารกิจในการวางแผนและจัดทำยุทธศาสตร์ในภาพรวมของประเทศ จึงไม่มีโครงการ/กิจกรรมสู่กลุ่มเป้าหมายหรือผู้รับบริการโดยตรง เป็นต้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ไม่ได้ดำเนินการใดๆ ที่สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม

ดังนั้น ข้อมูลที่ปรากฏต่อไปนี้ จึงเป็นข้อมูลที่ได้จากแบบรายงานผลการปฏิบัติตามแผนฯ โดยมีบุคลากรของหน่วยงานนั้นๆ เป็นผู้ตอบแบบรายงาน และการสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ผู้เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากแบบสอบถามของคนพิการ/ครอบครัว ประเด็นการสนทนากลุ่มคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับคนพิการและล่ามภาษามือ รวมทั้งการสัมภาษณ์กลุ่มคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัดในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และ ๖ ภาค โดยการประเมินระดับความสำเร็จของการดำเนินงานตามรายยุทธศาสตร์นั้นจะใช้วิธีเทียบเคียงกับผลการติดตามประเมินแผนฯ ฉบับที่ ๓ (ระยะครึ่งแผนฯ) เท่านั้น

รายละเอียด มีดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การบริหารจัดการ ระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เป้าประสงค์ ๑ มีระบบบริหารจัดการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถทำหน้าที่กำหนดและกำหนดนโยบาย แผนงาน งบประมาณด้านคนพิการอย่างบูรณาการ

เป้าประสงค์ ๒ คนพิการเข้าถึงสิทธิและโอกาสในการพัฒนาตนเองในทุกมิติของสังคมสามารถเลือกรูปแบบการบริการที่เหมาะสมตามความต้องการจำเป็นของแต่ละบุคคลและสามารถดำรงชีวิตอิสระ

ข้อเท็จจริงสำหรับเป้าประสงค์ ๑

เป้าประสงค์ ๑ มี ๑ ตัวชี้วัด คือ ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ (คปพช.)

เป้าหมาย มีคณะกรรมการฯ ภายในปี ๒๕๕๑ และสามารถทำหน้าที่กำหนดและกำกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณด้วยคนพิการอย่างบูรณาการ

แนวทาง/มาตรการ จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ เพื่อประสานการบริหารจัดการระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้เป็นไปตามเป้าหมายโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

มีการดำเนินงานได้ตามเป้าหมาย แนวทาง/มาตรการที่ระบุตามแผนฯ ฉบับที่ ๓ ทั้งนี้หน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการร่วมกันจัดตั้งคณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ ปี ๒๕๕๐ คือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์และองค์กรด้านคนพิการ คณะกรรมการฯ ชุดนี้มีองค์ประกอบที่เป็นไปตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีข้อสังเกตว่าใน เรื่องระบบการบริหารจัดการ “ระบบบริการจะต้องเป็นการตอบสนองความจำเป็นของคนพิการ บางอย่างเหมือนกันแต่บางอย่างจำเป็นพิเศษในบางเรื่อง เช่น เทคโนโลยีที่จำเป็น ที่ผ่านมามีไม่ได้กล่าวถึงอย่างชัดเจนในแผนฯ ๓” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบบริหารจัดการยังคงต้องการที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป และเมื่อนำข้อมูลจากการสนทนากลุ่มใน ๗ จังหวัดมาพิจารณาประกอบกันแล้ว ทำให้ได้ข้อสรุปว่ายังมีจุดอ่อนในระบบการบริหารจัดการเพื่อให้คนพิการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานได้อย่างทั่วถึง ครอบคลุมทุกด้าน (สัมภาษณ์, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕)

สำหรับการจัดตั้งคณะกรรมการฯ สามารถตรวจสอบการบริหารจัดการได้ตามหลักธรรมาภิบาล คณะกรรมการมีคุณสมบัติที่คานกันเองได้ ซึ่งหมายถึง การตรวจสอบความคิดเห็นหรือการกระทำซึ่งกันและกัน (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕)

ในด้านการทำหน้าที่ กำหนดและกำกับนโยบาย แผนงาน งบประมาณด้านคนพิการอย่างบูรณาการ พบว่า “มีการกำหนดนโยบายออกมาหลายเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องกฎหมายคนพิการ ปี ๕๐” (สัมภาษณ์, ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕)

จากผลการติดตามในระยะครึ่งแผนฯ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๒ พบว่า คณะกรรมการชุดนี้ได้แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการตาม ประเภทความพิการ คณะอนุกรรมการพัฒนาตามมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการหรือองค์กรใดที่ให้บริการคน พิการและอื่นๆ (ขัตติยา กรรณสูตและคณะฯ, พ.ศ. ๒๕๕๓, น.๓-๕)

นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ในด้านนโยบายบูรณาการแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเข้ากับแผนพัฒนา จังหวัด แผนพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งผลจากการสนทนากลุ่มคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการประจำจังหวัด ทั้ง ๗ จังหวัด ได้ภาพรวมว่า การบูรณาการแผนที่เกิดขึ้นมาจากการที่สำนักงานส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติมีคำสั่งพร้อมงบประมาณให้คณะอนุกรรมการฯ จัดทำแผนพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด ฉบับที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ โดยมีการจัดอบรมกระบวนการจัดทำ แผนแบบมีส่วนร่วมให้ก่อน แล้วจึงให้ผู้เข้าร่วมอบรมไปดำเนินการจัดทำแผนในจังหวัดของตน โดยมี พัฒนา สังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) เป็นประธานคณะทำงาน มีองค์กรภาครัฐ เอกชน และ เจ้าหน้าที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ร่วมเป็นคณะทำงาน กระบวนการทำแผนมี การศึกษานโยบายระดับประเทศและวางกรอบ ขอความร่วมมือกับทุกฝ่ายและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องมา ร่วมกัน ยกร่างแผนโดยคณะทำงาน มีการจัดประชุมวิพากษ์แผนทุกภาคส่วนโดยเฉพาะคนพิการที่จะต้องเข้า มาร่วมก่อนที่จะจัดทำแผนฉบับสมบูรณ์ ที่สำคัญแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตของทั้ง ๗ จังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ถูกนำไปบูรณาการกับแผนจังหวัดด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่วนการนำแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติ นั้น พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ได้ทำหนังสือให้ผู้ว่าราชการจังหวัดลงนามขอความ ร่วมมือหน่วยงานต่าง ๆ เช่น การขอความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้คน พิการ การขอความร่วมมือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตั้งงบประมาณรองรับการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคน พิการในท้องถิ่นด้วย เป็นต้น

สำหรับความคิดเห็นที่น่าสนใจซึ่งได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม ๒ ประเด็น คือ

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ (คปพช.) ต่อไปอาจ จำเป็นต้องมีผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้ามาด้วย เนื่องจากคนพิการส่วนใหญ่ยังคงประกอบ อาชีพด้านการเกษตรและเลี้ยงสัตว์

๒. บทบาทในการพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติวงเงินสนับสนุน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ในระดับจังหวัด พบว่า คปพช. ยังไม่ค่อยมีบทบาทเท่าใดนัก “ทั้ง ๗ จังหวัดส่วนใหญ่ยังไม่ได้มีการนำเสนอ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมดังกล่าวด้วยเหตุที่ต้องปฏิบัติภารกิจอื่นๆ เต็มที่อยู่แล้ว ทำให้ไม่มีเวลาเสนอ โครงการเพิ่มเติม” ยกเว้นบางจังหวัดที่เสนอโครงการตามสภาพปัญหาและความต้องการของคนพิการ เช่น โครงการเสริมทักษะแพทย์แผนไทย โครงการฝึกอาชีพคนพิการ โครงการฝึกอบรมหัตถกรรมและโครงการฝึก อาชีพครบวงจร เป็นต้น

เป้าประสงค์ ๒ มี ๖ ตัวชี้วัด แต่ละตัวชี้วัดมีเป้าหมาย แนวทาง/มาตรการ รวมทั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบแตกต่างกันไป การนำเสนอในที่นี้จึงเป็นการนำเสนอตามตัวชี้วัดแต่ละด้าน โดยข้อมูลทั้งหมดในส่วนนี้ได้จากเครื่องมือทุกประเภทที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ทั้งนี้ข้อมูลจากเครื่องมือดังกล่าวอาจเป็นไปได้ทั้งที่สอดคล้องและโต้แย้งกัน เพื่อให้ได้ภาพทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ ทั้งจากผู้ให้บริการ (หน่วยงาน) และผู้ใช้บริการ (คนพิการ/ครอบครัว ผู้ดูแลและผู้เกี่ยวข้อง)

ตัวชี้วัดที่ ๒ ระดับความสำเร็จและระบบการบริการคนพิการตามสิทธิขั้นพื้นฐานทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและสังคม ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

เป้าหมาย คนพิการได้รับบริการที่มีคุณภาพและทั่วถึงตามเป้าหมายขององค์การภาครัฐและเอกชน
แนวทาง/มาตรการ พัฒนาระบบบริการคนพิการทุกด้าน ทั้งทางด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและสังคมให้ครอบคลุมทั่วถึง

ผลการติดตามและประเมินผล มีดังนี้

- หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานที่เกี่ยวกับตัวชี้วัดที่ ๒ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ คณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ (คปพช.) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กรุงเทพมหานคร และองค์กรด้านคนพิการ
- แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) มีดังนี้

๒. ๑ สิทธิด้านการแพทย์

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่หน่วยงานดำเนินงาน มีดังนี้

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

- จัดให้มีช่องทางด่วนพิเศษ (Fast Track) สำหรับคนพิการที่มาใช้บริการในโรงพยาบาลสังกัดสำนักงานแพทย์ ๘ แห่ง และศูนย์สาธารณสุข ๖๘ แห่ง ในสังกัดกรุงเทพมหานคร
- จัดให้มีคลินิกกระตุ้นพัฒนาเด็กในโรงพยาบาลตากสิน
ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒,๒๑๙ คน
ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒,๑๒๓ คน
- จัดทำฉลากของยาอักษรเบรลล์และจัดซื้อเสลทและดินสอให้โรงพยาบาล สังกัดสำนักงานแพทย์ โรงพยาบาลละ ๒ ชุด
- จัดทำฉลากของยาอักษรเบรลล์สำหรับคนพิการทางการเห็น (ปี ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔)
- จัดให้มีศูนย์บริการให้การบำบัดรักษาและพัฒนาการเด็กกลุ่มพิเศษด้านสุขภาพ จิตใจ และสังคมแบบจุดเดียวเบ็ดเสร็จ รวมทั้งศูนย์เวชศาสตร์การกีฬาและเวชศาสตร์ฟื้นฟู เพื่อตอบสนองบริการด้านสุขภาพแก่ประชาชน ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการทุพพลภาพ และผู้ที่ช่วยตนเองไม่ได้ (อยู่ในระหว่างการค้าดำเนินการ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ดำเนินการดังนี้

๑) ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน

งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน ๔๕,๑๔๐ คน

งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน ๓๑,๘๖๖ คน

กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์สิทธิรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

ดำเนินการดังนี้

๑) หน่วยบริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการแบบเบ็ดเสร็จใน ๔ ภูมิภาค มีการออกหน่วย ๕ ครั้ง/๕ จังหวัด ปี ๒๕๕๓ และ ๖ ครั้ง/๕ จังหวัด ปี ๒๕๕๔ ผู้รับบริการ ๖,๑๘๐ คน งบประมาณ ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒) พัฒนางานบริการฟื้นฟูเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้บริการแบบสหวิชาชีพแพทย์/ แพทย์ PT/OT/PO/พยาบาล ปี ๒๕๕๓ ผู้รับบริการ ๑,๗๒๕ คน ปี ๒๕๕๔ ผู้รับบริการ ๒,๑๘๓ คน จำแนกเป็นผู้ป่วยนอก ๑,๘๔๓ คน ผู้ป่วยใน ๔,๓๔๐ คน งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท

๓) การพัฒนาระบบบริหารฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านการทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation & Mobility – O & M) ร่วมกับ สปสช. เป็นการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันฝึกคนตาบอด ๕๓ คน ใช้งบประมาณ ๔๖๐,๐๐๐ บาท

๔) การฝึกวิถีชีวิตอิสระของคนพิการ

งบประมาณปี ๒๕๕๓ ฝึกทักษะคนพิการ ๓,๔๓๘ คน

งบประมาณปี ๒๕๕๔ ฝึกทักษะคนพิการ ๒,๐๙๔ คน

๕) บริการบ้านวิถีอิสระของคนพิการ

งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕๓ คน

งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๙๐ คน

และฝึกกลับสู่สังคม จำนวน ๑,๓๔๒ คน

๖) การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการด้านการเคลื่อนไหวโดยชุมชน (Community Based Rehabilitation – CBR) ปี ๒๕๕๔ ใช้งบประมาณ ๓,๗๐๐,๐๐๐ บาท โดยดำเนินงานในลักษณะการสำรวจ การดำเนินงาน CBR ระดับอำเภอและจังหวัดเรียบร้อยแล้ว รวมทั้งมีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยบริการสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- พัฒนาหลักสูตร CBR ๒ หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรพี่เลี้ยงโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) และหลักสูตร อสม.และผู้ดูแล
- จัดทำคู่มือการดูแลคนพิการโดยชุมชน สำหรับ อบต.
- สัมมนาแพทย์เวชศาสตร์ฟื้นฟูเพื่อพัฒนางานฟื้นฟูระดับท้องถิ่น ๔๕ คน
- ประชุมสร้างเครือข่ายพยาบาล รพ.สต. ในภูมิภาค ๕ รุ่น รวม ๑,๐๒๐ คน

๗) การพัฒนาระบบบริการฟื้นฟูสมรรถภาพ ปี ๒๕๕๔ ผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน มีลักษณะเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดูแลผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุทางถนน ประชุมเจ้าหน้าที่จากรพศ./รพท./รพช./รพ.สต. จำนวน ๖๕ คน งบประมาณ ๒๙๗,๐๐๐ บาท

๘) โครงการพัฒนาศูนย์ดำรงชีวิตอิสระในระดับจังหวัดกับชุมชน ประชุมเครือข่าย ๘๕ คน และลงพื้นที่ IL ๔ ภาค ๘ แห่ง งบประมาณ ๔๒๙,๐๐๐ บาท

กระทรวงสาธารณสุข

สถาบันราชานุกูล จัดให้มีโครงการสำคัญ ๓ โครงการ ประกอบด้วย

๑) โครงการพัฒนาระบบบริการผู้ป่วยนอกแบบเบ็ดเสร็จ งบประมาณ ๑๐๘,๘๐๐ บาท
กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่

- คู่มือการบริการผู้ป่วยนอกระดับตติยภูมิในผู้ป่วยที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
อายุ ๗-๑๕ ปี

- รูปแบบและมาตรฐานพฤติกรรมบริการสำหรับบุคลากรงานบริการผู้ป่วยนอก

๒ เรื่อง

- โปรแกรมบำบัดด้วย “ Snoezelen Multi-sensory Approach” สำหรับผู้บกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา จำนวน ๑ โปรแกรม

- โปรแกรมการมีส่วนร่วมในการฝึกพูดอย่างต่อเนื่องที่บ้านสำหรับผู้ปกครอง
จำนวน ๑ โปรแกรม

๒) โครงการพัฒนาการเป็นหน่วยบริการที่เป็นเลิศเฉพาะทางด้านส่งเสริมพัฒนาการ
วัยแรกเกิด - ๕ ปี (Excellence Center) ปี ๒ งบประมาณ ๔๘๐,๐๐๐ บาท กิจกรรมที่ดำเนินการ คือ

- มาตรฐาน Excellence Center ฉบับสมบูรณ์

- หลักสูตรส่งเสริมพัฒนาการเด็กแรกเกิด - ๕ ปี สำหรับผู้เชี่ยวชาญ

- ผลงานวิจัยด้านการพัฒนาการเด็กและสติปัญญา ๓ เรื่อง

๓) โครงการพัฒนาคุณภาพบริการเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา อายุ ๖ - ๑๘ ปี งบประมาณ ๔๘,๗๐๐ บาท มีการจัดทำชุดคู่มือโปรแกรมระบบบริการเด็กบกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา อายุ ๖-๑๘ ปี แบบองค์รวม ๑ ชุด ๓ โปรแกรม (การจัดการผู้ป่วยรายกรณี สมรรถนะพื้นฐาน ก้าวหน้า)

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล ในปี ๒๕๕๓
กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มอบให้ศูนย์การศึกษาพิเศษ ร่วมมือ
กับโรงพยาบาล/สถาบันทางการแพทย์ จัดศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล จำนวน ๒๙

ศูนย์การเรียนรู้ สามารถให้บริการทางการศึกษาแก่เด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาลระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๒ - มีนาคม ๒๕๕๓ เฉลี่ยเดือนละประมาณ ๒,๑๐๐ คน ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ ได้รับการสนับสนุนงบประมาณเฉพาะค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานให้ราชการ จำนวน ๗,๙๐๓,๔๗๖ บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า การบริการด้านต่างๆ ถือว่า “ดี โดยเฉพาะการแพทย์ การศึกษาทำได้เยอะ” (สัมภาษณ์, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) การเข้าถึงสิทธิการรักษาพยาบาลคนพิการมี ๓.๗๔ การที่คนพิการเข้าถึงบริการทางการแพทย์โดยการใช้สิทธิจากบัตรคนพิการ เพื่อให้ได้อุปกรณ์ที่จำเป็นเฉพาะความพิการแต่ละประเภท แต่คนพิการบางกลุ่มประสบความผิดหวังเมื่อไปพบแพทย์แต่ละครั้งซึ่งต้องรอคิวนาน รวมทั้งรอผลการวินิจฉัยและ/หรือต้องอยู่ในระบบการส่งต่อเพื่อรับบริการในโรงพยาบาลประจำจังหวัด มีผลต่อค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นและมีความยากลำบากในการเดินทางร่วมกับคนปกติ

ข้อมูลจากเวทีสนทนากลุ่ม ๗ จังหวัด ได้ข้อสรุปในสิทธิด้านการแพทย์ว่า กรณีคนพิการที่มีอาการป่วยทางจิต ต้องการพบแพทย์เฉพาะด้านซึ่งมีสถานพยาบาลเฉพาะในจังหวัดใหญ่ๆ ค่ายาแพง ส่วนกรณีเด็กออทิสติกและดาวนซินโดรมต้องเผชิญปัญหาการขาดแคลนบุคลากร รวมทั้งบุคลากรทางการแพทย์ และคนทั่วไปไม่เข้าใจพฤติกรรมของเด็กกลุ่มนี้ รวมถึงขาดแคลนครูฝึก ส่วนคนพิการทางการได้ยินเป็นกลุ่มที่ไม่สามารถสื่อสาร เมื่อมีความจำเป็นต้องเข้ารับบริการไม่สามารถบอกอาการได้ เนื่องจากขาดแคลนล่ามภาษามือ ซึ่งตามปกติมีน้อยและไม่มีเลยในบางพื้นที่ กรณีคนพิการทางสายตาระบุว่า “แพทย์ไม่ค่อยเข้าใจ” คนพิการทางการเคลื่อนไหวเป็นกลุ่มที่ไม่ค่อยมีปัญหาในการใช้บริการทางด้านการแพทย์ แม้บางคนอาจจะต้องรอคิวเช่นเดียวกับคนปกติแต่ก็สามารถเข้าถึงบริการได้ รวมทั้งบางคนจะไม่สะดวกในการเดินทางก็ตาม โดยเฉพาะคนพิการทุกกลุ่มยกเว้นคนพิการทางจิต ออทิสติก การเรียนรู้ ดาวนซินโดรม มักจะให้ข้อมูลว่า “ตนเองเข้มแข็งไม่จำเป็นต้องพบแพทย์บ่อย”

จังหวัดที่มีความโดดเด่นเกี่ยวกับบริการทางการแพทย์ คือ จังหวัดกรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา และลพบุรี จังหวัดที่ขาดแคลนแพทย์เฉพาะทาง (ด้านสติปัญญา) ได้แก่ เพชรบุรี และแม่ฮ่องสอน มีข้อมูลในเชิงโต้แย้งว่า “คนพิการมีโอกาสทางการแพทย์ ได้รับการดีขึ้นและน่าจะดีกว่าทุกสิทธิ...แต่จิตแพทย์ยังมีน้อย” (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕)

ส่วนข้อมูลจากการสำรวจความพึงพอใจของคนพิการที่มีต่อการเข้าถึงสิทธิด้านการแพทย์ พบว่า คนพิการมีโรคประจำตัวกันมากที่สุด คือ โรคเบาหวาน มีร้อยละ ๙.๖๓ ความดันโลหิต ร้อยละ ๓๒.๕๖ การมีโรคประจำตัวของคนพิการ จำแนกตามรายภาค พบว่า ภาคเหนือ คนพิการมีโรคประจำตัว ร้อยละ ๑๗.๘๐ และภาคตะวันตก คนพิการมีโรคประจำตัว ร้อยละ ๑๒.๒๐ ส่วนการใช้สิทธิการรักษาพยาบาล พบว่า ร้อยละ ๖๙.๕๐ ใช้สิทธิการรักษาพยาบาล โดยใช้สิทธิจากหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทองที่ระบุสิทธิย่อย ๓.๗๔) รองลงมา ร้อยละ ๔.๐๐ ใช้สิทธิบัตรประกันสังคมและสิทธิการรักษาพยาบาลของข้าราชการและรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ ๓.๘๐ ดังตารางที่ ๔.๓ แผนภูมิที่ ๔.๒ และตารางที่ ๔.๔

ตารางที่ ๔.๓ คนพิการมีโรคประจำตัว

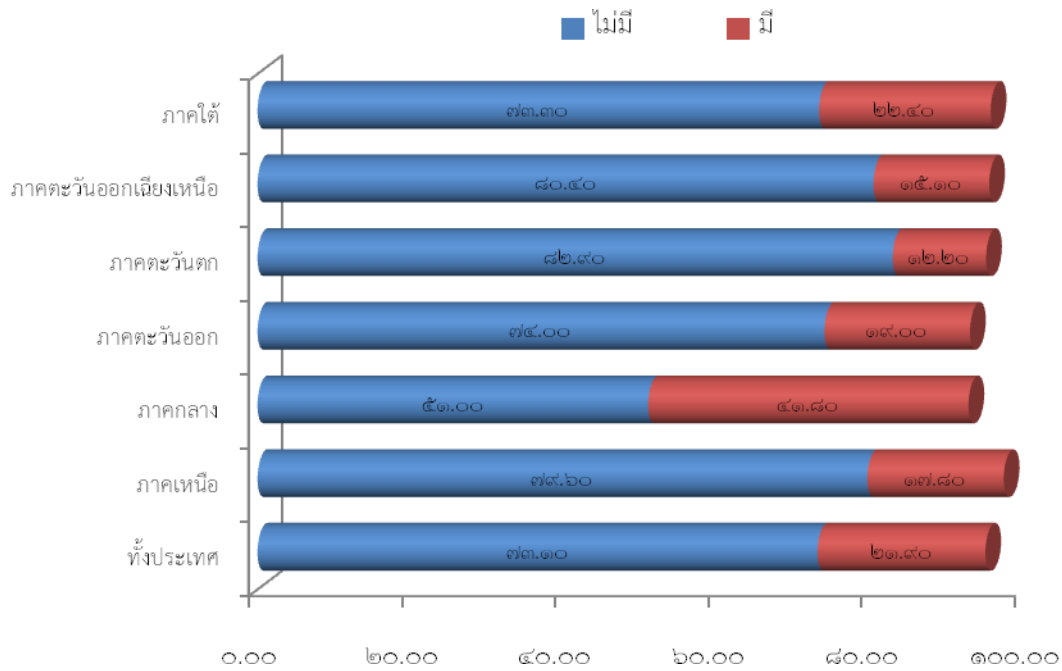
โรคประจำตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
HIV	๑	๐.๔๖
กระดูกทับเส้นประสาท	๑	๐.๔๖
โรคกระเพาะ	๒	๐.๙๒
โรคกล้ามเนื้ออ่อนแรง	๑	๐.๔๖
โรคเก๊า	๗	๓.๒๑
โรคเกาส์ โรคอ้วน	๑	๐.๔๖
เข้าเสื่อม	๑	๐.๔๖
ความดันโลหิตสูง โรคไขมัน	๑	๐.๔๖
ความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคหัวใจ	๓	๑.๓๘
โรคไขมัน	๑	๐.๔๖
โรคความดันโลหิต	๗๑	๓๒.๕๖
โรคเบาหวาน	๒๑	๙.๖๓
ความดันโลหิตสูง โรคไขมัน โรคเบาหวาน	๑	๐.๔๖
โรคความดันโลหิต โรคเบาหวาน	๑๘	๘.๒๕
ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ	๕	๒.๒๙
ความดันโลหิตสูง ถุงลมโป่งพอง	๑	๐.๔๖
โรคเบาหวาน โรคหัวใจ	๑	๐.๔๖
โรคความดันโลหิต โรคหัวใจ โรคไทรอยด์	๑	๐.๔๖
โรคความดันโลหิต โรคหัวใจ โรคเส้นเลือดสมองตีบตัน	๑	๐.๔๖
โรคความดันโลหิต โรคเกาต์	๖	๒.๗๕
โรคจิต	๕	๒.๒๙
โรคต่อมลูกหมากโต	๒	๐.๙๒
โรคไต	๑	๐.๔๖
โรคไต โรคเกาส์	๑	๐.๔๖
โรคไต โรคความดันโลหิต	๑	๐.๔๖
โรคไทรอยด์	๕	๒.๒๙

ตารางที่ ๔.๓ (ต่อ)

โรคประจำตัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรคนิ้วในกระเพาะปัสสาวะ	๑	๐.๔๖
เนื้องอกในไขสันหลัง เม็ดเลือดขาว	๑	๐.๔๖
เนื้องอกในมดลูก	๑	๐.๔๖
โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิต และอัมพาต	๑	๐.๔๖
โรคมะเร็ง	๒	๐.๙๒
โรคภูมิแพ้	๙	๔.๑๒
โรคผิวหนัง	๑	๐.๔๖
โรคจิตเสียดวงทวาร	๒	๐.๙๒
โรคปวดหลัง ปวดเอว	๓	๑.๓๘
โรคไมเกรน	๑	๐.๔๖
โรคหอบหืด	๑๐	๔.๕๘
โรคหัวใจ	๙	๔.๑๒
โรคหัวใจ โรคไตรอยด์	๑	๐.๔๖
โรคหัวใจ โรคเกาส์	๑	๐.๔๖
โรคอ้วน	๑	๐.๔๖
โรคลมชัก	๔	๑.๘๓
โรคลมชัก โรคหัวใจ	๑	๐.๔๖
โรคลำไส้อักเสบ	๑	๐.๔๖
โรคไวรัสตับ ซี	๑	๐.๔๖
โรคสมองฝ่อ เส้นประสาทตีบ	๑	๐.๔๖
โรคเส้นเลือดขาดและเส้นเลือดดำ	๑	๐.๔๖
โรคเส้นเลือดในสมองตีบ	๒	๐.๙๒
โรคหูตึง ๒ ข้าง	๑	๐.๔๖
โรคแอลกอฮอล์ลิซึม	๑	๐.๔๖
โรคไอเรื้อรัง	๑	๐.๔๖
รวม	๒๑๘	๑๐๐.๐๐

หมายเหตุ : ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๒๑๘ คน จาก ๑,๐๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๗๔

แผนภูมิที่ ๔.๒ โรคประจำตัวของคนพิการจำแนกตามภาค

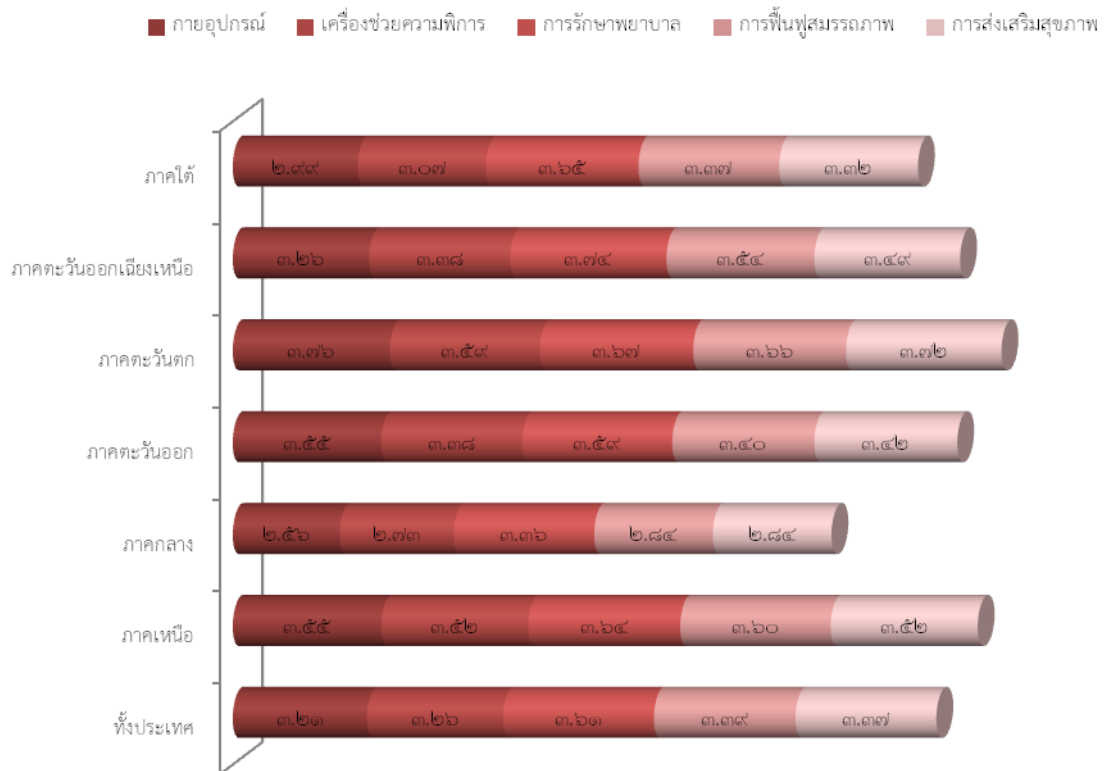

ตารางที่ ๔.๔ การใช้สิทธิรักษาพยาบาลของคนพิการจำแนกตามภาค

ประเด็น	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันตก	ภาคตะวันออก	ภาคใต้
การใช้สิทธิรักษาพยาบาล	๗๗.๓ (๘๑๙)	๘๓.๘ (๑๖๐)	๘๗.๕ (๑๘๒)	๖๕.๐ (๖๕)	๘๓.๗ (๑๐๓)	๖๒.๒ (๑๗๗)	๘๖.๑ (๑๔๒)
(๑) หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง)	๖๙.๕๐ (๗๕๕)	๗๗.๐๐ (๑๔๗)	๘๐.๓๐ (๑๖๗)	๖๒.๐๐ (๖๒)	๗๕.๖๐ (๙๓)	๕๕.๘๐ (๑๕๙)	๗๐.๙๐ (๑๑๗)
(๒) ประกันสังคม	๔.๐๐ (๔๓)	๑.๐๐ (๒)	๔.๓๐ (๙)	๓.๐๐ (๓)	๖.๕๐ (๘)	๓.๙๐ (๑๑)	๖.๑๐ (๑๐)
(๓) สิทธิการรักษาพยาบาลของข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	๓.๘๐ (๔๑)	๕.๘๐ (๑๑)	๒.๙๐ (๖)	-	๑.๖๐ (๒)	๒.๕๐ (๗)	๙.๑๐ (๑๕)

ในส่วนของความพึงพอใจต่อการบริการทางด้านการแพทย์ พบว่า คนพิการและครอบครัว มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการรักษาพยาบาล การฟื้นฟูสมรรถภาพ การส่งเสริมสุขภาพ เครื่องช่วยความพิการและกายอุปกรณ์ โดยมีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑, ๓.๓๙, ๓.๓๗, ๓.๒๖ และ ๓.๒๑ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ ๔.๓ และ ตารางที่ ๔.๕

แผนภูมิที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของคนพิการต่อการเข้าถึงสิทธิด้านการแพทย์จำแนกตามภาค

ตารางที่ ๔.๕ ความพึงพอใจของคนพิการต่อการเข้าถึงสิทธิด้านการแพทย์จำแนกตามภาค

สิทธิทาง การแพทย์	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล
กายอุปกรณ์	๓.๒๑ (๙๙๔)	๐.๙๔	ปาน กลาง	๓.๕๔ (๑๗๗)	๐.๘๕	ปาน กลาง	๒.๕๖ (๑๙๔)	๑.๐๘	ปาน กลาง	๓.๕๕ (๙๙)	๐.๙๗	ปาน กลาง	๓.๗๖ (๑๑๗)	๐.๘๐	มาก	๓.๒๖ (๒๖๒)	๑.๐๖	ปาน กลาง	๒.๙๙ (๑๔๕)	๑.๐๔	ปาน กลาง
เครื่องช่วย ความพิการ	๓.๒๖ (๑,๐๐๒)	๑.๐๗	ปาน กลาง	๓.๕๒ (๑๗๘)	๐.๙๖	ปาน กลาง	๒.๗๓ (๒๐๑)	๑.๑๐	ปาน กลาง	๓.๓๘ (๙๙)	๐.๙๒	ปาน กลาง	๓.๕๙ (๑๑๘)	๐.๙๕	ปาน กลาง	๓.๓๘ (๒๖๐)	๑.๐๘	ปาน กลาง	๓.๐๗ (๑๔๖)	๑.๐๔	ปาน กลาง
การ รักษาพยาบาล	๓.๖๑ (๑,๐๓๙)	๐.๘๔	ปาน กลาง	๓.๖๔ (๑๘๗)	๐.๗๙	ปาน กลาง	๓.๓๖ (๒๐๕)	๐.๙๓	ปาน กลาง	๓.๕๙ (๑๐๐)	๐.๗๙	ปาน กลาง	๓.๖๗ (๑๒๒)	๐.๘๐	ปาน กลาง	๓.๗๔ (๒๗๐)	๐.๗๙	มาก	๓.๖๕ (๑๕๕)	๐.๘๗	ปาน กลาง
การฟื้นฟู สมรรถภาพ	๓.๓๙ (๑,๐๐๘)	๐.๙๘	ปาน กลาง	๓.๖๐ (๑๗๖)	๐.๘๓	ปาน กลาง	๒.๘๔ (๒๐๐)	๑.๑๐	ปาน กลาง	๓.๔๐ (๙๘)	๐.๘๓	ปาน กลาง	๓.๖๖ (๑๑๖)	๐.๗๗	ปาน กลาง	๓.๕๔ (๒๖๘)	๐.๙๒	ปาน กลาง	๓.๓๗ (๑๕๐)	๑.๐๒	ปาน กลาง
การส่งเสริม สุขภาพ	๓.๓๗ (๙๗๒)	๐.๙๔	ปาน กลาง	๓.๕๒ (๑๗๔)	๐.๗๐	ปาน กลาง	๒.๘๔ (๑๘๘)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๓.๔๒ (๙๗)	๐.๗๘	ปาน กลาง	๓.๗๒ (๑๑๓)	๐.๖๓	มาก	๓.๔๙ (๒๖๐)	๐.๙๓	ปาน กลาง	๓.๓๒ (๑๔๐)	๑.๐๕	ปาน กลาง

๒.๒ สถิติด้านการศึกษา

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่หน่วยงานดำเนินการ มีดังนี้

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๑) การเข้าถึงบริการและการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่คนพิการ

- จัดโรงเรียนร่วม ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๘๙ แห่ง และ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๐๑ แห่ง

(ในระดับประถมศึกษา ๑๐๐ แห่งและมัธยมศึกษา ๑ แห่ง)

- มีนักเรียนเรียนร่วม ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒,๓๕๑ คน และ ปี ๒๕๕๔ จำนวน

๒,๖๓๔ คน

๒) สัมมนาศึกษาดูงานการพัฒนาทักษะชีวิต สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

ประกอบด้วย ครูผู้สอน นักเรียนที่มีความต้องการ

- ปี ๒๕๕๒ โรงเรียน ๑ คน ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโรงเรียน

ละ ๑ คน เจ้าหน้าที่ศึกษานิเทศก์และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๒ คน รวมทั้งสิ้น ๑๖๐ คน

- จัดพิมพ์เอกสารประกอบการเรียนรู้เรื่องแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนร่วม

สำหรับโรงเรียนที่สอนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษทุกโรงเรียน จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

- จัดทำเอกสารประกอบการศึกษาค้นคว้าเด็กพิเศษ ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม

- โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (เรียนร่วม) ในโรงเรียนสังกัด

กรุงเทพมหานคร

ปี ๒๕๕๒ โรงเรียนจัดการศึกษาพิเศษ เรียนร่วม ๘๙ แห่ง งบประมาณ

๑,๙๓๐,๓๒๑ บาท

ปี ๒๕๕๓ โรงเรียนจัดการศึกษาพิเศษ เรียนร่วม ๑๐๐ แห่ง งบประมาณ

๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๔ โรงเรียนจัดการศึกษาพิเศษ เรียนร่วม ๑๑๐ แห่ง งบประมาณ

๒,๕๕๐,๐๐๐ บาท

- ค่ายครอบครัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน ๑๐๐ ครอบครัว ๒๐๐ คน

- ศึกษาดูงานภูมิปัญญาท้องถิ่นวัฒนธรรมให้แก่กลุ่มคนพิการ โดยปี ๒๕๕๒ พาเด็ก

ไปศึกษาดูงาน จำนวน ๙๐ คน ณ สวนเสือศรีราชา และพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ทางทะเล จ.ชลบุรี งบประมาณ

๑๖๐,๗๐๐ บาท

- จัดห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ จำนวน ๔ แห่ง ปี ๒๕๕๒ เขตดุสิต บางขุนเทียน มีนบุรี

และบางบอน ปี ๒๕๕๔ ก่อสร้างห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ ๘ แห่ง ที่เขตบางนา ยานนาวา และหลักสี่

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดำเนินการดังนี้

๑) พัฒนาการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ (LD) งบประมาณ ๖๒,๓๖๐,๕๕๖ บาท ดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ พัฒนานักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ให้ได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นรายบุคคล กิจกรรมที่ดำเนินการ

- จัดสรรงบประมาณให้ สพป.ตามสัดส่วนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรวม ที่ผ่านการคัดกรองแล้ว ๑๔๓,๑๔๗ คน ใน ๑๑,๗๕๐ แห่งๆ ละ ๒,๐๐๐ บาท
 - จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ใช้เกณฑ์โรงเรียนที่มีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้เรียนรวม โรงละ ๕๐๐ บาท เพื่อใช้ในการพัฒนาครูและจัดทำข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวม
 - จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ใช้เกณฑ์โรงเรียนที่มีนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
 - จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อสนับสนุนโรงเรียนจัดหา/ผลิตสื่อหรือนวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ ๓ ด้าน การคัดกรองหรือวินิจฉัยนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ และใช้ในการออกนิเทศ ติดตามและประเมินผลการเรียนรู้
 - จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา/ประจำจังหวัดทุกแห่ง เพื่อสนับสนุนในการออกนิเทศ ติดตามและประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๑.๒ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม งบประมาณ ๓๒,๘๕๒,๑๐๐ บาท ขยายโอกาสและพัฒนาทางการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชนพิการได้อย่างทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่ตามเป้าหมายของรัฐบาลที่ตั้งไว้ โดย

- จัดทำฐานข้อมูลนักเรียนพิการเรียนรวมรายบุคคลแยกตามประเภทความพิการ ในโรงเรียนสังกัด สพป. สพม.ทุกแห่ง ปีการศึกษา ๒๕๕๓ จำนวน ๑๖,๙๑๐ แห่ง มีจำนวนนักเรียนพิการเรียนรวมทั้งสิ้น ๒๑๑,๘๙๑ คน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔) เพื่อเป็นข้อมูลให้บริการเด็กเรียนรวมได้เรียนในโรงเรียนใกล้บ้าน
- สนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๑๙,๘๕๖,๐๐๐ บาท ให้โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนรวม ๔,๙๖๔ แห่ง ๆ ละ ๔,๐๐๐ บาท (๑๘๓ สพป./๔๒ สพม.) เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียน (ยกเว้นโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/ราชประชานุเคราะห์ ๕๐ แห่ง) ให้นักเรียนพิการทุกคนที่เรียนในโรงเรียนที่จัดการเรียนรวม ได้รับการพัฒนาทางการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมและได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง ทำให้มีคุณภาพชีวิตทักษะการดำรงชีวิต ทักษะทางสังคมและทักษะทางวิชาการ ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ใน IEP ของแต่ละบุคคล

๑.๓ โครงการการจัดการเรียนรู้แบบสองภาษาสำหรับเด็กหูหนวกตามแนวทางการจัดการศึกษาของวอลดอร์ฟ โดย

- ดำเนินการจัดการเรียนการสอนแบบสองภาษาในโรงเรียน ๑๗ แห่ง โดยจ้างครูอัตราจ้างเพื่อเป็นครูในโครงการ โดยเป็นครูหูหนวก ๒ คน และครูทั่วไป ๒ คน รวม ๖๘ อัตรา

- อบรมเชิงปฏิบัติการ ๓ ระยะ เพื่อให้ความรู้แก่ครูอัตราจ้าง ให้มีความรู้ความเข้าใจ วิธีการสอนแบบสองภาษาสำหรับเด็กหูหนวก ตามแนวทางการจัดการศึกษาของวอลดอร์ฟ

- นักเรียนหูหนวกในโครงการมีการพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา อยู่ในระดับดี ส่วนใหญ่ผลการประเมินมีการพัฒนาการทางภาษามือไทยดีและมีความก้าวหน้าในการเรียนโดยใช้ภาษามือไทยและภาษาไทยดี เนื่องจากวิธีการสอนนี้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ของเด็กหูหนวก

๑.๔ โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียน พ่อแม่เป็นครู หรือ Home School เป็นกฎหมายที่ผ่านเขตการศึกษาพื้นฐาน กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กพิการที่รุนแรง เด็กที่ไม่มีเลข ๑๓ หลักในระบบจำนวน ๘,๕๐๐ ครอบครัว งบประมาณ ๑๒๐ ล้านบาท กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ การให้ความรู้สิทธิและโอกาสแก่ผู้ปกครอง การทำกิจกรรมร่วมกัน การให้เงินสนับสนุน และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยใช้วัสดุในท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้ปกครอง รวมถึงการนิเทศ ติดตาม กระตุ้นและพัฒนา

๑.๕ สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์ DSS Center (Disability Support Service Center) ในสถานศึกษาที่มีนักเรียน นักศึกษาพิการเรียนร่วมตั้งแต่ ๓ คนขึ้นไป จำนวน ๑๐๘ แห่ง จัดตั้งศูนย์ DSS Center ในสถานศึกษา จำนวน ๑๐๘ แห่ง งบประมาณจำนวน ๙,๖๐๐,๒๐๐ บาทมีนักศึกษพิการได้รับบริการต่ำกว่า ๑,๑๑๐ คน

๑.๖ สัมมนายุทธศาสตร์ของผู้บริการในการพัฒนาประสิทธิภาพการเรียนการสอน และการให้บริการแก่นักเรียน นักศึกษาพิการอาชีวศึกษา โดยจัดสัมมนาผู้บริการสถานศึกษาที่มีนักเรียน นักศึกษาพิการเรียนร่วม จำนวน ๒๔๒ แห่ง ๑ ละ ๑ คน รวม ๒๔๒ คน งบประมาณ ๑,๒๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ความรู้เรื่องการดูแลและส่งเสริมการเรียนการสอนแก่นักเรียน นักศึกษาพิการ

๑.๗ สัมมนาเชิงปฏิบัติการครูผู้สอนเพื่อเพิ่มศักยภาพการสอนนักศึกษพิการอาชีวศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดสัมมนาครูผู้สอนในสถานศึกษาที่มีนักเรียน นักศึกษาพิการเรียนร่วม จำนวน ๒๔๒ แห่ง ๑ ละ ๒ คน จำนวน ๔๘๔ คน งบประมาณ ๕,๓๐๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ความรู้เรื่องการดูแลและส่งเสริมการเรียน การสอนแก่นักเรียน นักศึกษาพิการ

๑.๘ สนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษาของนักศึกษพิการระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และปริญญาตรี นักศึกษาพิการได้รับเงินอุดหนุนค่าลงทะเบียนเรียนและค่าใช้จ่ายต่อเนื่อง จำนวน ๑๕๐ คน ใช้งบประมาณจำนวน ๕๐๐,๘๔๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑) สนับสนุน ส่งเสริมการจัดตั้งศูนย์บริการนักศึกษพิการ (DSS Center) ในสถาบันอุดมศึกษา ปัจจุบันมี ๓๑ ศูนย์ทั่วประเทศของประเทศไทย จำแนกเป็น

- ภาคเหนือ ๙ ศูนย์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยนเรศวร
มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี มหาวิทยาลัย
เทคโนโลยีราชมงคลล้านนา (วิทยาเขตภาคพายัพ)

- ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๘ ศูนย์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด

- ภาคกลาง ๙ ศูนย์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล (วิทยาลัยราชสุดา)
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มหาวิทยาลัย
รามคำแหง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

- ภาคตะวันออก ๒ ศูนย์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี

- ภาคใต้ ๓ ศูนย์ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

๒) โครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา ได้กำหนด
โครงการย่อย/กิจกรรม ดังนี้

๒.๑) โครงการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการใน
ระดับอนุปริญญา และระดับปริญญาตรี (เริ่มดำเนินการโครงการฯ ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน)

งบประมาณ ๓๕,๔๑๙,๘๗๒.๕๐ บาท เป้าหมายนิสิตนักศึกษาพิการที่ขอรับ
การสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๓ จำนวน ๘๐๐ คน
ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๓ จำนวน ๘๐๐ คน ภาคเรียนที่ ๓/๒๕๕๓ จำนวน ๒๐๐ คน ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔
จำนวน ๑,๒๐๐ คน และภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๔ จำนวน ๑,๒๐๐ คน

นิสิต นักศึกษาพิการที่ได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิต
นักศึกษาพิการฯ ในภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๓ จำนวน ๘๕๕ คน ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๓ จำนวน ๘๖๗ คน ภาค
เรียนที่ ๓/๒๕๕๓ จำนวน ๒๐๕ คน ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ จำนวน ๑,๒๐๘ คน และภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๔
กำลังอยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจสอบหลักฐานการขอรับการอุดหนุนฯ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า คนพิการได้รับสิทธิด้านการศึกษาดีขึ้น
คนพิการมีโอกาสศึกษาถึงระดับปริญญาตรี “เรียนฟรีจบ ป.ตรี มีทุนอุดหนุนให้ทั้งภาครัฐและเอกชน”
(สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ส่วนผู้แทนด้านองค์กรคนพิการมีความเห็นว่า “ การมีพระราชบัญญัติ
การศึกษา เปรียบเสมือนมีกฎหมาย ซึ่งกฎหมายก็คือกฎหมาย หน่วยงานผู้บังคับบัญชาอาจไม่รู้ว่ามีผู้ปฏิบัติงาน
ไม่ได้ทำตาม” (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕)

อย่างไรก็ตาม คนพิการและผู้ปกครอง รวมทั้งกลุ่มในเวทีสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า
คนพิการทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงบริการด้านการศึกษาได้ เนื่องจากโรงเรียนไม่มีสิทธิปฏิเสธ จากข้อมูลที่ได้

ค้นพบว่า คนพิการที่เป็นเด็กพิการบางกลุ่มแม้จะไม่ได้รับปฏิเสธโดยตรง แต่มีความกดดันจากทัศนคติของครู ในบางแห่งที่ผลักดัน ทำให้ผู้ปกครองจำเป็นต้องนำเด็กออกจากโรงเรียนและย้ายโรงเรียนมากกว่า ๑ แห่งกว่า ที่จะพบความเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น ในทางกลับกันทัศนคติของผู้ปกครอง พ่อแม่ที่ยัง ต้องการให้ลูกพิการอยู่ที่บ้าน “ไม่สะดวก ไม่มีค่าใช้จ่าย และอาย” ที่จะพาลูกออกสู่สังคม อย่างไรก็ตามเด็ก พิการสามารถเข้าโรงเรียนได้ ๒ ประเภททั้งโรงเรียนที่เรียนร่วมกับเด็กปกติและโรงเรียนการศึกษาพิเศษ รวมทั้งศูนย์การศึกษาพิเศษและสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้เด็กพิการเรียนร่วมกับคนทั่วไปได้จนถึงปริญญาเอก กรณีเด็กออทิสติกและดาวนซินโดรมยังคงมีความจำเป็นต้องได้รับการดูแลเป็น พิเศษ แต่ขาดแคลนครูเฉพาะด้านโดยเฉพาะครูที่มีความเข้าใจต่อเด็กกลุ่มนี้

ประเด็นน่าสนใจของพื้นที่ศึกษา คือ จังหวัดลพบุรีมีความพร้อมในการจัดการศึกษา มีโรงเรียนร่วม โรงเรียนด้านสติปัญญา และมีโรงเรียนที่มีห้องเรียนพิเศษ จังหวัดฉะเชิงเทราคนพิการมีความ สนใจที่จะศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาจากสถาบันของรัฐแต่ไม่มีข้อมูล เช่นเดียวกับคนพิการที่จังหวัดปัตตานีที่ เรียนจนได้ระดับปริญญาตรีแต่หลายคนก็กำลังรองานทำ สำหรับที่กรุงเทพมหานครได้ให้ข้อมูลว่า เด็กพิการ ทางกรมมองเห็นถูกปฏิเสธไม่รับเข้าเรียน ขณะเดียวกันคนพิการที่เจ็บป่วยและกำลังศึกษาอยู่ก็ต้องออกจาก โรงเรียนกลางคันและไม่ได้ศึกษาต่อ

ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับการศึกษาของคนพิการ พบว่า คนพิการที่ไม่ได้รับการ การศึกษามีประมาณ ๑ ใน ๓ หรือร้อยละ ๒๙.๙๐ คนพิการที่จบการศึกษาระดับประถมศึกษาที่มีมากที่สุด คือ ร้อยละ ๓๔.๑๐ รองลงมาจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ ๑๓.๘๐ ส่วนผู้ที่จบการศึกษาระดับ ปวส./อนุปริญญา/ปริญญาตรีและสูงกว่าปริญญาตรี มีร้อยละ ๓.๒๐, ๔.๐๐ และ ๐.๗๐ ตามลำดับ เป็นที่น่า สังเกตว่า คนพิการที่ไม่ได้รับการศึกษาพบมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออก ร้อยละ ๔๐.๐๐ และ ๓๔.๐๐ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๔.๖

ตารางที่ ๔.๖ ระดับการศึกษาของคนพิการจำแนกตามภาค

การศึกษา	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียง	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
ไม่ได้เรียน	๒๙.๙๐ (๓๒๐)	๒๓.๐๐ (๔๔)	๒๖.๔๐ (๕๕)	๓๔.๐๐ (๓๔)	๒๖.๐๐ (๓๒)	๔๐.๐๐ (๑๑๔)	๒๔.๘๐ (๔๑)
ประถมศึกษา	๓๔.๑๐ (๓๖๖)	๒๙.๓๐ (๕๖)	๓๓.๗๐ (๗๐)	๓๑.๐๐ (๓๑)	๒๘.๕๐ (๓๕)	๔๑.๘๐ (๑๑๙)	๓๓.๓๐ (๕๕)
ม.ต้น	๑๓.๘๐ (๑๔๘)	๑๗.๓๐ (๓๓)	๑๖.๓๐ (๓๔)	๑๖.๐๐ (๑๖)	๑๘.๗๐ (๒๓)	๖.๗๐ (๑๙)	๑๓.๙๐ (๒๓)
ปวช.	๕.๘๐ (๖๒)	๑๓.๑๐ (๒๕)	๓.๔๐ (๗)	๑.๐๐ (๑)	๘.๙๐ (๑๑)	๑.๘๐ (๕)	๗.๙๐ (๑๓)
ม.ปลาย	๕.๑๐ (๕๕)	๔.๒๐ (๘)	๔.๘๐ (๑๐)	๓.๐๐ (๓)	๖.๕๐ (๘)	๔.๒๐ (๑๒)	๘.๕๐ (๑๔)
ปวส./ อนุปริญญา	๓.๒๐ (๓๔)	๖.๘๐ (๑๓)	๒.๔๐ (๕)	๓.๐๐ (๓)	๓.๓๐ (๔)	๑.๔๐ (๔)	๓.๐๐ (๕)
ปริญญาตรี	๔.๐๐ (๔๓)	๓.๑๐ (๖)	๗.๒๐ (๑๕)	๒.๐๐ (๒)	๖.๕๐ (๘)	๑.๘๐ (๕)	๔.๒๐ (๗)
สูงกว่า ป.ตรี	๐.๗๐ (๗)	๑.๖๐ (๓)	-	-	๐.๘๐ (๑)	๐.๔๐ (๑)	๑.๒๐ (๒)
อื่นๆ	๑.๓ (๑๔)	๑.๖๐ (๓)	๑.๔๐ (๓)	๔.๐๐ (๔)	๐.๘๐ (๑)	๐.๔๐ (๑)	๑.๒๐ (๒)

ความพึงพอใจต่อสิทธิด้านการศึกษา พบว่า คนพิการมีความพึงพอใจต่อการได้รับสิทธิการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาตามอัธยาศัย และการศึกษาตลอดชีพในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ย ๒.๘๐, ๒.๖๘ และ ๒.๖๐ ตามลำดับ มีข้อสังเกตว่า คนพิการในภาคกลางมีความพึงพอใจต่อสิทธิด้านการศึกษาในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ย ๒.๑๓ ดังแผนภูมิที่ ๔.๔ และ ตารางที่ ๔.๗

แผนภูมิที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ยการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาจำแนกตามภาค

ตารางที่ ๔.๗ ความพึงพอใจของคนพิการต่อการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาจำแนกตามภาค

สิทธิทางการศึกษา	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
การศึกษาขั้นพื้นฐาน	๒.๘๐ (๑,๐๐๖)	๑.๑๙	ปานกลาง	๓.๐๗ (๑๗๘)	๑.๑ ๓	ปานกลาง	๒.๔๐ (๑๙๖)	๑.๐๕	ปานกลาง	๒.๗๖ (๙๘)	๑.๑๙	ปานกลาง	๓.๒๓ (๑๑๕)	๑.๐๔	ปานกลาง	๒.๖๙ (๒๖๕)	๑.๒๗	ปานกลาง	๒.๘๘ (๑๕๔)	๑.๒๕	ปานกลาง
การศึกษาตามอัธยาศัย	๒.๖๘ (๙๘๘)	๑.๑๙	ปานกลาง	๒.๙๓ (๑๗๘)	๑.๑ ๓	ปานกลาง	๒.๒๙ (๑๙๓)	๑.๐๓	น้อย	๒.๖๕ (๙๓)	๑.๑๘	ปานกลาง	๓.๐๒ (๑๑๕)	๐.๙๘	ปานกลาง	๒.๖๑ (๒๕๗)	๑.๓๒	ปานกลาง	๒.๗๔ (๑๕๒)	๑.๒๒	ปานกลาง
การศึกษาตลอดชีพ	๒.๖๐ (๙๕๙)	๑.๒๒	ปานกลาง	๒.๙๔ (๑๗๔)	๑.๑ ๘	ปานกลาง	๒.๑๓ (๑๗๘)	๐.๙๙	น้อย	๒.๕๖ (๙๓)	๑.๒๑	ปานกลาง	๓.๐๒ (๑๑๕)	๑.๐๕	ปานกลาง	๒.๕๖ (๒๕๕)	๑.๓๖	ปานกลาง	๒.๕๖ (๑๔๔)	๑.๑๗	ปานกลาง

๒.๓ สิทธิด้านอาชีพ

แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านอาชีพ มีหน่วยงานที่ดำเนินการ ดังนี้

กระทรวงแรงงาน ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการแนะแนวและเตรียมความพร้อมของคนพิการ เพื่อทำงานสถานประกอบการ เป็นการแนะแนวและเตรียมความพร้อมเป็นขั้นตอนหนึ่งของการให้บริการจัดหางาน
- ๒) โครงการส่งเสริมการฝึกอาชีพคนพิการแต่ละประเภท คนพิการที่จบการฝึก จำนวน ๔๓๐ คน งบประมาณ ๓,๒๘๗,๐๔๐ บาท
- ๓) โครงการส่งเสริมให้คนพิการฝึกอาชีพร่วมกับคนทั่วไป คนพิการที่จบการฝึก จำนวน ๒,๓๔๘ คน
- ๔) โครงการจัดหางานและส่งเสริมอาชีพอิสระให้คนพิการ ตำแหน่งงานว่าง ๑๔,๙๔๙ คน คนพิการลงทะเบียนสมัครงาน ๑๐,๗๓๙ คน ได้รับการบรรจุงาน ๒,๙๖๔ คน แนะแนวอาชีพอิสระและส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระ ๖,๑๘๗ คน งบประมาณ ๔,๗๓๘,๙๐๐ บาท
- ๕) โครงการส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพให้แก่ลูกจ้างและผู้ประกันตนทุพพลภาพฯ ตามพระราชบัญญัติกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคม ลูกจ้างที่สูญเสียอวัยวะ พิการ ทุพพลภาพในกองทุนเงินทดแทนและกองทุนประกันสังคมได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพในการทำงาน ณ ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงาน จังหวัดปทุมธานี ศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานประจำภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดระยอง และศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนงานประจำภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๓,๐๘๓ ราย ดังนี้
 - ฟื้นฟูสมรรถภาพด้านการแพทย์ ๒,๘๖๖ ราย
 - ฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ๑,๕๗๖ ราย
 - ฟื้นฟูสมรรถภาพด้านจิตใจและสังคม ๓,๐๘๓ ราย สิ้นสุดการฟื้นฟูฯ ๑,๒๕๕ ราย
 - ประกอบอาชีพกับนายจ้างเดิม ๘๔๐ คน (๖๖.๙๓ %)
 - ประกอบอาชีพกับนายจ้างใหม่ ๑๐๔ คน (๘.๒๙ %)
 - ประกอบอาชีพอิสระ ๒๖๙ คน (๒๑.๔๓ %)
 - ช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน ๔๒ คน (๓.๓๕ %)

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการการเปิดโอกาสให้ผู้พิการสมัครเข้าทำงานในการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กลุ่มด้านอาชีพและแรงงาน เปิดรับสมัครบุคคลทั่วไปเพื่อสอบบรรจุเป็นลูกจ้างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยเปิดโอกาสให้ผู้พิการที่พิจารณาเห็นว่าประกอบกิจกรรมงานได้ และมีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัคร มีโอกาสสมัครและสอบบรรจุเป็นพนักงาน/ลูกจ้างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เพื่อแข่งขันกับบุคคลทั่วไปที่มีคุณสมบัติตรงตามประกาศรับสมัครอย่างเท่าเทียมกัน

จากข้อมูลการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิด้านอาชีพว่าได้มีการดำเนินการ ส่วนใหญ่เป็นการจัดทำรายชื่อบริษัทที่มีความต้องการแรงงานคนหูหนวก ซึ่งสมาคมฯ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการประสานงาน เพื่อให้คนหูหนวกได้งานทำ (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) นอกจากนี้ทางสมาคมผู้บกพร่องทางจิต ระบุว่า สมาคมฯ ได้รับทุนจาก “พก.” เพื่อนำมาฝึกอาชีพผู้ป่วยทางจิตให้ทำงานทำ มีรายได้เพื่อช่วยครอบครัวและมีการรณรงค์ส่งเสริมอาชีพ และจากการสัมภาษณ์กลุ่ม ได้ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพของคนพิการ การเลือกปฏิบัติ รวมทั้งปัญหาอุปสรรคที่คนพิการยังต้องเผชิญกับปัญหาการมีงานทำ มีรายได้ ดังนี้

โดยภาพรวมคนพิการทุกประเภทต้องการมีอาชีพที่เหมาะสมกับลักษณะความพิการเฉพาะของตน อาชีพที่คนพิการทำได้มีหลายอย่างมิใช่แค่เพียงขายลอตเตอรี่และนวดแผนไทยเท่านั้น อาชีพที่ปรากฏในการสนทนากลุ่ม ได้แก่ การประกอบอาชีพอิสระ ทำการเกษตร เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ตัดผม ศิลปะ ประติมากรรม (ถักแห เปลญวน) ขายลอตเตอรี่ นวด การทำงานในตำแหน่งพนักงานเสิร์ฟ โอเปอร์เรเตอร์ ประชาสัมพันธ์ การเข้าทำงานในหน่วยงานราชการ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนการทำงานในภาคเอกชนมีบริษัทเบทาโกร โตโยต้า เคเอฟซี บิ๊กซี คนพิการทางการเคลื่อนไหวมีโอกาสเข้าถึงบริการด้านอาชีพมากกว่ากลุ่มอื่น รองลงมาคือคนพิการทางการมองเห็น สำหรับคนพิการทางการได้ยินและทางจิตต้องประกอบอาชีพอิสระ ส่วนเด็กออทิสติกและดาวน์ซินโดรมส่วนใหญ่ไม่ได้ประกอบอาชีพใด แต่แม่และผู้ดูแลต้องการมีอาชีพที่สามารถทำได้ที่บ้าน เพื่อที่จะได้มีโอกาสดูแลเด็กได้อย่างใกล้ชิด

เหตุผลของการถูกกีดกันไม่ให้เข้าทำงานในหน่วยงานเท่าที่ปรากฏ ได้แก่ การกำหนดเงื่อนไขด้านอายุ การศึกษา ประเภทความพิการและค่าตอบแทนที่จ่ายต่ำกว่ามาตรฐานและไม่เป็นธรรม โดยเฉพาะในหน่วยงานภาครัฐที่รับคนพิการเข้าทำงาน ในด้านการมีงานทำและมีอาชีพ พบว่า คนพิการในจังหวัดลพบุรีโดยรวมดีกว่าจังหวัดอื่น ๆ โดยมีปัจจัยด้านทรัพยากรบุคคล ความพยายามทั้งของหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เปิดโอกาสสำหรับคนพิการเข้าทำงาน รวมทั้งการมีศูนย์การเรียนรู้เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาคนพิการโดยชุมชน (Community Learning Center – CLC) จังหวัดฉะเชิงเทรามีจุดเด่นเรื่องความเอาใจใส่จากเจ้าหน้าที่จัดหางาน ตำแหน่งงานสำหรับคนพิการมีมากแต่ไม่สามารถหาคนพิการที่มีคุณสมบัติเหมาะสมมาบรรจุได้ มีการฝึกอาชีพให้คนพิการหลายอาชีพ ส่วนที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนยังคงเผชิญกับความยากลำบากในการประกอบอาชีพด้วยข้อจำกัดที่เกิดจากความไม่รู้ของคนพิการ การขาดโอกาสออกไปฝึกอบรมนอกพื้นที่ เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่เป็นอุปสรรค ขาดตลาดรองรับ ขาดการรวมกลุ่ม ที่สำคัญก็คือ ธุรกิจในพื้นที่เป็นธุรกิจชั่วคราวเร็ว ทำให้ไม่เกิดการจ้างงาน จังหวัดที่น่าเป็นห่วงคือ จังหวัดปัตตานี ซึ่งมีคนพิการจบการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่หน่วยงานไม่สามารถรับเข้าทำงานได้ เพราะฐานเงินเดือนระบุไว้ ๑๕,๐๐๐ บาท

ผลการสำรวจข้อมูลแบบสอบถาม พบว่า คนพิการกว่าครึ่ง คือ ร้อยละ ๕๖.๖๐ ยังไม่ได้ประกอบอาชีพใด ๆ พบมากที่สุดใภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๗๔.๕๐ และ ๗๐.๒๐ ตามลำดับ สำหรับคนพิการที่ประกอบอาชีพ พบว่า อาชีพที่ส่วนใหญ่ทำ คือ ธุรกิจส่วนตัว/เจ้าของ/ค้าขาย ร้อยละ ๑๔.๘๐ โดยเฉพาะที่ภาคตะวันตก ร้อยละ ๓๐.๑๐ ที่พบมากที่สุด ส่วนแหล่งที่มาของรายได้นั้น พบว่า

มาจาก ๒ แหล่งที่สำคัญ คือ จากเบี้ยความพิการและการประกอบอาชีพ นอกจากนี้ยังพบว่าคนพิการมีหนี้สิน และเงินออมในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๓๘.๒๐ และ ๓๕.๖๐ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๔.๘

ตารางที่ ๔.๘ ข้อมูลการประกอบอาชีพ รายได้ แหล่งที่มาของรายได้ หนี้สินและเงินออม จำแนกตามภาค

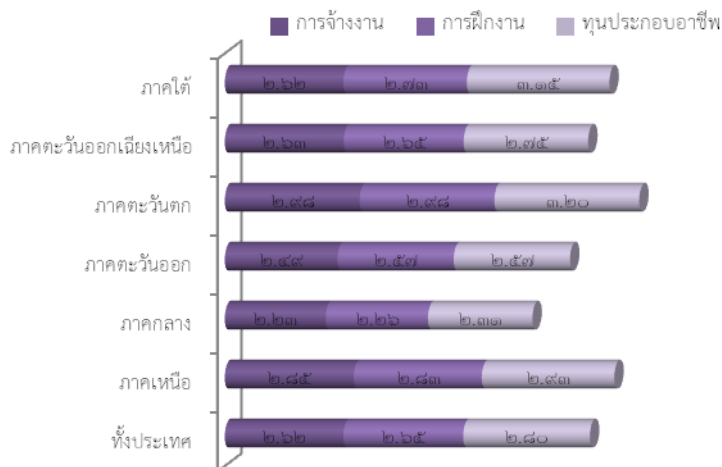
ข้อมูล	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคใต้
การประกอบอาชีพ								
ไม่ได้ทำงาน	๕๖.๖๐ (๖๐๗)	๓๘.๗๐ (๗๔)	๗๔.๕๐ (๑๕๕)	๖๑.๐๐ (๖๑)	๓๒.๕๐ (๔๐)	๗๐.๒๐ (๒๐๐)	๔๖.๗๐ (๗๗)	
ธุรกิจส่วนตัว/ เจ้าของ/ค้าขาย	๑๔.๘๐ (๑๕๙)	๒๗.๒๐ (๕๒)	๕.๘๐ (๑๒)	๑๖.๐๐ (๑๖)	๓๐.๑๐ (๓๗)	๔.๒๐ (๑๒)	๑๘.๒๐ (๓๐)	
รับจ้างทั่วไป/ รายได้ไม่ แน่นอน	๑๐.๔๐ (๑๑๒)	๙.๙๐ (๑๙)	๗.๗๐ (๑๖)	๑๓.๐๐ (๑๓)	๘.๑๐ (๑๐)	๑๑.๒๐ (๓๒)	๑๓.๓๐ (๒๒)	
ลูกจ้างทั่วไป/ รายได้ประจำ	๕.๑๐ (๕๕)	๔.๗๐ (๙)	๗.๒๐ (๑๕)	๕.๐๐ (๕)	๑๓.๐๐ (๑๖)	๑.๔๐ (๔)	๓.๖๐ (๖)	
เกษตรกรรม	๘.๗๐ (๙๓)	๑๑.๕๐ (๒๒)	๐.๕๐ (๑)	๔.๐๐ (๔)	๑๓.๐๐ (๑๖)	๑๑.๖๐ (๓๓)	๑๐.๓๐ (๑๗)	
รับราชการ	๑.๓๐ (๑๔)	๑.๖๐ (๓)	-	-	๑.๖๐ (๒)	๐.๗๐ (๒)	๔.๒๐ (๗)	
พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	๐.๓๐ (๓)	-	-	-	-	๐.๔๐ (๑)	๑.๒๐ (๒)	
อื่นๆ เช่น กำล้าง ศึกษา ฯลฯ	๑.๖๐ (๑๗)	๖.๓๐ (๑๒)	-	๑.๐๐ (๑)	๑.๖๐ (๒)	-	๑.๒๐ (๒)	
ไม่มี	๑๕.๙๐ (๑๗๐)	๑๖.๘๐ (๓๒)	๒๓.๑๐ (๔๘)	๒๓.๐๐ (๒๓)	๖.๕๐ (๘)	๑๒.๖๐ (๓๖)	๑๓.๙๐ (๒๓)	
รายได้								
มี	๘๓.๖ (๘๙๖)	๘๓.๒๐ (๑๕๙)	๗๖.๔๐ (๑๕๙)	๗๗.๐๐ (๗๗)	๙๓.๕๐ (๑๑๕)	๘๗.๐๐ (๒๔๘)	๘๓.๖๐ (๑๓๘)	
ไม่มี	๑๕.๙๐ (๑๗๐)	๑๖.๘๐ (๓๒)	๒๓.๑๐ (๔๘)	๒๓.๐๐ (๒๓)	๖.๕๐ (๘)	๑๒.๖๐ (๓๖)	๑๓.๙๐ (๒๓)	
แหล่งที่มาของ รายได้								
(๑) เบี้ยความ พิการ	๗๗.๒๐ (๘๒๘)	๗๖.๔๐ (๑๔๖)	๗๒.๖๐ (๑๕๑)	๗๒.๐๐ (๗๒)	๘๗.๘๐ (๑๐๘)	๘๔.๙๐ (๒๔๒)	๖๖.๑๐ (๑๐๙)	

ตารางที่ ๔.๘ (ต่อ)

ข้อมูล	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
(๒) การประกอบอาชีพ (ตั้งแต่ ๕๐๐ - ๒๕,๐๐๐ บาท)	๒๓.๙๐ (๒๕๖)	๒๓.๖๐ (๔๕)	๑๖.๘๐ (๓๕)	๒๓.๐๐ (๒๓)	๓๖.๖๐ (๔๕)	๑๗.๕๐ (๕๐)	๓๕.๒๐ (๕๘)
(๓) แหล่งอื่นๆ (บุตรหลาน เปีย ผู้สูงอายุ)	๗.๘๐ (๘๔)	๕.๒๐ (๑๐)	๗.๗๐ (๑๖)	๘.๐๐ (๘)	๒.๔๐ (๓)	๑๑.๙๐ (๓๔)	๗.๙๐ (๑๓)
เงินออม							
มี	๓๕.๖๐ (๓๘๒)	๔๗.๑๐ (๙๐)	๒๐.๒๐ (๔๒)	๒๘.๐๐ (๒๘)	๕๗.๗๐ (๗๑)	๓๐.๕๐ (๘๗)	๓๘.๘๐ (๖๔)
ไม่มี	๖๒.๘๐ (๖๗๓)	๕๒.๔๐ (๑๐๐)	๗๖.๙๐ (๑๖๐)	๗๑.๐๐ (๗๑)	๔๒.๓๐ (๕๒)	๖๘.๔๐ (๑๙๕)	๕๗.๖๐ (๙๕)
หนี้สิน							
มี	๓๘.๒๐ (๔๑๐)	๔๙.๗๐ (๙๕)	๒๓.๖๐ (๔๙)	๓๖.๐๐ (๓๖)	๗๔.๘๐ (๙๒)	๓๐.๒๐ (๘๖)	๓๑.๕๐ (๕๒)
ไม่มี	๕๗.๙๐ (๖๒๑)	๕๐.๓๐ (๙๖)	๖๖.๘๐ (๑๓๙)	๖๒.๐๐ (๖๒)	๒๕.๒๐ (๓๑)	๖๔.๙๐ (๑๘๕)	๖๕.๕๐ (๑๐๘)

ในด้านความพึงพอใจของคนพิการต่อสิทธิทางอาชีพ พบว่า คนพิการและครอบครัวมีความพึงพอใจในด้านทุนประกอบอาชีพ การฝึกอาชีพและการจ้างงานในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย ๒.๘๐, ๒.๖๕, ๒.๖๒ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ ๔.๕ และ ตารางที่ ๔.๙

แผนภูมิที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ยการเข้าถึงสิทธิทางอาชีพจำแนกตามภาค

ตารางที่ ๔.๙ ความพึงพอใจของคนพิการต่อการเข้าถึงสิทธิทางอาชีพจำแนกตามภาค

สิทธิทางด้านอาชีพ	ทั่วประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
การจ้างงาน	๒.๖๒ (๙๘๗)	๑.๑๙	ปานกลาง	๒.๘๕ (๑๗๘)	๑.๑๒	ปานกลาง	๒.๒๓ (๑๙๑)	๑.๐๙	น้อย	๒.๔๙ (๙๘)	๑.๑๒	ปานกลาง	๒.๙๘ (๑๑๕)	๑.๐๕	ปานกลาง	๒.๖๓ (๒๖๐)	๑.๓๔	ปานกลาง	๒.๖๒ (๑๔๕)	๑.๐๙	ปานกลาง
การฝึกอาชีพ	๒.๖๕ (๙๘๗)	๑.๒๐	ปานกลาง	๒.๘๓ (๑๗๖)	๑.๑๐	ปานกลาง	๒.๒๖ (๑๙๒)	๑.๑๑	น้อย	๒.๕๗ (๙๘)	๑.๑๔	ปานกลาง	๒.๙๘ (๑๑๖)	๑.๐๔	ปานกลาง	๒.๖๕ (๒๕๙)	๑.๓๔	ปานกลาง	๒.๗๓ (๑๔๕)	๑.๑๖	ปานกลาง
ทุนประกอบอาชีพ	๒.๘๐ (๙๖๒)	๑.๒๑	ปานกลาง	๒.๙๓ (๑๗๔)	๑.๐๖	ปานกลาง	๒.๓๑ (๑๗๒)	๑.๑๗	น้อย	๒.๕๗ (๙๘)	๑.๑๙	ปานกลาง	๓.๒๐ (๑๑๗)	๐.๙๙	ปานกลาง	๒.๗๕ (๒๕๔)	๑.๒๙	ปานกลาง	๓.๑๕ (๑๔๖)	๑.๒๒	ปานกลาง

นอกจากนี้ **ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม** ของคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประจำจังหวัดเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดงานวันคนพิการสากล โดยระบุว่า สำนักงานแรงงานจังหวัดซึ่งเป็นหนึ่งในคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประจำจังหวัดได้มีการประสานงานกับโรงงานที่มีพนักงานมากกว่า ๑๐๐ คน เพื่อให้มีการจ้างงานคนพิการในสัดส่วน ๑ : ๑๐๐ คน

อุปสรรคสำคัญของการส่งเสริมให้คนพิการเข้าถึงสิทธิเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินเพื่อเป็นทุนประกอบอาชีพ เกิดจากกระบวนการและระเบียบปฏิบัติหน้าที่ของอนุกรรมการฯ ประจำจังหวัด ที่ใช้เวลาดำเนินการนานถึง ๔๕ วัน รวมทั้งการมีคนค้าประกัน ซึ่งเรื่องดังกล่าวเป็นข้อมูลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการให้ข้อมูลของคนพิการในเวทีการสนทนากลุ่ม

ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิทธิด้านอาชีพคนพิการ ดังนี้

“ด้านอาชีพเป็นการกำหนดกฎหมายที่เข้มข้นเหมือนต่างประเทศ กฎหมายเดิมเขียนว่าถ้าบริษัทประสงค์รับคนพิการตำแหน่งใดให้บริษัทเขียนประกาศ หากมีคนพิการมาสมัครไม่ต้องส่งเงินเข้ากองทุน มีปัญหาไม่ทำตามประมาณครึ่งหนึ่ง ในส่วนของกฎหมายใหม่บังคับ ๓ เมนู คือ จ้างคนพิการเข้าทำงาน จัดบริการ และจ่ายเงินเข้ากองทุน เช่น มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งไม่เคยจ้าง ไม่จัด ไม่จ่าย ก็ต้องมาจ้าง มาจัด มาจ่าย ถ้าไม่ ทำไม่ได้ มีมาตรการบังคับ ผลลัพธ์บังคับใช้กฎหมายปีนี้เป็นปีแรก หากพูดถึงทั้งประเทศ ๗๖ แห่งขาดที่แม่ฮ่องสอน หากเป็นหน่วยงานภาครัฐบังคับได้ทุกแห่ง หากมองเชิงกลุ่มเป้าหมายคนมีงานทำ เพิ่มจากปีที่แล้วได้มา ๕,๐๒๗ คน ทำงานจริงทั้งปีจำนวน ๑๖,๙๐๘ คน น้ำท่วมทำให้คนพิการมีงานทำเป็น ๒ - ๓ เท่า”

๒.๔ สิทธิ ด้านสังคม

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑. โครงการ “D-Day จดทะเบียนเพื่อขอรับสิทธิเบี้ยความพิการ และออกบัตรประจำตัวคนพิการ” เพื่อให้คนพิการทุกคนได้เข้าถึงสิทธิเบี้ยความพิการและการมีบัตรประจำตัวคนพิการอย่างทั่วถึงและเป็นธรรมตามนโยบายของรัฐบาล

๒. นโยบายการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ โดยมีการแต่งตั้ง คณะอนุกรรมการดำเนินงานตามโครงการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ เพื่อพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการให้เป็นไปอย่างทั่วถึง และจ่ายเบี้ยความพิการได้ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๓ ทั้งนี้ มีคนพิการที่ได้รับเบี้ยความพิการและเบี้ยยังชีพคนพิการ รวมทั้งสิ้น ๘๓๕,๐๖๒ ราย

๓. การปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับคนพิการอย่างต่อเนื่อง เช่น ระเบียบ คณะกรรมการฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประเด็นคุณสมบัติของคนพิการที่ได้รับเบี้ยความพิการ โดยพิจารณาให้สิทธิเบี้ยความพิการแก่คนพิการที่

เป็นผู้ต้องขังและผู้ถูกควบคุมที่อยู่ในเรือนจำ ทัณฑสถาน หรือสถานที่คุมขังของกรมราชทัณฑ์ หรือสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน การปรับปรุงระเบียบคณะกรรมการฯ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการฯ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในประเด็นการยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวคนพิการและการออกบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การออกบัตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการ เป็นต้น

๔. การให้บริการตามสิทธิของคนพิการ ประกอบด้วย สวัสดิการเบี้ยความพิการ บริการให้กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ การช่วยเหลือทางกฎหมายแก่คนพิการ การจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการ การจัดการบริการล่ามภาษาไทย การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ การสนับสนุนผู้ช่วยคนพิการ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ และการลดหย่อนค่าโดยสารขนส่งสาธารณะสำหรับคนพิการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแก่คนพิการในชุมชน

ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑๓๑ คน	งบประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท
ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๕๒ คน	งบประมาณ ๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท

๒) จัดบริการส่งเสริมการเข้าถึงสิทธิคนพิการ/การประกอบอาชีพคนพิการ ผู้ช่วยคนพิการ/ผู้ดูแลคนพิการ/ประสานที่อยู่อาศัย/ล่ามภาษามือ สำหรับคนพิการ ครอบครัวคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ วงเงิน ๖๘ ล้านบาท/ปี ผลการดำเนินงานทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงสิทธิ ปีละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการจัดสวัสดิการเบี้ยความพิการ ในแต่ละปีมีจำนวนคนพิการในกรุงเทพมหานครที่ได้รับเบี้ยความพิการเพิ่มขึ้นทุกปี

ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๗,๑๙๔ คน	งบประมาณ ๔๙,๕๙๕,๖๔๐ บาท
ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๕,๓๙๒ คน	งบประมาณ ๖๙,๘๓๕,๔๔๐ บาท
ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓๗,๗๔๘ คน	งบประมาณ ๒๗๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๒) โครงการจัดสวัสดิการสงเคราะห์เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส มีคนพิการในกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับการสงเคราะห์ เช่น ทุนประกอบอาชีพ ค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการรักษาพยาบาล ค่าครองชีพประจำวัน เครื่องอุปโภคบริโภค

ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๑,๐๖๖ คน
ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๗๒ คน
ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒๔ คน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

กรมพลศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมกีฬาพื้นฐานมวลชนทุกระดับสำหรับคนพิการทุกประเภท มี ๒ กิจกรรม คือ

๑.๑ เงินอุดหนุน เพื่อส่งเสริมกีฬาและมวลชนทุกระดับ สำหรับคนพิการทุกประเภทแก่องค์กรที่เกี่ยวข้อง ๓๗ จังหวัด ๕๙ โรงเรียน จำนวน ๑๒,๓๐๐ คน งบประมาณ ๕,๖๓๐,๐๐๐ บาท

๑.๒ สนับสนุนการจัดแข่งกีฬา นักเรียนคนพิการแห่งชาติ จ.เพชรบุรี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีผู้เข้าร่วมซึ่งรวมคนพิการ ๓,๑๙๖ คน จัดส่งนักกรีฑาเยาวชนเข้าร่วมแข่งขัน EWAS WORLD JUNIOR GAMES ณ เมืองดูไบ ประเทศอาหรับเอมิเรตส์ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีนักกีฬาและเจ้าหน้าที่ ๕๔ คน และจัดส่งนักกีฬาว่ายน้ำคนพิการเข้าแข่งขัน PARA PAN PACIFIC SWIMMING CHAMPIONSHIP ๒๐๑๑ ปี ๒๕๕๔ ณ เมืองเอดมอนตัน ประเทศแคนาดา มีผู้เข้าร่วม ๑๔ คน

การกีฬาแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศทุกระดับสำหรับคนพิการทุกประเภท ในรูปแบบการให้เงินอุดหนุนองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อการกีฬาคนพิการ การส่งเสริมสนับสนุนองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อการกีฬาคนพิการ การส่งเสริมสนับสนุนการจัดแข่งกีฬาคคนพิการทั่วประเทศและระหว่างประเทศ ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ ส่งเสริมการพัฒนานักกีฬาคคนพิการอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

อุดหนุนงบประมาณให้สมาคมกีฬาคคนพิการแห่งประเทศไทย

๑) ปี ๒๕๕๓ งบประมาณ ๑,๘๐๐,๐๐๐ บาท

๒) ปี ๒๕๕๔ งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

๓) ปี ๒๕๕๕ งบประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

สนับสนุนการแข่งขันกีฬาคคนพิการแห่งชาติ

๑) ปี ๒๕๕๓ ศรีตรังเกมส์ จัดปี ๒๕๕๒ งบประมาณ ๑๗,๙๒๐,๐๐๐ บาท นักกีฬาและเจ้าหน้าที่ ๓,๔๙๖ คน

๒) ปี ๒๕๕๔

- เมืองชลเกมส์ จัดปี ๒๕๕๔ งบประมาณ ๓๕,๐๒๑,๗๐๐ บาท นักกีฬา ๓,๔๖๑ คน

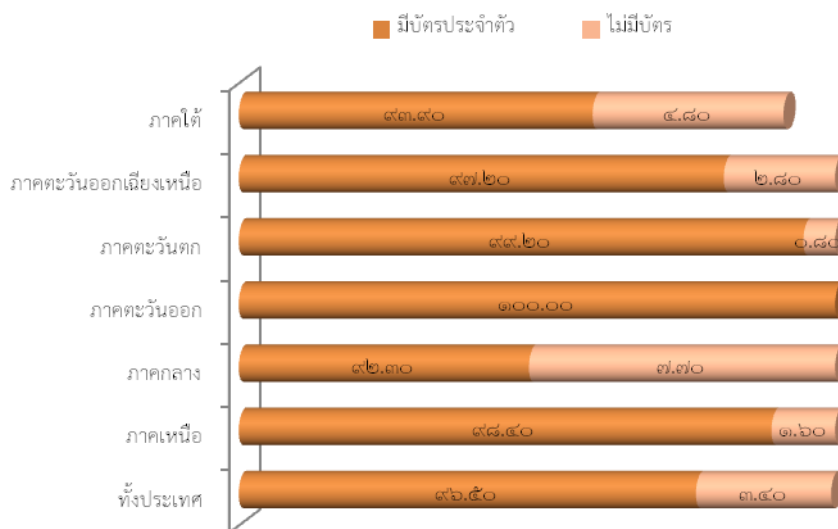
- การจัดแข่งขันในประเทศไทย (เทเบิลเทนนิส/ยิงธนู) สนับสนุนงบประมาณ ๔,๓๑๓,๘๓๐ บาท

การพัฒนานักกีฬาคคนพิการอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๕๓ ดำเนินการโดยจัดส่งบุคลากรผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์การกีฬาสายต่าง ๆ เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำนักกีฬา ทดสอบสมรรถภาพและประเมินสมรรถภาพนักกีฬาไทย ควบคุมสารต้องห้าม เช่นเดียวกับปี ๒๕๕๔ ได้ส่งบุคลากรผู้เชี่ยวชาญเช่นกัน รวมทั้งมีการสนับสนุนงบประมาณในการเตรียมนักกีฬาคคนพิการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาอาเซียนเกมส์ที่

ประเทศจีน สนับสนุนงบประมาณ ๔๙,๘๗๐,๔๔๘ บาท จำนวน ๒๗๐ คน ปี ๒๕๕๔ สนับสนุนงบประมาณ
 แข่งกีฬาอาเซียนพาราเกมส์ที่ประเทศอินโดนีเซีย สนับสนุนงบประมาณ ๙,๗๕๗,๔๔๐ บาท การแข่งขันใน
 ประเทศไทย ปี ๒๕๕๓ สนับสนุนงบประมาณ ๑๙,๑๙๙,๘๑๕ บาท และ ปี ๒๕๕๔ งบประมาณเพิ่ม
 ๒๙,๙๑๑,๘๕๐ บาท

ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของคนพิการและการสัมภาษณ์ พบว่า คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการอันเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเข้าถึงสิทธิของคนพิการ มีเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ ๙๖.๕๐ โดยเฉพาะคนพิการที่อยู่ในภาคตะวันออกที่มีบัตรคนพิการครบทุกคน ร้อยละ ๑๐๐.๐๐ รองลงมาคือ คนพิการที่อยู่ในภาคตะวันตก ร้อยละ ๙๙.๒๐ และคนพิการที่อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลางมีบัตรประจำตัวคนพิการน้อยที่สุด คือ ร้อยละ ๙๒.๒๐ และ ๙๒.๓๐ ตามลำดับ โดยคนพิการที่ไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการให้เหตุผลว่าเป็นเพราะไม่ทราบว่าต้องมีบัตรประจำตัวคนพิการ ร้อยละ ๑.๖๐ ความพิการไม่ถึงระดับที่ต้องมีบัตรประจำตัวคนพิการและมีขึ้นตอนยุ่งยาก ร้อยละ ๐.๔๐ ลำบากในการเดินทาง และไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ ร้อยละ ๐.๓๐ รวมถึงคนพิการไม่เห็นความสำคัญของการมีบัตรประจำตัวคนพิการ ร้อยละ ๐.๒๐ ดังแผนภูมิที่ ๔.๖ และตารางที่ ๔.๑๐

แผนภูมิที่ ๔.๖ บัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภาค

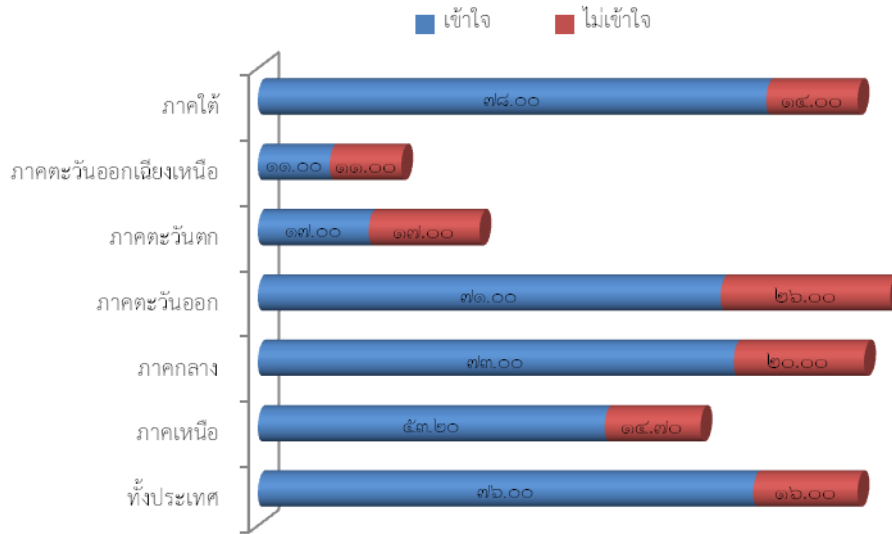

ตารางที่ ๔.๑๐ สาเหตุที่คนพิการไม่ทำบัตรประจำตัวคนพิการจำแนกตามภาค

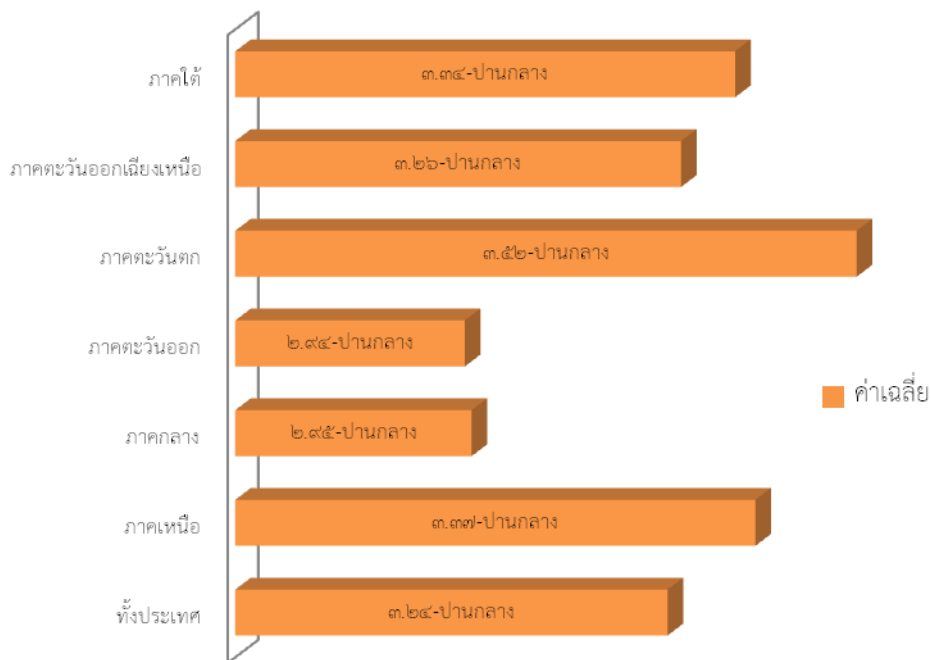
บัตรประจำตัวคนพิการ	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
(๑) ไม่ทราบว่าต้องมีบัตรประจำตัวคนพิการ	๑.๖๐ (๑๗)	๑.๖๐ (๓)	๓.๔๐ (๗)	-	๐.๘๐ (๑)	๐.๗๐ (๒)	๒.๔๐ (๔)
(๒) ไม่เห็นความสำคัญของการมีบัตรประจำตัวคนพิการ	๐.๒๐ (๒)	-	-	-	-	-	๑.๒๐ (๒)
(๓) ความพิการไม่ถึงระดับที่จะต้องมีบัตรประจำตัวคนพิการ	๐.๔๐ (๔)	-	๑.๐๐ (๒)	-	-	๐.๗๐ (๒)	-
(๔) มีขั้นตอนยุ่งยาก	๐.๔๐ (๔)	-	๑.๐๐ (๒)	-	-	๐.๗๐ (๒)	-
(๕) ลำบากในการเดินทาง	๐.๓๐ (๓)	-	๑.๐๐ (๒)	-	-	๐.๔๐ (๑)	-
(๖) ไม่ได้รับความสะดวกจากเจ้าหน้าที่	๐.๓๐ (๓)	-	๑.๐๐ (๒)	-	-	๐.๔๐ (๑)	-

จากแบบสอบถามประเด็นเกี่ยวกับความเข้าใจเรื่องสิทธิของคนพิการ พบว่า คนพิการส่วนใหญ่มีความเข้าใจเรื่องสิทธิ ร้อยละ ๗๖.๓๐ โดยคนพิการที่อาศัยอยู่ในภาคเหนือเข้าใจเรื่องสิทธิคนพิการมากที่สุด คือ ร้อยละ ๘๓.๒๐ รองลงมาคือ ภาคใต้ ร้อยละ ๗๘.๒๐ ส่วนคนพิการที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความไม่เข้าใจสิทธิคนพิการมากที่สุด คือ ร้อยละ ๒๖.๐๐ สำหรับระดับความเข้าใจเรื่องสิทธิคนพิการ พบว่า ในภาพรวมระดับประเทศและระดับภาคมีความเข้าใจเรื่องสิทธิคนพิการระดับปานกลางเท่ากัน โดยภาคเหนือมีแนวโน้มของความเข้าใจในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าภาคอื่นๆ ดังแผนภูมิที่ ๔.๗ และแผนภูมิที่ ๔.๘

แผนภูมิที่ ๔.๗ ความเข้าใจเรื่องสิทธิคนพิการจำแนกตามภาค

แผนภูมิที่ ๔.๘ ระดับค่าเฉลี่ยและความเข้าใจเรื่องสิทธิคนพิการจำแนกตามภาค

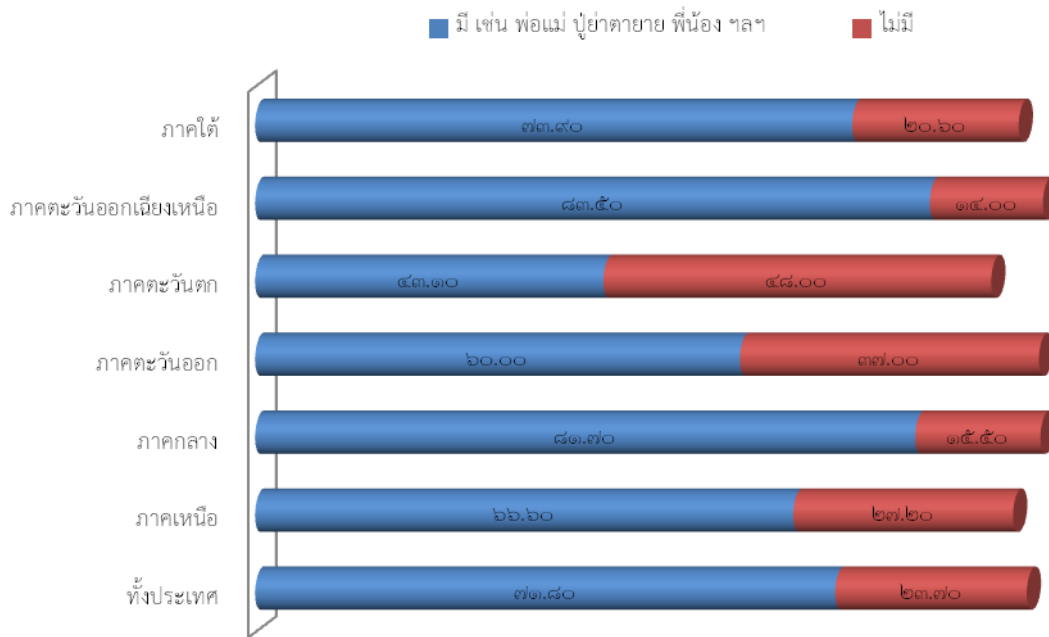
ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า คนพิการและผู้ดูแลทั้งหมดมีความพึงพอใจต่อสิทธิทางสังคมในระดับปานกลาง โดยทางด้านเบี้ยความพิการ พบว่า คนพิการพึงพอใจปานกลางถึงค่อนข้างมาก คือ ๓.๖๑ ดังตารางที่ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๑ ความพึงพอใจของคนพิการต่อสิทธิทางสังคมจำแนกตามภาค

สิทธิทางสังคม	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
เบี้ยความพิการ	๓.๖๑ (๑,๐๒๖)	๑.๐๕	ปานกลาง	๓.๖๙ (๑๗๘)	๐.๘๔	มาก	๓.๓๒ (๒๐๗)	๑.๑๑	ปานกลาง	๓.๘๕ (๙๙)	๐.๘๑	ปานกลาง	๓.๗๔ (๑๑๗)	๐.๗๖	มาก	๓.๕๙ (๒๗๐)	๑.๒๓	ปานกลาง	๓.๖๘ (๑๕๕)	๑.๐๗	มาก
ผู้ช่วยคนพิการ	๓.๐๘ (๙๙๒)	๑.๒๑	ปานกลาง	๓.๓๑ (๑๗๒)	๑.๐๓	ปานกลาง	๒.๘๒ (๒๐๑)	๑.๒๐	ปานกลาง	๓.๒๖ (๙๘)	๑.๐๘	ปานกลาง	๓.๖๒ (๑๑๕)	๐.๙๒	ปานกลาง	๓.๐๗ (๒๕๙)	๑.๓๑	ปานกลาง	๒.๖๗ (๑๔๗)	๑.๓๑	ปานกลาง
การลดหย่อนภาษีของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ	๒.๙๕ (๙๔๖)	๑.๒๗	ปานกลาง	๓.๑๙ (๑๖๖)	๑.๑๐	ปานกลาง	๒.๕๔ (๑๙๓)	๑.๔๐	ปานกลาง	๒.๘๖ (๙๘)	๑.๐๙	ปานกลาง	๓.๕๗ (๑๑๓)	๐.๙๓	ปานกลาง	๒.๘๙ (๒๓๖)	๑.๓๓	ปานกลาง	๒.๘๙ (๑๔๐)	๑.๓๑	ปานกลาง

อย่างไรก็ตาม ในด้านการมีผู้ดูแลคนพิการ พบว่า คนพิการ ร้อยละ ๗๑.๘๐ มีผู้ดูแลเป็นพ่อแม่/ปู่ย่าตายาย/พี่น้อง/ญาติ/อพม./อพมก. โดยพบมากที่สุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๘๓.๕๐ รองลงมาภาคกลาง ร้อยละ ๘๑.๗๐ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ ๔.๙

แผนภูมิที่ ๔.๙ คนพิการที่มีผู้ดูแลจำแนกตามภาค

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้บริหารสำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔) พบว่า การจดทะเบียนและ รับเบี้ยความพิการทั่วประเทศเป็น “โครงการใหญ่ที่ทำนอกจากแผนและมหกรรมคนต้นแบบ เดิมคนพิการจดทะเบียนปีละ ๕ หมื่น” เนื่องจากสิทธิของคนพิการเป็น “สิทธิที่มากับเงิน ทุกสิทธิมีเงินรองรับ” (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔) อย่างไรก็ตาม การทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือการดำเนินงาน (Memorandum of Understanding - MOU) ระหว่างกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรคนพิการ ซึ่งใช้ความพยายามในการรณรงค์ผ่านหลายช่องทางเป็นผลทำให้คนพิการมาแสดงตัวมากขึ้น

ในอีกมุมหนึ่งจากคนพิการและครอบครัวที่เข้าร่วมสนทนากลุ่มได้ให้ข้อมูลว่า มีคนพิการที่ยังไม่มีบัตรประจำตัวคนพิการและไม่ได้รับเบี้ยความพิการโดยเฉพาะที่จังหวัดลพบุรี เพชรบุรี และปัตตานี สาเหตุประการหนึ่งเนื่องมาจากรายงานการประเมินทางการแพทย์ที่ระบุว่า “ไม่เป็นคนพิการ”

**ตัวชี้วัดที่ ๓ ร้อยละคนพิการที่ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใด ล่าม
ภาษามือ เอกสารอักษรเบรลล์ หนังสือเสียง กายอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู
สมรรถภาพคนพิการและการดำรงชีวิตอิสระ**

เป้าหมาย คนพิการรายใหม่ที่ได้รับบริการในรูปแบบต่าง ๆ ขององค์กรภาครัฐและเอกชน ร้อย
ละ ๒๐ ของแต่ละปี

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
และความช่วยเหลืออื่นใด ล่ามภาษามือ เอกสารอักษรเบรลล์ หนังสือเสียง กายอุปกรณ์ เครื่องช่วย
ความพิการที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการและการดำรงชีวิตอิสระ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานตามตัวชี้วัดนี้ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร กระทรวงการ
พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงแรงงาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงศึกษาธิการ สมาคมเพื่อคนพิการ
ทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการ
ปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) สนับสนุนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่ราชการ/ติดตามการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก
ตามมติ ครม. ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๒/พัฒนาและสนับสนุนล่ามภาษามือ โดยมีเป้าหมายเพื่อผลักดันให้มีการ
จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในสถานที่ราชการ/ค่าตอบแทนล่ามภาษามือ งบประมาณ วงเงิน ๗,๐๐๐,๐๐๐
บาท ผลการดำเนินงาน พบว่า มีการอบรม และจัดทำหลักสูตรการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการ

๒) โครงการพัฒนาล่ามภาษามือ ดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ การจัดบริการล่ามภาษามือ ปี
๒๕๕๓ ทำหลักเกณฑ์ และปี ๒๕๕๔ ออกระเบียบกฎหมายรองรับการดำเนินงาน มีการจัดแจ้งขึ้นทะเบียน
ล่ามภาษามือ ๕๐๑ คน

๓) สนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องช่วยความพิการ มีการณรงค์โดยการออกสื่อเพื่อจัดหารถเข็นสำหรับ
คนพิการ งบประมาณ ๓๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการดังนี้

- ๑) งบอุดหนุนเงินสงเคราะห์ค่ากายอุปกรณ์คนพิการในพื้นที่ ๗๗ จังหวัด
- งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๗,๑๑๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑,๕๘๐ คน
 - งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๗,๑๑๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑,๕๘๐ คน

กระทรวงแรงงาน ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการสนับสนุนการจัดหาและพัฒนาอุปกรณ์และเครื่องมือเพื่อการศึกษา การฝึกอาชีพ และการทำงาน สนับสนุนการจัดหาอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับคนตาบอด จำนวน ๒๐ เครื่อง
- ๒) การจัดทำอุปกรณ์ในการฝึกอาชีพและประกอบอาชีพสำหรับผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ พิการฯ ออกแบบ จัดทำและทดลองใช้อุปกรณ์ในการฝึกอาชีพและประกอบอาชีพให้แก่ผู้เข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ จำนวน ๓๓ ราย ๕๗ ชิ้นงาน เช่น แป้นลือคิงอัตโนมัติสำหรับแขนเทียม รถจักรยานยนต์พ่วงข้าง โตะ อุปกรณ์จับหัวแรงบิดกรี คอมพิวเตอร์สำหรับผู้พิการและอุปกรณ์ช่วยสำหรับปฏิบัติงานคอมพิวเตอร์ สำหรับผู้พิการแขนขาทั้งสองข้าง จัดทำโตะและกระดิ่งกลับทางกดลัทช์มอเตอร์ บังคับตีนผีจักรเย็บผ้า สำหรับผู้อัมพาตท่อนล่าง เป็นต้น

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและครอบครัวด้านการแพทย์และสาธารณสุขใน กทม.
ปี ๒๕๕๒
 - จัดซื้อรถเข็นคนพิการ ๒๑๖ คัน
 - จัดตั้งศูนย์ตรวจการได้ยิน จำนวน ๒ แห่ง คือ ศูนย์ลาดพร้าวและศูนย์ ๔๘ หนองแขม
 - จัดซื้อรถตรวจการได้ยินเคลื่อนที่ จำนวน ๒ คัน
 - จัดตั้งศูนย์บริการผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง จำนวน ๑ แห่งที่ศูนย์บริการสาธารณสุข ๔๘ นาคะวัชรอุทิศ เขตหนองแขม

ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ จัดซื้อกายอุปกรณ์สำหรับคนพิการที่ประสบปัญหาการเคลื่อนไหว จำนวน ๓ รายการ (๑) รถเข็น จำนวน ๒๐๐ คัน (๒) คอกฝึกเดิน จำนวน ๒๕ อัน (๓) ไม้เท้าสามขา จำนวน ๓๐๐ อัน รวมทั้งสิ้น ๘๘๒,๐๐๐ บาท
- ๒) การจัดส่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการในศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บ้านหนังสือ และศูนย์กีฬาของกรุงเทพมหานคร
 - ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ บ้านหนังสือ
 - จัดให้มีทางลาดสำหรับคนพิการ ณ ศูนย์เยาวชนมิติใหม่ ๕ แห่ง ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ (ใหม่) ๗ แห่งและบ้านหนังสือ ๑๑๖ แห่ง
 - จัดห้องน้ำสำหรับคนพิการในศูนย์เยาวชนมิติใหม่ ๕ แห่ง
 - ติดตั้งลิฟท์ ณ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ (ใหม่) จำนวน ๗ ตัว
 - ให้บริการห้องการฟังสำหรับคนพิการทางสายตา จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่ ห้องสมุดสวน ลุมพินีและห้องสมุดชอยพระนาง
 - ๓) การจัดส่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในสวนสาธารณะกรุงเทพมหานคร
 - ปี ๒๕๕๒ จัดห้องน้ำสำหรับคนพิการในสวนสาธารณะ ๑๙ แห่ง จำนวน ๓๕ ห้องและ ให้บริการรถสุขาเคลื่อนที่แก่คนพิการ จำนวน ๒ คัน

- ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ จัดห้องน้ำสำหรับคนพิการในสวนสาธารณะ ๓๐ แห่ง จำนวน ๕๒ ห้อง และจัดให้มีทางลาด ๙ แห่ง จำนวน ๒๔ จุด
- ๔) โครงการติดตั้งลิฟท์สำหรับคนพิการในระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร (BTS)
 - ปี ๒๕๕๒ ติดตั้งจำนวน ๑๑ ตัว ๕ สถานี
 - ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ ดำเนินการแล้ว จำนวน ๖๒ ตัว ๓๕ สถานี
- ๕) โครงการติดตั้งลิฟท์สำหรับคนพิการในระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานคร (BRT) ดำเนินการแล้ว จำนวน ๑๑ สถานี และโครงการรถโดยสารประจำทางด่วนพิเศษ (BRT) สายชองถนนทรีถึงราชพฤกษ์ (๑๒ สถานี) จำนวน ๓๕ ตัว
- ๖) โครงการติดตั้งสัญญาณคนข้ามถนนสำหรับคนพิการ ดำเนินการติดตั้งสัญญาณคนข้ามถนน อัจฉริยะแล้ว
 - ทางข้ามที่มีช่องทาง ๔ ช่องทางจราจร จำนวน ๑๐ จุด
 - ทางข้ามที่มีช่องทาง ๖ ช่องทางจราจร จำนวน ๕ จุด
 - บำรุงรักษาอุปกรณ์สัญญาณไฟจราจรคนข้ามถนนอัจฉริยะ จำนวน ๑๕๐ จุด
- ๗) การปรับปรุงอาคาร สถานที่ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่คนพิการ ได้แก่ ทางลาดสำหรับรถเข็น ห้องน้ำสำหรับคนพิการ ลิฟท์สำหรับคนพิการ โทรศัพท์สำหรับคนพิการ ที่จอดรถสำหรับคนพิการและอื่น ๆ ในโรงพยาบาลของกรุงเทพมหานคร ทั้ง ๘ แห่ง การปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในโรงพยาบาล ๘ แห่งของกรุงเทพมหานครและประเมินผลจากผู้รับบริการมีความพึงพอใจอยู่ในเกณฑ์ดีและดีมาก คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๑๑
- ๘) การจัดลิฟท์และทางลาดให้แก่โรงเรียนที่เปิดสอนเด็กเรียนร่วม และการส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการที่เข้าเรียนในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ปรับสภาพแวดล้อมให้คนพิการสามารถเข้าใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร ติดตั้งลิฟท์แก่โรงเรียนที่มีเด็กเรียนร่วม จำนวน ๒๑ โรงเรียน และจัดทำทางลาดแก่โรงเรียนที่มีการสร้างอาคารหลังใหม่ จำนวน ๕๐๐ หลัง

กรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการดังนี้

สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ **ไม่มีโครงการแต่มีการดำเนินงาน** ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- ๑) การจัดทำภาษามือ ผ่านรายการ
 - รายการเชื่อมั่นประเทศไทย กับนายทูลกระหม่อมฯ ออกอากาศทุกวันอาทิตย์ ระหว่างเวลา ๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น. ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔
 - รายการรัฐบาลยิ่งลักษณ์พบประชาชน ออกอากาศทุกวันเสาร์ เวลา ๐๘.๐๕ - ๐๙.๐๐ น. เริ่มออกอากาศตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ จนถึงปัจจุบัน
 - ข่าวภาคหลัก (เช้า กลางวัน ค่ำ)

- การถ่ายทอดสดการประชุมสภาผู้แทนราษฎร และการประชุมวุฒิสภา

๒) การจัดทำ Subtitle ผ่านรายการ

- รายการ Thai oz talk โดยทำ Subtitle ภาษาอังกฤษ
- รายการ Hello Eng โดยทำ Subtitle ภาษาอังกฤษ
- รายการที่เกี่ยวกับอาเซียน ได้เริ่มทำ Subtitle ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมา

๓) การจัดทำรายการสำหรับผู้พิการ

- รายการเคียงบ่าเคียงไหล่ ออกอากาศสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง ครั้งละ ๓๐ นาที
 - การถ่ายทอด/บันทึกเทป การจัดงานวันคนพิการเป็นประจำทุกปี
 - การถ่ายทอดสดการจัดงาน “สร้างพลังความรักสู่คนพิการ” ของมูลนิธิสภาเพื่อคนพิการ
 - ออกอากาศเทปงานฉลองครอบรอบ ๓ ปี สมาคมสหพันธ์คนพิการในประเทศไทย

๔) รายการการศึกษาจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยทางมหาวิทยาลัยเป็นผู้รับผิดชอบ
ผลิตรายการในสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ ชุมชนวิชาการดูแลบุคคลพิการ

กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้

- ๑) การจัดตั้งอำนวยการความสะอาดให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ และส่งเสริมให้คนพิการมีสิทธิสามารถเข้าถึงสวัสดิการและความช่วยเหลือของรัฐอย่างทั่วถึงเป็นไปตามความในมาตรา ๒๐(๗) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผลการดำเนินงาน
 - มีหนังสือขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรายงานผลการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ตามมติคณะรัฐมนตรี
 - มีหนังสือแจ้งจังหวัดประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ทราบถึงแนวทางขั้นตอนในการขอรับการให้บริการล่ามภาษามือ

กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการสนับสนุนอุปกรณ์เครื่องมือช่วยคนพิการ ตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๒) จัดหาอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการด้วยเงินงบประมาณหมวดเงินอุดหนุน เพื่อสนับสนุนสถานพยาบาลภาครัฐ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๘,๐๖๔ ชิ้น งบ ๔๘,๔๓๖,๘๖๖ บาท ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๗,๐๒๘ ชิ้น งบ ๔๖,๓๓๓,๒๙๖ บาท
- ๓) สนับสนุนอุปกรณ์ฯ ในสถานพยาบาล ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๙๑ แห่ง ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๘๓ แห่ง

กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการจัดซื้อครุภัณฑ์คนพิการ ดำเนินการจัดซื้อครุภัณฑ์คนพิการเพื่อติดตั้ง ณ ศูนย์การเรียนรู้ ICT ชุมชน สมาคม มูลนิธิศูนย์ฝึกออาชีพและมหาวิทยาลัย รวมทั้งสิ้น ๑๒๐ แห่งทั่วประเทศ (ติดตั้งในปี ๕๓ จำนวน ๘๐ แห่ง) เพื่อให้คนพิการได้เข้าไปใช้ประโยชน์จากศูนย์ สถานที่บริการครุภัณฑ์คนพิการ งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท

๒) ฝึกอบรมโครงการเพื่อพัฒนาสังคมแห่งความเท่าเทียมด้วย ICT จัดอบรมความรู้ ICT ให้กับคนพิการทุกประเภท ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ รวมทั้งสิ้น จำนวน ๑,๙๐๑ คน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีผู้เข้ารับการอบรม ๙๒๑ คน จำแนกเป็นคนพิการทุกประเภท จำนวน ๔๓๔ คน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ จำนวน ๔๘๗ คน งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๔,๑๕๕,๐๐๐ บาท

๓) โครงการสนับสนุนการจัดหาและพัฒนาอุปกรณ์เครื่องมือเพื่อการศึกษา การฝึกออาชีพและการทำงาน

- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ Single switch แบบใหม่ที่พัฒนาเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งาน ปรับปรุงต้นแบบโทรศัพท์สำหรับคนพิการโดยอ้างอิงปัญหาจากการทดสอบภาคสนาม ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒๐๕,๐๐๐ บาท เป็นความร่วมมือระหว่าง ๓ หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ เทคบาลนครรังสิตและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ดำเนินการนำร่องติดตั้งชุดอุปกรณ์ควบคุมการเปิดปิดไฟฟ้าโดยใช้คลื่นวิทยุและชุดแจ้งเหตุฉุกเฉินชุมชน ภายในบริเวณบ้าน จำนวน ๓๐ หลัง ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๓๙๓,๐๐๐ บาท

ความร่วมมือระหว่าง ๓ หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ เทคบาลเมืองแสนสุข คณะพยาบาลศาสตร์และคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ดำเนินการนำร่องติดตั้งชุดอุปกรณ์ควบคุมการเปิดปิดไฟฟ้าโดยใช้คลื่นวิทยุ และชุดแจ้งเหตุฉุกเฉินชุมชน ภายในบริเวณบ้าน จำนวน ๑๕ หลัง

- โครงการผลิตและติดตั้งชุดอุปกรณ์สัญญาณเตือนภัยและชุดสัญญาณเครื่องช่วยความพิการ ผลิตและติดตั้งเครื่องควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบใช้คลื่นวิทยุและชุดแจ้งเหตุฉุกเฉินชุมชน จำนวน ๔๒ ชุด ใน ๒๑ จังหวัด

สาธิตการติดตั้งเครื่องควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบใช้คลื่นวิทยุและชุดแจ้งเหตุฉุกเฉินชุมชน ให้กับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ๒๑ จังหวัด ปี ๕๓ จำนวน ๘๓๕,๐๐๐ บาท

๔) โครงการพัฒนาเครื่องมือช่วยการอ่าน การเขียน กระบวนการคิดและการคิดคำนวณสำหรับผู้มีปัญหาทางการเรียนรู้

- โปรแกรมเลือกศัพท์ไทย (Thai Talking Word Prediction)

- คู่มือการใช้งานโปรแกรมเลือกศัพท์ไทย

- โปรแกรมค้นหาศัพท์ไทย (Thai Word Search)

- คู่มือการใช้งานโปรแกรมค้นหาศัพท์ไทย

- บทความในการประชุมวิชาการนานาชาติ ๓ ฉบับ
 - การอบรมเชิงปฏิบัติการโปรแกรมช่วยการอ่านและการเขียนให้แก่บุคลากรในโรงเรียน
จังหวัดเลย ยะลา ราชบุรี และลำพูน จำนวน ๒๐๐ คน
 - รายการโทรทัศน์ “ฉลาดล้ำกับนักวิจัยไทย” เรื่องการแนะนำโปรแกรมเลือกศัพท์ไทยและ
เรื่องการสอนเด็กแอลดีเรียนร่วมในชั้นเรียน
 - การอนุเคราะห์โปรแกรมเลือกศัพท์ไทยและโปรแกรมค้นหาศัพท์ไทยให้กับคณะ
มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จำนวนโปรแกรมละ ๔๐๐ แผ่น
 - งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๗๗๑,๐๐๐ บาท และปี ๒๕๕๔ จำนวน ๔๖๒,๐๐๐ บาท
- ๕) โครงการส่งมอบความรู้และถ่ายทอดเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการสู่
ภาคอุตสาหกรรมและการให้บริการ
- (๑) โครงการพัฒนาเทคโนโลยีการได้ยิน (เครื่องช่วยฟัง)
 - จัดสิทธิบัตรภายในประเทศ ๓ ฉบับ
 - บทความในการประชุมวิชาการนานาชาติ ๗ ฉบับ
 - บทความในวารสารวิชาการระหว่างประเทศ ๑ ฉบับ (non-ISI)
 - บทความในนิตยสารในประเทศ ๑ ฉบับ
 - ความร่วมมือที่มีมูลค่ามากกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท
 - พัฒนาต้นแบบระดับห้องปฏิบัติการ ๔ ต้นแบบ ต้นแบบภาคสนาม ๑ ต้นแบบงบประมาณ ปี ๕๓ จำนวน ๘๖๐,๐๐๐ บาท
 - (๒) โครงการพัฒนาอุปกรณ์ช่วยการได้ยินระดับอุตสาหกรรม
 - บทความในการประชุมวิชาการนานาชาติ ๔ ฉบับ
 - ต้นแบบเชิงพาณิชย์จำนวน ๑ ต้นแบบ พร้อมเอกสารประกอบกระบวนการผลิตเชิง
พาณิชย์
 - สิทธิบัตรการประดิษฐ์ ๒ เรื่อง
 - อนุสิทธิบัตร ๒ เรื่องงบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑.๔๖ ล้านบาท และปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑.๔๖ ล้าน
 - (๓) โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสู่ชุมชน
 - ชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับชุมชน (ประกอบด้วยเครื่องควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบ
ใช้คลื่นวิทยุ RF ๑ : ๔ ชุดแจ้งเหตุฉุกเฉินสำหรับชุมชน เครื่องควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบใช้คลื่นอินฟราเรด
 - การติดตั้งชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าให้แก่ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ๓ แห่ง ในจังหวัด
นครปฐม ราชบุรีและสุพรรณบุรี
 - ฝึกอบรมโครงการเทคโนโลยีเพื่อชีวิตแสนสุขที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
บูรพา จังหวัดชลบุรี

- ฝึกอบรมการผลิต ติดตั้งและบำรุงรักษาชุดควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับชุมชนให้ช่างเทคนิคของบริษัท ESSCO

- ฝึกอบรมการผลิต ติดตั้งและบำรุงรักษาชุดควบคุมอุปกรณ์เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อผู้พิการให้นักศึกษาและช่างชุมชน ณ จังหวัดขอนแก่น งบประมาณปี ๕๓ จำนวน ๔๑๗,๔๗๕ บาท

๖) โครงการการอนุญาตให้สิทธิใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยด้านวิศวกรรมฟื้นฟูสมรรถภาพและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

- การอนุญาตให้สิทธิใช้ประโยชน์ (Licensing) ผลงานวิจัยต้นแบบเครื่องควบคุมอุปกรณ์ไฟฟ้าแบบใช้คลื่นวิทยุและผลงานวิจัยต้นแบบชุดแจ้งเหตุฉุกเฉินชุมชนระหว่างเนคเทคและบริษัท Energy Saving Solution Co.,Ltd.

- การอนุญาตให้สิทธิใช้ประโยชน์ (Licensing) ผลงานวิจัยกล่องเชื่อมต่อสวิตช์เดี่ยวผ่านมาตรฐาน USB (Switch Interface Box) ระหว่างเนคเทคกับร้านพลกร

- การอนุญาตให้สิทธิใช้ประโยชน์ (Licensing) ผลงานวิจัยต้นแบบสวิตช์เดี่ยว (Single Switch) ระหว่างเนคเทคกับร้านพลกร

- การอนุญาตให้สิทธิใช้ประโยชน์ (Licensing) ผลงานวิจัยโปรแกรมปราศัย เวอร์ชัน ๓ ระหว่างเนคเทคกับร้านพลกร งบประมาณปี ๕๓ จำนวน ๒๔๖,๐๐๐ บาท

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ดำเนินการดังนี้

๑) จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ และปีงบประมาณ ๒๕๕๔ โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ จำนวน ๒๘ แห่ง และประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๓๐ แห่ง

๒) การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาพิการมากกว่า ๓ คนขึ้นไป ดังนี้

ปี ๒๕๕๐ จำนวน ๗,๑๓๗,๐๘๐ บาท

ปี ๒๕๕๑ จำนวน ๕,๓๕๗,๘๙๒ บาท

ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๖,๘๕๓,๕๑๒ บาท

ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๙,๑๘๐,๓๔๘ บาท

ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖,๔๔๑,๘๗๒ บาท

ปี ๒๕๕๐-๒๕๕๔ จำนวน ๓๔,๙๗๐,๗๐๔ บาท มีศูนย์บริการนักศึกษาพิการ (DSS Center) จำนวน ๓๑ ศูนย์

๓) โครงการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา โดยติดตาม ประเมินผลสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ในระดับอุดมศึกษา ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษาของ สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ จำนวน ๑๖ แห่ง และปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๓ แห่ง งบประมาณ ๖๑,๐๐๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการจัดเงินอุดหนุนสิ่งอำนวยความสะดวกและสื่อบริการรวมทั้งความช่วยเหลือในศูนย์ การศึกษาพิเศษ

- ได้รับงบประมาณ จำนวน ๑๐๐ ล้านบาท เพื่อจัดสรรสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้กับเด็กนักเรียนพิการ จำนวน ๕๐,๐๐๐ คน

- เด็กนักเรียนพิการได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษาตาม IEP เพื่อพัฒนาศักยภาพ

๒) กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยคณะกรรมการบริหารกองทุน ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ ได้อนุมัติเงินกองทุนสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ตามแผน ยุทธศาสตร์ให้กับหน่วยงานภาครัฐ (รายโครงการ) จำนวน ๘ หน่วยงาน (สพฐ. สกอ. สอศ. สช. กศน. สศ. วิทยาลัยชุมชน และสถาบันการพลศึกษา จำนวน ๒๖ โครงการ และองค์กรภาคเอกชน จำนวน ๓ โครงการ (มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดในพระบรมราชูปถัมภ์ มูลนิธิสากลเพื่อคนพิการและมูลนิธิส่งเสริมและพัฒนา คนพิการ) จำนวน ๖ โครงการ รวมเป็นเงินจำนวน ๑๗๖,๕๐๘,๖๐๓ บาท และมีโครงการต่อเนื่องที่ได้รับ อนุมัติจากปีงบประมาณ ๒๕๕๓ จำนวน ๓ โครงการ เป็นเงิน ๔,๒๘๕,๒๐๒ บาท รวมโครงการที่ได้รับการ สนับสนุนทั้งสิ้น จำนวน ๓๕ โครงการ เป็นเงิน ๑๘๐,๗๙๓,๘๐๕ บาท

๓) ทุนสนับสนุนการศึกษาสำหรับเด็กออทิสติกและเด็กพิการในมูลนิธิคุณพุ่ม โดยจัดสรร ทุนการศึกษาให้กับเด็กออทิสติกและเด็กพิการในมูลนิธิคุณพุ่ม ทุนละ ๕,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๐,๗๔๖ ทุน สามารถขยายโอกาสทางการศึกษาและการพัฒนาศักยภาพตนเองให้เด็กออทิสติกและเด็กพิการในมูลนิธิคุณ พุ่มเป็นอย่างมาก

กระทรวงคมนาคม

กรมเจ้าท่า (จท.) ดำเนินการดังนี้

๑) จัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในท่าเรือให้แก่คนพิการและผู้สูงอายุ

องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) ดำเนินการดังนี้

๑) จัดนายตรวจดูแลการใช้บริการโดยเฉพาะคนพิการและผู้สูงอายุ โดย ขสมก. ได้มีการจัด นายตรวจเพื่อดูแลผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะคนพิการและผู้สูงอายุตามป้ายจอดรถที่ใช้บริการหนาแน่น โดยเฉพาะ คนพิการและผู้สูงอายุเป็นประจำทุกวัน รวมทั้งมีการอบรมนายตรวจและพนักงานประจำรถ ดังนี้

- โครงการ "บริการดี ขับขี่ปลอดภัย ประจำปี ๒๕๕๓" รุ่นละ ๘๐ คน รุ่นที่ ๑-๕ ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๒ จำนวน ๔๐๐ คน
- โครงการ "บริการดี ขับขี่ปลอดภัย ประจำปี ๒๕๕๓" รุ่นที่ ๖ - ๑๔ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๗๘๔ คน
- โครงการ "จิตสำนึกดี ขับขี่มีวินัย" รุ่นที่ ๑ - ๒ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๕๖ คน
- โครงการ "ป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน" รุ่นที่ ๑ - ๒ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๕๓ จำนวน ๑๖๐ คน
- โครงการ "บริการประทับใจ ปลอดภัยตลอดทาง" ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ จำนวน ๒,๕๕๘ คน
- โครงการ "จิตสำนึกดี ขับขี่มีวินัย" ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ จำนวน ๒๒๗ คน
- โครงการ "ป้องกันและช่วยเหลือผู้ประสบภัยบนท้องถนน" ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๕๓ จำนวน ๓๙๐ คน
- โครงการ "บริการประทับใจ ปลอดภัยตลอดทาง" ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๓ จำนวน ๓,๐๔๔ คน
- โครงการ "จิตสำนึกดี ขับขี่มีวินัย" ณ เดือนกันยายน ๒๕๕๓ จำนวน ๒๔๓ คน

๒) การติดตั้งอุปกรณ์สัญญาณเสียง (Talking Bus) บนรถโดยสาร โดยได้มีการติดตั้งอุปกรณ์สัญญาณเสียง (Talking Bus) บนรถโดยสารสำหรับผู้พิการทางสายตาในเส้นทางสาย ๑๒ (ห้วยขวาง - เศรษฐการ) จำนวน ๒๐ คัน โดยเริ่มใช้งานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ ปัจจุบันอุปกรณ์ดังกล่าวชำรุด ซึ่งขณะนี้ ขสมก. อยู่ในระหว่างดำเนินการซ่อมแซม

บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (ทอท.) ดำเนินการดังนี้

- ๑) จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอำนวยความสะดวกด้านจราจร บริเวณชานชาลาขาเข้าและขาออก ท่าอากาศยานภูเก็ต
- ๒) ติดตั้งปุ่มขอความช่วยเหลือภายในห้องน้ำ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- ๓) เชื่อมต่อสัญญาณแจ้งเหตุในห้องน้ำคนพิการ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
- ๔) ประกาศตัวอักษรไฟวิ่งพร้อมประกาศด้วยเสียงท่าอากาศยานภูเก็ต
- ๕) จัดทำเอกสารชี้แจงสำหรับคนพิการทางกั้ได้ยินหรือสื่อความหมาย ท่าอากาศยานภูเก็ต
- ๖) ติดตั้งสัญญาณไฟสำหรับเตือนภัยหรือเรียกหาในระหว่างคนพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมายติดอยู่หน้าห้องน้ำท่าอากาศยานภูเก็ต ผลการดำเนินงาน พบว่า อยู่ในระหว่างการนำเสนอเข้าโครงการพัฒนาท่าอากาศยานภูเก็ต (ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)
- ๗) ข้อมูลประกาศต่างๆ ตารางเที่ยวบิน จัดทำเป็นอักษรเบรลล์และตัวพิมพ์ใหญ่ ท่าอากาศยานภูเก็ต ผลการดำเนินงาน พบว่า อยู่ในระหว่างการนำเสนอเข้าโครงการพัฒนาท่าอากาศยานภูเก็ต (ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖)

สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย

ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมองค์กรเครือข่ายคนพิการทางสติปัญญาให้ได้รับการรับรองมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ ผู้เข้าอบรมมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการและมีระบบเอกสารที่สอดคล้องตามมาตรฐานองค์กรคนพิการสามารถนำไปปฏิบัติ (ISO) ผู้เข้าอบรมจำนวน ๑๐ จังหวัด ให้คำปรึกษา โดยวิทยากรผู้เชี่ยวชาญลงพื้นที่จำนวน ๑๓ จังหวัด งบประมาณ ๑,๐๑๙,๑๐๐ บาท

สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย

ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการจัดทำสื่อคุณภาพสำหรับการเลี้ยงดูเด็กพิการทางสติปัญญา ผลการดำเนินงาน คือ จัดพิมพ์หนังสือเพื่อนำไปแจกให้ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานพิการทางสติปัญญาได้ศึกษาเพื่อการเลี้ยงดูบุตรหลานได้อย่างถูกวิธี งบประมาณ ๑๔๘,๐๐๐ บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ด้านการจัดสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกล่ามภาษามือ ซึ่งนายกสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า

“สื่อในที่มีนัยยะ หมายถึง สื่อสารมวลชน และสื่ออำนวยความสะดวกด้านสถาปัตยกรรม อย่างล่ามก็จะมีสมาคมล่ามกับคนทั่วไป สื่อคนหูหนวกในระบบทางอิเล็กทรอนิกส์มีผู้หากต้องการใช้บริการกดไปขอใช้ บริการสื่อที่ศูนย์ล่าม คนหูหนวกสามารถสื่อสารทางโทรศัพท์โดยการส่ง SMS สิ่งอำนวยความสะดวกมีความก้าวหน้าโดยเฉพาะปั้มน้ำมัน ตอนนี้เริ่มทำมากขึ้น ล่ามภาษามือผลิตได้มากขึ้น”

ทางด้านสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) กล่าวว่า

“ดำเนินงานในด้านการส่งเสริมให้รัฐ เอกชนมีการจัดสื่อ หนังสือเสียงเป็นสื่อทางอ้อมสำหรับเด็กออทิสติก โดยจัดให้มีโครงการพัฒนา AAS จัดทำเป็นนิทานและเป็นภาพเพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองนำไปใช้” รวมถึงสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ระบุว่า “ผลิตคำศัพท์ที่เป็นประโยชน์ต่อราชบัณฑิต บริการล่ามภาษามือให้สมาชิกสำหรับใช้บริการทางการแพทย์ อาชีพ กฎหมาย ผลักดันการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร” (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕)

นอกจากนี้ เสียงสะท้อนจากการสนทนากลุ่มคนพิการ/ครอบครัวที่ระบุว่า คนพิการทางการได้ยินเมื่อไปเรียนหนังสือที่ กศน. ไม่มีล่ามภาษามือที่เพียงพอในทุกจังหวัด ส่วนคนพิการทางการเคลื่อนไหวยังคงต้องเผชิญกับปัญหาการขาดแคลนกายอุปกรณ์ อุปกรณ์จำเป็น และเครื่องช่วยความพิการซึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอ ไม่ได้คุณภาพ เด็กพิการทางการเห็นไม่มีอุปกรณ์การเรียนในระดับประถมศึกษา รวมถึงการพัฒนาตนเองต้องทำเอง ไม่มีคนอื่นช่วย ต้องดิ้นรน อาศัยสื่อต่างๆ ทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ เพื่อนและโทรศัพท์

ตัวชี้วัดที่ ๔ ร้อยละของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานด้านคนพิการทั้งของภาครัฐและเอกชนที่ได้รับการพัฒนาสมรรถนะทุกด้านตามมาตรฐานที่กำหนดเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เป้าหมาย บุคลากรที่แต่ละหน่วยงานกำหนดได้รับการพัฒนาอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ต่อปี โดยบุคลากรดังกล่าวต้องปฏิบัติหน้าที่ให้บริการคนพิการโดยตรงไม่น้อยกว่าระยะเวลาที่ใช้ในการพัฒนา

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากร ด้านคนพิการให้มีจำนวนเพียงพอและมีความรู้ความสามารถที่จะเป็นผู้ให้บริการทุกด้าน รองรับกับความต้องการจำเป็น ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการและกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ ๔ ประกอบด้วย กรุงเทพมหานคร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย และสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินงาน (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังต่อไปนี้

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งครูไปเรียน ป. บัณฑิตด้านการศึกษาพิเศษ

ปี ๒๕๕๒ จัดอบรมข้าราชการครูที่ทำการสอนศึกษาพิเศษ จำนวน ๘๕ คน

ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๔ ส่งข้าราชการครูที่ทำการสอนการศึกษาพิเศษ จำนวน ๕๘ คน

๒) โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม โดยปี ๒๕๕๒ การอบรมเชิงปฏิบัติการการคัดกรองวินิจฉัยเด็กที่มีความต้องการพิเศษ (ออทิสติก) โรงเรียนละ ๑ คน (๘๙ แห่ง)

๓) โครงการอบรมครูแนะแนวเพื่อการคัดกรองเด็ก ในปี ๒๕๕๒ โครงการส่งครูที่จบแนะแนวเข้ารับการคัดกรองเด็ก ดำเนินการในโรงเรียน ๗๔ แห่ง ๆ ละ ๒ คน และการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการคัดกรองและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ มีครูเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒๐ คน

๔) โครงการเสริมสร้างประสิทธิภาพการจัดกระบวนการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนจัดการเรียนร่วม โดยครูผู้สอนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒๐ คน

๕) โครงการส่งเสริมกีฬาเพื่อความเป็นเลิศ การส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ในปี ๒๕๕๒ จัดส่งนักกีฬาคนพิการร่วมแข่งขันกีฬาคนพิการภายในและต่างประเทศ ฝึกสอนว่ายน้ำแก่คนพิการ ที่ศูนย์เยาวชนกรุงเทพมหานคร ส่งเสริมการแสดงและการประกวดวงดนตรีของคนพิการ

ในปี ๒๕๕๓ กีฬาคนพิการครั้งที่ ๒๘ ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน ๑๕ ชนิดกีฬา รวม ๒๘๓ คน และในปี ๒๕๕๔ กีฬาคนพิการครั้งที่ ๒๙ ส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขัน ๑๕ ชนิดกีฬา รวม ๓๐๘ คน

๖) จัดสร้างศูนย์เยาวชนนิมิตใหม่ ในปี ๒๕๕๒ ดำเนินการจัดสร้างศูนย์เยาวชนนิมิตใหม่เรียบร้อยแล้ว จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่ เขตดุสิต บางขุนเทียน มีนบุรี บางบอน งบประมาณ ๑,๓๔๐,๐๐๐ บาท ปี ๒๕๕๔ จัดสร้างศูนย์เยาวชนสายไหม

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดำเนินการดังนี้

๑) พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง โดยการอบรมครูผู้สอนเด็ก LD เพื่อพัฒนาต่อยอด การนำนวัตกรรม/เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หลักสูตร “เทคนิคการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้” จำนวน ๒,๖๖๕ คน ๑๐ รุ่นๆ ละ ๓ วัน ใน ๔ ภูมิภาค

๒) สามารถพัฒนาและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้โรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมและโรงเรียนต้นแบบสามารถจัดการเรียนร่วม/เรียนรวม ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยดำเนินการพัฒนาผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้บริหารโครงการระดับ สพป./ สพม. และศูนย์การศึกษาพิเศษทุกแห่งให้มีความรู้ความเข้าใจในนโยบายและแนวทางปฏิบัติงานและประสานความร่วมมือในการขับเคลื่อนนโยบายการจัดการเรียนร่วมสู่การปฏิบัติก่อนที่จะดำเนินงานในพื้นที่

- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้แก่ผู้รับผิดชอบโครงการระดับ สพป./ สพม. ผอ.ศูนย์การศึกษาพิเศษทุกแห่ง และ ผอ.โรงเรียนต้นแบบการเรียนร่วมจาก ๔ ภูมิภาคๆ ละ ๑๐ คน มีความรู้ความเข้าใจในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนร่วมตามแนวปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง

- สนับสนุนงบประมาณ จำนวน ๔,๐๘๐,๐๐๐ บาท เพื่อให้ ๑๘๓ สพป./๔๒ สพม. และ ๗๖ ศูนย์การศึกษาพิเศษใช้ในการนิเทศติดตาม ช่วยเหลือ ประเมินผลการดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT Framework) และการบริหารจัดการทั้งระบบโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SEM) และ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนพิการเรียนร่วม

- สนับสนุนโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมต้นแบบเต็มให้พัฒนาต่อยอดและเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับโรงเรียนอื่นในลักษณะโรงเรียนเครือข่าย

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรประจำศูนย์บริการนักศึกษาพิการแบบเข้มข้น (Intensive Program) โดยการฝึกอบรมและศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ (สหรัฐอเมริกา) บุคลากรที่รับผิดชอบเกี่ยวกับนักศึกษาพิการของศูนย์บริการนักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษาประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๒ จำนวน ๒๔ คน ๑๒ สถาบัน งบประมาณ ๕,๘๙๒,๔๐๐ บาท บุคลากรที่ผ่านหลักสูตรการฝึกอบรมการพัฒนาศักยภาพที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ มีความรู้ความสามารถและมีศักยภาพในการบริการนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) โครงการฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยการฝึกอบรมและศึกษาดูงานในประเทศ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดและกำกับของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓ รวมทั้งสิ้น ๖๐ คน ๓๘ สถาบัน ดังนี้ รุ่นที่ ๑ จำนวน ๒๖ คน ๑๕ สถาบัน รุ่นที่ ๒ จำนวน ๒๐ คน ๑๓ สถาบัน รุ่นที่ ๓ จำนวน ๑๔ คน ๑๐ สถาบัน งบประมาณ ๑,๙๔๙,๒๐๐ บาท

๓) จัดอบรมหลักสูตรโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๓ รุ่น จัดอบรมหลักสูตรโครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา จำนวน ๓ รุ่น ๖๐ คน โดยรุ่นที่ ๑ จัดอบรมในวันที่ ๒๕ เม.ย. - ๑ ต.ค.๒๕๕๓ รุ่นที่ ๒ วันที่ ๒ - ๘ ต.ค. ๒๕๕๓ และรุ่นที่ ๓ วันที่ ๙ - ๑๕ ต.ค. ๒๕๕๓

สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.)

ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการพัฒนาครูผู้สอนคนพิการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา กศน.ให้กับคนพิการ ภายใต้โครงการทั้งหมด ๓ กิจกรรม คือ

กิจกรรมที่ ๑ ฝึกอบรมครูผู้สอนคนพิการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา กศน.

ให้กับคนพิการ

- งบประมาณกองทุนฯ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๗๓๗,๒๒๙ บาท มีผู้ผ่านการอบรมจำนวน ๒๑๕ คน (เบิกเงินโครงการจำนวน ๑๘๗ คน และเบิกจากต้นสังกัด จำนวน ๒๘ คน

- งบประมาณสำนักงาน กศน.ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๐๓,๔๓๙ บาท มีผู้ผ่านการอบรมจำนวน ๙๓ คน ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้กับคนพิการได้

กิจกรรมที่ ๒ ฝึกอบรมครูผู้สอนคนพิการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อส่งเสริมศักยภาพการใช้ ICT ในการจัดการศึกษา กศน.สำหรับคนพิการ

- งบประมาณกองทุนฯ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๑๘,๗๐๐.๕๐ บาท มีผู้ผ่านการอบรมจำนวน ๗๐ คน ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปจัดทำ website ในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาสำหรับคนพิการและจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับคนพิการได้

- งบประมาณสำนักงาน กศน.ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๐๘,๘๐๘ บาท ผู้ผ่านการอบรมจำนวน ๒๕ คน (เบิกจากโครงการ ๑๙ คน และเบิกจากต้นสังกัด จำนวน ๖ คน เนื่องจากงบประมาณโครงการไม่เพียงพอ) ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปจัดทำ website ในการประชาสัมพันธ์งานการศึกษาสำหรับคนพิการและจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับคนพิการได้

กิจกรรมที่ ๓ ฝึกอบรมครูผู้สอนคนพิการและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับคนพิการด้านเทคนิคการผลิตสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนและการใช้สื่อสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ บุคคลออทิสติก และบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน)

- งบประมาณปี ๒๕๕๔ สำนักงาน กศน.จำนวน ๒๐๕,๖๖๘ บาท มีผู้ผ่านการอบรมจำนวน ๔๕ คน (เบิกจากโครงการ จำนวน ๒๒ คน และเบิกจากต้นสังกัด จำนวน ๒๓ คน เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ) ผู้ผ่านการอบรมสามารถนำความรู้ไปจัดทำสื่อในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับคนพิการได้

กระทรวงคมนาคม ดำเนินการดังนี้

- ๑) อบรมพนักงานขับรถ Wheelchair ก่อนเข้ารับการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บริการเป็นไปตามมาตรฐานเดียวกันและถูกต้องตามหลักเวชศาสตร์
- ๒) จัดอบรม Safety & Security สำหรับพนักงานที่ทำหน้าที่ขับรถ Wheelchair และมีการทบทวนเตรียมความพร้อมด้านข้อมูลข่าวสารทุกๆ เดือน ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการแล้วอย่างต่อเนื่อง และตรวจสอบมาตรฐานและประเมินผลการให้บริการเป็นรายบุคคลโดยสำรวจจากการปฏิบัติงานจริง ซึ่งเริ่มประเมินตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๓ โดยประสานงานกับกองฝึกอบรมการบริการภาคพื้นของบริษัทฯ
- ๓) จัดอบรมให้ความรู้เรื่องภาษามือแก่ผู้ให้บริการ โดยจะอบรมให้ได้ร้อยละ 70 ของพนักงานที่ให้บริการแก่ผู้พิการทางการพูด

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

- ๑) อบรมหลักสูตร ความเสมอและความรู้ความเข้าใจเรื่องอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ เป้าหมาย คือ บุคลากรภาครัฐ คนพิการ และครอบครัวคนพิการ งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยดำเนินการอบรม จำนวน ๑ รุ่น จำนวน ๔๐ คน

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลคนพิการ
งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๗๙๔,๑๖๙ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๙๑ คน
งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๗๑๒,๒๔๒ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๕๔ คน

กระทรวงสาธารณสุข

สถาบันราชานุกูล ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการต้นแบบการบูรณาการประสาทความรู้สีก (SI) กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย นักกิจกรรมบำบัด จำนวน ๓๕ คน และบุคลากรทางการแพทย์ของสถาบันราชานุกูลและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน ๔๒ คน โดยร้อยละ ๘๗.๕ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เกี่ยวกับการบูรณาการรับความรู้สึกเพิ่มขึ้น งบประมาณ จำนวน ๓๕,๗๐๐ บาท
- ๒) โครงการอบรมหลักสูตรครอบครัวบำบัดสำหรับนักสังคมสงเคราะห์ มีนักสังคมสงเคราะห์ผ่านการอบรม ๓๕ คน ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ งบประมาณ จำนวน ๑๙๙,๑๐๐ บาท
- ๓) โครงการอบรมหลักสูตรเฉพาะทางประกาศนียบัตรการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชเด็ก และวัยรุ่น มีผู้เข้ารับการอบรม ๑ รุ่น ๓๔ คน ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้เข้ารับการอบรม ผ่านเกณฑ์การประเมิน GPA ไม่ต่ำกว่า ๒.๕๐ (ค่า GPA อยู่ที่ ๓.๐๐ - ๓.๙๐) งบประมาณ ๖๔๒,๕๐๐ บาท

๔) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การใช้คู่มือส่งเสริมการพัฒนาการเด็ก ๐ - ๕ ปี มีผู้ผ่านการอบรม ๓๙ คน ร้อยละ ๘๐ ของผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๙๑.๕๐ ของผู้เข้ารับการอบรม มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง งบประมาณ ๑๒๖,๐๐๐ บาท

ศูนย์สิทธิธรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพคนพิการ ดำเนินการดังนี้

๑) โรงเรียนกายอุปกรณ์ ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล รัับนักศึกษากายอุปกรณ์จากศิริราช ปี ๒ - ๔

๒) โครงการอบรมพยาบาลฟื้นฟู หลักสูตร ๕ วัน ปี ๒๕๕๓ อบรม ๓ รุ่น/๒๓๔ คน ปี ๒๕๕๔ อบรม ๓ รุ่น/๒๗๑ คน งบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท

๓) โครงการอบรมเรื่องการออกเอกสารรับรองความพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในปี ๒๕๕๓ อบรมส่วนกลาง จำนวน ๒๕๐ คนและอบรมส่วนภูมิภาค ๓ จังหวัด จำนวน ๒๓๕ คน และปี ๒๕๕๔ อบรม ๔ จังหวัด จำนวน ๖๑๔ คน

๔) โครงการอบรมพยาบาลฟื้นฟูหลักสูตร ๔ เดือน ในปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒๔ คน และปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๙ คน

๕) โครงการศึกษาดูงานด้านการฟื้นฟู ณ ประเทศสิงคโปร์ อยู่ระหว่างการต่อสัญญา (MOU)

๖) โครงการศึกษาดูงานด้านฟื้นฟู ณ ประเทศเยอรมัน ส่งเจ้าหน้าที่ไปดูงาน ๓ คน งบประมาณ ๖๒๔,๐๐๐ บาท

๗) โครงการศึกษาต่อเฉพาะทางด้านฟื้นฟูฯ ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา จบการศึกษาและกลับมาปฏิบัติหน้าที่แล้ว

๘) การใช้ภาษามือเบื้องต้นสำหรับบุคลากรทางการแพทย์ โดยดำเนินการอบรม ๒ รุ่นสำหรับบุคลากรด่านหน้าในโรงพยาบาลจังหวัด จำนวน ๙๓ คน งบประมาณ ๓๘๑,๐๐๐ บาท

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) สนับสนุนทุนการพัฒนาบุคลากร เริ่มปี ๒๕๕๕ มีทุนบุคลากรภายในเป็นการให้ทุนภายใน ส่งเสริมนักเรียนตาบอดให้ได้เรียนสาขาวิทยาศาสตร์ เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๕๐

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ดำเนินการดังนี้

๑) แผนงานพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ

- โครงการพัฒนาผู้ฝึกสอน กรรมการผู้ตัดสินและผู้จำแนกกลุ่มลักษณะความพิการของทุกชนิดกีฬา โดยการกีฬาแห่งประเทศไทยจัดอบรมผู้ฝึกสอนกีฬา ผู้ตัดสินกีฬาคนพิการ และผู้จำแนกกลุ่มลักษณะความพิการของทุกชนิดกีฬา จำนวนทั้งสิ้น ๓๕๕ คน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปี ๒๕๕๓ จัดอบรมผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินกีฬาคนพิการระดับชาติ จำนวน ๘ ครั้ง โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๒๔๒ คน ได้แก่ ฝึกสอนวีลแชร์บาสเกตบอล ๓๒ คน ผู้ฝึกสอนยิงธนูคนพิการ ๒๗ คน ยกน้ำหนัก ๓๖ คน เทเบิลเทนนิส ๒๘ คน แบดมินตัน ๒๙ คน บอลเชย ๓๑ คน ฟุตบอล ๓๒ คน และ ผู้ฝึกสอนเซปักตะกร้อคนพิการ ๒๗ คน งบประมาณ ๙๘๐,๐๐๐ บาท

ปี ๒๕๕๔

๑) จัดอบรมผู้ฝึกสอนและผู้ตัดสินกีฬาคนพิการระดับชาติ จำนวน ๓ ครั้ง โดยมีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๑๑ คน ได้แก่ ผู้ตัดสินกีฬาวีลแชร์พิการ ๓๗คน ผู้ตัดสินกีฬายกน้ำหนัก ๓๘ คน ผู้ตัดสินกีฬาบอลเชยคนพิการ ๓๖ คน งบประมาณ ๕๙๓,๔๐๐ บาท

๒) สนับสนุนผู้ตัดสินกีฬาของสมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย ไปอบรมผู้ตัดสินกีฬาฟุตบอล ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน ๒ คน งบประมาณ ๑๔๐,๕๐๐ บาท

๓) ดำเนินการจัดอบรมบุคลากรทางการแพทย์ นักกายภาพบำบัด และผู้เชี่ยวชาญของสมาคมกีฬาคนพิการ เพื่อตรวจระดับความพิการของนักกีฬาที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาคนพิการแห่งชาติ ระหว่างวันที่ ๓๐ กันยายน - ๒ ตุลาคม ๒๕๕๔ ณ โรงแรมทาวน์อินทาวน์ มีผู้เข้าอบรม ๖๐ คน งบประมาณ ๕๒๕,๓๒๕ บาท

กรมพลศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑) แผนงานพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการ

- โครงการพัฒนาผู้ตัดสินกีฬาคนพิการ ดำเนินการอบรมสัมมนาผู้ตัดสินกีฬานักเรียนพิการแห่งชาติ ปี ๒๕๕๓ มีผู้เข้ารับการอบรม จำนวน ๑๘๑ คน และในปี ๒๕๕๔ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๑๘๑ คน

กรมการท่องเที่ยว ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนทั้งมวล (กิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงสถานที่แหล่งท่องเที่ยวและนันทนาการ สวนสาธารณะ ที่พัก ร้านอาหาร และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคคนพิการ)

- กำหนด “มาตรฐานการให้บริการนักท่องเที่ยวที่เป็นคนพิการ ผู้สูงอายุ และครอบครัวที่มีเด็กเล็ก” เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการยกระดับคุณภาพการให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เป็นคนพิการ ผู้สูงอายุ และครอบครัวที่มีเด็กเล็ก

- จัดทำหลักสูตรฝึกอบรม “การให้บริการนักท่องเที่ยวที่เป็นคนตาบอด” และจัดฝึกอบรมมัคคุเทศก์เพื่อให้บริการแก่นักท่องเที่ยวที่เป็นตาบอด จำนวน ๔๐ คน

สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการอบรมการพัฒนาศักยภาพทางการรับรู้ เรียนรู้ สำหรับผู้ปกครองและผู้ดูแลของเด็กพิการทางสติปัญญา ผู้ปกครองและผู้ดูแลของเด็กพิการทางสติปัญญามีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะในการ

พัฒนาส่งเสริมศักยภาพของเด็ก และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
งบประมาณ ๑๐๒,๓๕๐ บาท

๒) โครงการฟื้นฟูความรู้และทักษะการดูแลคนพิการทางสติปัญญา ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ และเทคนิคใหม่ๆ ในการพัฒนาคนพิการทางสติปัญญาและมีกำลังใจในการทำงานมากขึ้น งบประมาณ ๑๒๒,๑๐๐ บาท

๓) โครงการอบรมทักษะการเป็นพ่อแม่และผู้ดูแลคนพิการทางสติปัญญาวัยรุ่น พ่อแม่และผู้ดูแลได้รับแนวทางในการดูแลบุคคลพิการทางสติปัญญาวัยรุ่นและคนพิการทางสติปัญญาวัยรุ่นได้รับการพัฒนาอย่างมีศักยภาพ งบประมาณ ๑๕๐,๔๒๕ บาท

สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการประชุมทางวิชาการเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้บกพร่องทางจิตและสมาชิกเครือข่ายเพื่อผู้บกพร่องทางจิตแห่งชาติ ครั้งที่ ๘ งบประมาณ ๘๔๕,๒๔๐ บาท จำนวนผู้เข้าร่วม ๒๕๖ คน

- สมาชิกได้รับความรู้เชิงวิชาการด้านผู้บกพร่องทางจิตในเรื่องการบริการฟื้นฟู

สมรรถภาพผู้ป่วยจิตเวชและการพัฒนาองค์การให้เข้มแข็ง

- สมาชิกเครือข่ายได้ทำกิจกรรมร่วมกันเพื่อสานสัมพันธ์ให้เป็นปึกแผ่นกันมากขึ้น
- สมาชิกเครือข่ายได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การดำเนินงานด้านผู้บกพร่องทางจิต
- สมาชิกเครือข่ายรู้ทิศทางการทำงานของสมาคมผู้บกพร่องทางจิตและสามารถ

นำไปจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ได้วางไว้ให้ได้ผลสำเร็จและเหมาะสมยิ่งขึ้น

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม พบว่า มีข้อมูลที่น่าสนใจจากหน่วยงานซึ่งให้สัมภาษณ์ดังนี้

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและวิชาการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (สัมภาษณ์, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) กล่าวว่า ในการพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการนั้น “หากไม่เกี่ยวกับกระทรวงหลักคงไม่มีเท่าไร แต่ส่วนที่เกี่ยวข้องมีการพัฒนาบุคลากร โดยการอบรมเรื่องสิทธิเสมอภาคคนพิการ นอกจากนี้ยังอบรมอาสาสมัครที่ทำงานด้านคนพิการทั้งภาครัฐและเอกชน องค์กรคนพิการก็อบรมกันเองเพราะมีงบจากกองทุนสนับสนุน”

นอกจากนี้ นายกสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า “มีการอบรมผู้ช่วยคนพิการเป็นหลักสูตรทางจิต นอกจากนี้ยังอบรม อสม. โดยได้รับงบจาก พท.” เช่นเดียวกับทางสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ที่ได้ให้สัมภาษณ์ว่า “สมาคมคนพิการออทิสติกมีส่วนพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการ (เด็กออทิสติก) อบรมมาตรฐานเทคนิค (IT) โดยส่งเสริมให้บุคลากรได้เข้าอบรม สัมมนาที่หน่วยราชการหรือเอกชนจัดขึ้น” รวมถึงสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

(สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ได้กล่าวถึงประเด็นดังกล่าว โดยระบุว่าสภาคนพิการฯ มีการส่งเสริมและผลิต รวมทั้งพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการให้มีความรู้ ความสามารถสำหรับให้บริการทุกด้าน ดังนี้

๑) คัดเลือกเยาวชนไปปฏิบัติงานต่างประเทศด้านคนพิการ ได้รับการสนับสนุนจากใจทำให้ไปปฏิบัติงานที่ประเทศญี่ปุ่น จำนวน ๑๔ คน

๒) อบรมผู้ช่วยคนพิการ อพมก. มีค่าตอบแทนให้ ๓๐๐ บาท/วัน ชั่วโมงละ ๖๐ บาท ภายหลังฝึกอบรมมีการจัดแจงเป็นผู้ช่วยเพื่อออกปฏิบัติหน้าที่

๓) จัดอบรมศูนย์จิตอาสา ๑๒ เขต ตั้งศูนย์วิทยุสื่อสารที่สามารถระดมคนได้ในเวลาไม่นานและไม่เสียค่าบริการ

ในส่วนของกรมโยธาธิการและผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านคนพิการ (สัมภาษณ์, ๑๓ กันยายน ๒๕๕๕) ดังนี้

- อบรมบุคลากรท้องถิ่นให้ทราบถึงกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๘ และการบังคับใช้

- อบรมสถาปนิกผู้ออกแบบให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการและความพิการโดยสร้างสถานการณ์จำลองความพิการขึ้น

- ปรับปรุงอาคารของกรมโยธาธิการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แต่ไม่ครบถ้วนเนื่องจากเป็นอาคารเก่าสร้างก่อนการบังคับใช้กฎกระทรวงนี้

- กรมโยธาธิการได้รับคนพิการทำงาน แต่ไม่ครบตามเกณฑ์ (๑๘ คน ต่อ ๑๐๐ คน) ๑๐ คน เนื่องจากกรมโยธาธิการมีบุคลากรประมาณ ๑,๐๐๐ คน

- ออกกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๘

ตัวชี้วัดที่ ๕ ร้อยละของงบประมาณแผ่นดินที่สนับสนุนงานด้านคนพิการ

เป้าหมาย ภายในปี ๒๕๕๔ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายของประเทศด้านคนพิการเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑ ของงบประมาณแผ่นดิน

แนวทาง/มาตรการ ผลักดันให้เกิดระบบการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนและเพิ่มรายรับของกองทุนเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนสามารถให้บริการทุกด้านเกิดคนพิการอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑) หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ ๕ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และองค์กรด้านคนพิการ

๒) แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งงบประมาณจากภาคเอกชนเพิ่มขึ้น จากกฎกระทรวงเรื่องการจัดจ้างงานคนพิการ กำหนดสัดส่วนการรับคนพิการเข้าทำงาน ๑ : ๑๐๐ ไม่มีคนพิการเข้าทำงาน แต่งบประมาณจากภาครัฐลดน้อยลง งบประมาณ ๒๕-๓๐ ล้านบาท/ปี เป้าหมายคือคนพิการได้รับการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ผลการดำเนินงานพบว่า คนพิการ และครอบครัว ได้รับการกู้ยืมเงิน มีการส่งเสริมศักยภาพคนพิการ และองค์กรเครือข่าย ปีละประมาณ ๓๕๐ ล้านบาท

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ดำเนินการดังนี้

๒) จัดสรรเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี ภาคการเรียนที่ ๑ /๒๕๕๓ ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๓ ภาคฤดูร้อน/๒๕๕๓ ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ และภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๔ โดยจัดสรรเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๓ จำนวน ๘๕๕ คน ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๓ จำนวน ๘๖๗ คน ภาคฤดูร้อน/๒๕๕๓ จำนวน ๒๐๕ คน ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ จำนวน ๑,๐๐๖ คน และภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๔ จำนวน ๒๐ คน

๓) การจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานโครงการพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา จัดสรรงบประมาณสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาที่มีนักศึกษาพิการมากกว่า ๓ คนขึ้นไป ดังนี้ ปี ๒๕๕๐ จำนวน ๗,๑๓๗,๐๘๐ บาท ปี ๒๕๕๑ จำนวน ๕,๓๕๗,๘๙๒ บาท ปี ๒๕๕๒ จำนวน ๖,๘๕๓,๕๑๒ บาท ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๙,๑๘๐,๓๔๘ บาท และปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖,๔๔๑,๘๗๒ บาท มี สถาบันอุดมศึกษาจัดตั้งศูนย์บริการนักศึกษาพิการ (DSS Center) จำนวน ๓๑ ศูนย์

กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์สิรินธรเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) จัดทำคำขอของงบประมาณในหมวดงบอุดหนุนเพื่อจัดหาอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการสนับสนุนสถานพยาบาลภาครัฐ โดยได้รับงบประมาณงบอุดหนุนจัดหาอุปกรณ์เครื่องช่วยคนพิการสนับสนุนที่มีมูลค่าสูง จำนวน ๕๖,๓๗๗,๐๐๐ บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ระบุว่า โดยข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการผลักดันให้เกิดระบบการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนและเพิ่มรายรับกองทุนเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนสามารถให้บริการทุกด้านแก่คนพิการอย่างทั่วถึงนั้น มีผู้บริหารจากหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงและที่เกี่ยวข้องให้ข้อมูลว่ายังคงอยู่ในความพยายามหลายๆ วิธีทางเพื่อให้ได้มาซึ่งงบประมาณดำเนินงาน ได้แก่

คณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ (คปพช.) (สัมภาษณ์, ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕)
กล่าวว่า “ในเชิงภาพรวม พก.เป็นหน่วยงานที่ทำเกี่ยวกับการบริการจัดการระบบคุณภาพชีวิตคนพิการตาม

ยุทธศาสตร์ ให้งบปีละ ๕ ล้าน เริ่มประมาณปี ๕๒ - ๕๓ อาศัยเงินกองทุนคนพิการช่วงปี ๕๒ ใช้งบของกองทุนเป็นเครื่องมือ กับส่วนหนึ่งไว้ที่แต่ละจังหวัดตามจำนวนประชากร ๕๐ สตางค์ หรือ งบ ๕๐ สตางค์ มีงบสำหรับองค์กรคนพิการ ๘ ล้านบาทเป็นงบจากกองทุน เพื่อให้องค์กรคนพิการพัฒนาตนเองให้เกิดความเข้มแข็ง” นอกจากนี้ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและวิชาการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) กล่าวว่า “งบหากพูดในงบของรัฐบาลไม่ได้เพิ่มมากขึ้นเท่าไร งบคงที่ ส่วนกองทุนลดลงเพราะว่าได้จากภาคเอกชน ปี ๕๔ และงบที่ผ่านมาไม่มากขึ้น งบกองทุนลดลงเป็นลำดับเนื่องจากรัฐตัดงบ แต่มีเงินจากส่วนหนึ่งมาจากงบสลากได้มา ๘๐๐ ล้าน” รวมถึงสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) กล่าวถึงเป้าหมายของงบประมาณว่า “หน่วยงานได้รับงบประมาณแผ่นดินสนับสนุนงานด้านคนพิการ สมาคมฯ มีส่วนร่วมผลักดันให้เกิดการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินเพื่อคนพิการเพิ่มขึ้น เอาตัวเลขของสำนักงบมาดูและพยายามผลักดันให้รัฐสนับสนุนงบประมาณให้ได้ร้อยละ ๑ โดยผ่านคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ การมีส่วนร่วมของอาจารย์วิริยะและอาจารย์มณฑิยา แก่นนำคนพิการ แต่ยังไม่สำเร็จ”

ตัวชี้วัดที่ ๖ จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เป้าหมาย มีงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการอย่างน้อย ๑๐ เรื่องต่อปี

แนวทาง/มาตรการ

- ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทุก ด้าน และนำผลงานวิจัยไปปรับใช้เพื่อพัฒนางานด้านคนพิการ

- สนับสนุนทุนการวิจัยและการเผยแพร่ผลงาน

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑) หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๖ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๒) แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) บูรณาการสถาบันการศึกษาและจัดสัมมนาวิชาการระดับชาติ /สนับสนุนการศึกษาวิจัยด้านคนพิการ โดยมีเป้าหมายเพื่อนำเสนอผลงานทางวิชาการด้านคนพิการ ปีละ ๑๖ เรื่อง สนับสนุนงานวิจัย ปีละประมาณ ๕ เรื่อง งบประมาณ วงเงิน ๓ ล้านบาท/ปี ผลการดำเนินงานพบว่า งานวิชาการได้รับการเผยแพร่และนำไปใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการสำมะโนประชากรและเคหะ พ.ศ. ๒๕๕๓ ผลการดำเนินงาน เก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล รายงานผล กำลังจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์ (ทั่วราชอาณาจักร ภาคและ จังหวัด) ซึ่งมี ๑ คำถามที่ถามเกี่ยวกับความพิการ

๒) โครงการสำรวจความพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดำเนินการแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๕๑ งบประมาณ ๔,๖๗๘,๐๐๐ บาท พร้อมทั้งเผยแพร่ผลสำรวจเป็นรูปเล่มรายงาน / CD ให้กับสถาบันการศึกษาของรัฐ และหน่วยงานต่างๆที่สนใจ และเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ สรุปผลเบื้องต้นการสำรวจความ พิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีดังนี้

สำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับความพิการมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๗ โดยรวมไว้ในโครงการสำรวจเกี่ยวกับอนามัยและสวัสดิการ จนกระทั่งถึง พ.ศ. ๒๕๔๔ รวมจำนวน ๑๐ ครั้ง และสำรวจความพิการและภาวะทุพพลภาพขึ้นเป็นครั้งแรกปี พ.ศ. ๒๕๔๕ สำหรับการสำรวจครั้งนี้เป็นการสำรวจครั้งที่ ๒ โดยเปลี่ยนชื่อการสำรวจเป็น “การสำรวจความพิการ ” ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนมกราคม กุมภาพันธ์ และมีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ พร้อมกันทั่วประเทศ สำหรับการสำรวจครั้งนี้ได้มีการปรับเปลี่ยนระเบียบวิธีการสำรวจและค่านิยาม เพื่อให้ได้ข้อมูลความพิการที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ใช้ข้อมูล โดยได้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับประชากรที่พิการตามค่านิยามใหม่ ซึ่งเป็นประชากรที่มีความลำบากหรือ ทุพพลภาพซึ่งเป็นต่อเนื่องมาตั้งแต่ ๖ เดือนขึ้นไป หรือมีความลำบากในการดูแลตนเอง หรือมีลักษณะ ความบกพร่อง

(๑) ประชากรที่พิการผลการสำรวจ พบว่า จำนวนประชากรประมาณ ๖๕.๕ ล้านคน เป็นผู้ ที่พิการประมาณ ๑.๙ ล้านคนหรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๙ และเมื่อพิจารณาประชากรที่พิการเปรียบเทียบกับ ประชากรเพศและเขตการปกครองเดียวกัน พบว่า เพศหญิงมีประชากรที่พิการมากกว่าเพศชาย (ร้อยละ ๓.๐ และร้อยละ ๒.๗ ตามลำดับ) โดยนอกเขตเทศบาลมีร้อยละของประชากรที่พิการมากกว่าประมาณ ๒ เท่าของ ในเขตเทศบาล เมื่อพิจารณาจำแนกตามภาค พบว่าภาคเหนือ มีประชากรพิการสูงที่สุดคือ ร้อยละ ๔.๔ รองลงมาคือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๓.๕ ภาคใต้ ร้อยละ ๒.๓ ภาคกลาง ร้อยละ ๒.๒ และ กรุงเทพมหานคร มีประชากรพิการต่ำ ที่สุดคือร้อยละ ๐.๕

(๒) อายุของประชากรที่พิการ ประชากรที่พิการประมาณ ๑.๙ ล้านคนนั้นเมื่อพิจารณา เปรียบเทียบกับประชากรในแต่ละกลุ่มอายุพบว่า ประชากรที่พิการมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นตามอายุที่เพิ่มสูงขึ้น กล่าวคือ ประชากรที่พิการในกลุ่มอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี มีน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของประชากรในกลุ่มอายุเดียวกัน และประชากรที่พิการจะค่อยๆ เพิ่มสูงขึ้น จนกระทั่งถึงกลุ่มอายุตั้งแต่ ๗๕ ปีขึ้นไปมีประชากรที่พิการมากที่สุด คือ ร้อยละ ๓๑.๐

(๓) ประชากรพิการที่มีความลำบาก/ปัญหาสุขภาพหรือมีความลำบากในการดูแลตนเอง หรือมีลักษณะความบกพร่อง ประชากรที่พิการ ๑.๙ ล้านคน เป็นผู้ที่มีความลำบาก/ปัญหาสุขภาพประมาณ ๑.๘ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๙๗.๙ ของประชากรพิการ มีความลำบากในการดูแลตนเอง ประมาณ ๐.๔

ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐ และมีลักษณะความบกพร่องประมาณ ๑.๓ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๗๐.๕

(๔) ระดับการศึกษาที่กำลังเรียนของประชากรที่พิการ จากการสำรวจพบว่า ประชากรที่พิการ อายุ ๕-๓๐ ปี จำนวน ๒.๓ แสนคน มีถึงร้อยละ ๘๑.๗ ที่ไม่ได้กำลังเรียนหรือไม่เคยเรียน และมีเพียงร้อยละ ๑๘.๓ ที่กำลังเรียน ซึ่งส่วนใหญ่ร้อยละ ๙.๕ กำลังเรียนในระดับประถมศึกษา รองลงมาเรียนระดับมัธยมศึกษา (ร้อยละ ๖.๐) และระดับปริญญาตรีมีเพียงร้อยละ ๐.๕

(๕) การทำงานและอาชีพของประชากรที่พิการ ประชากรที่พิการอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑.๘ ล้านคน เป็นผู้ที่มีงานทำในรอบปีที่แล้ว ๐.๖ ล้านคนหรือร้อยละ ๓๕.๒ และเป็นผู้ไม่ได้ทำงานจำนวน ๑.๒ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๘ โดยในกลุ่มผู้ทำงานนั้นเป็นผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและประมงมากที่สุด (ร้อยละ ๑๙.๔) รองลงมามีอาชีพขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในด้านการขาย การให้บริการ และผู้ใช้แรงงาน (ร้อยละ ๔.๘)

กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์สิทธิรณรงค์เพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) ค่าคะแนนอ้างอิงความสามารถทางภาษาและการพูดในคนไทยปกติในช่วงอายุ ๑๕-๒๔ ปี (ศึกษาเบื้องต้น) ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว งบประมาณ ๒๙,๕๐๐ บาท

๒) การศึกษาเปรียบเทียบผลระหว่างการฝึกเดินด้วยหุ่นยนต์ ฝึกเดิน ๒๐ ครั้งและการฝึกเดินด้วยยนต์ฝึกเดิน ๑๐ ครั้ง ตามด้วยการฝึกเดินด้วยกายภาพบำบัดแบบดั้งเดิม ๑๐ ครั้งในผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองระยะกึ่งเฉียบพลัน ดำเนินการได้ ๓๐ % งบประมาณ ๒๙,๐๐๐ บาท ผลของการฝึกเดินด้วยหุ่นยนต์ฝึกเดินในเด็กสมองพิการซีพี ดำเนินการได้ ๓๐ % งบประมาณ ๒๗,๕๐๐ บาท

๓) โครงการวิจัยลักษณะรณงค์คนพิการ : ปัญหาและความต้องการของคนพิการทางการเคลื่อนไหว ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว งบประมาณ ๑๑,๒๐๐ บาท

๔) การเปรียบเทียบท่าทางการเดินในกรณีสวมรองเท้าและไม่สวมรองเท้าของคนไทยโดยทั่วไป ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๕) การศึกษาการใช้งานเข้าเทียมแบบสี่จุดหมุนและส่วนประกอบแกนในของผู้พิการขาเทียมระดับตัดผ่านกระดูกฟีเมอร์ : กรณีนำร่อง ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว งบประมาณ ๔๐๐,๒๐๐ บาท

๖) การศึกษาการใช้งานขาเทียมของผู้พิการขาเทียมระดับผ่าตัดผ่านกระดูกตัดผ่านกระดูกฟีเมอร์ ขณะใช้เข้าแบบสี่จุดหมุนของ Halcyon ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๗) การเปรียบเทียบแรงกระแทกจากพื้นนุ่มของข้อเท้า และการหัดตัวประสานสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อข้อเท้า ขณะวิ่งในเด็กสมองพิการ Spastic diplopic และเด็กที่มีพัฒนาการปกติ ดำเนินการเสร็จเรียบร้อยแล้ว

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยเพื่อพัฒนางานบริการด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

สะดวกสำหรับคนพิการ

- โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

(๑) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกไปช่วย

เสริมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับนักเรียนพิการ โดยพัฒนาโครงการขึ้น ได้แก่ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศ โรงเรียนกวีละอนุกุล โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศศูนย์สงเคราะห์บุคคลปัญญาอ่อน ภาคเหนือฯ โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศโรงเรียนโสตศึกษา

(๒) ค่ายการเรียนรู้สำหรับนักเรียนออทิสติก มีผู้ร่วมกิจกรรมเป็นนักเรียนและผู้ปกครอง

รวม ๑๒๐ คน

(๓) ค่ายวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

(๔) โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการฟื้นฟูผู้ป่วยในโรงพยาบาล ณ โรงพยาบาลพระ

มงกุฎเกล้า

(๕) การพัฒนาการพูดให้นักเรียนที่มีความบกพร่องในการเปล่งเสียงพูดภายใต้โครงการฝึก

และแก้ไขการพูดโดยใช้โปรแกรม speech viewer III จำนวน ๔๘ คน จาก ๒๓ โรงเรียน

(๖) ค่ายการสื่อสารเสริมและทางเลือกอื่นสำหรับนักเรียนที่มีข้อจำกัดในการสื่อสารด้วย

การพูดของโรงเรียนศรีสังวาลย์ ครั้งที่ ๒ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นนักเรียนและผู้ปกครองรวม ๑๒๐ คน

(๗) อบรมเชิงปฏิบัติการ “การเรียนรู้วิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่อง

ทางการได้ยิน ครั้งที่ ๒” มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นครูและนักเรียน จำนวน ๑๙ คน

(๘) ค่ายวิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ครั้งที่ ๒ มีผู้เข้าร่วม

กิจกรรมเป็นครู นักเรียนและผู้ปกครอง จำนวน ๕๘ คน

- โครงการส่งเสริมวิจัย พัฒนาและสร้างฐานความรู้ด้านเทคโนโลยีสำหรับคนพิการ

(๑) โครงการจัดงานประชุมวิชาการ iCREATE ๒๐๑๐

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีและ HRH Princess Salote

Marfile'o Pilolevu Tuita of Tonga เสด็จพระราชดำเนินร่วมงานเปิดการประชุมวิชาการและประทับฟัง

ปาฐกถาของวิทยากรรับเชิญ และทอดพระเนตรนิทรรศการและร่วมงานเลี้ยงรับรองพระกระยาหารค่ำ

- ผู้ลงทะเบียนร่วมงาน ๒๒๗ คน ผู้เข้าร่วมชมงานนิทรรศการ ๒,๐๐๐ คน การ

นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๗๑ เรื่อง (ผลงานจากประเทศไทย ๑๒ เรื่อง) นักศึกษาส่งโครงการเข้าร่วม

ประกวดสิ่งประดิษฐ์สำหรับคนพิการในระดับนานาชาติ ๓๔ โครงการจาก ๔ ประเทศ คือ จีน สิงคโปร์

สหรัฐอเมริกา และไทย โดยตัวแทนประเทศไทยได้รับรางวัล ๓ รางวัล คือ รางวัลชนะเลิศ โปรแกรมแปลภาษา

ไทยเป็นภาษามือสามมิติ รางวัล Best prototype เครื่องเปิดหนังสืออัตโนมัติสำหรับผู้พิการทางแขนและ

รางวัล Best poster คือ ผลงาน ๙ ชื่องมหัศจรรย์ งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๑๑๑,๒๐๐ บาท

(๒) โครงการจัดงานประชุมวิชาการ

iCREATE ๒๐๑๑

- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินร่วมงาน
เปิดการประชุมวิชาการและประทับฟังปาฐกถาของวิทยากรรับเชิญ และทอดพระเนตรนิทรรศการและร่วมงาน
เลี้ยงรับรองพระกระยาหารค่ำ

- ผู้ลงทะเบียนร่วมงาน ๓๑๐ คน ผู้เข้าชมนิทรรศการ ๔๐๐ คน อบรมเชิง
ปฏิบัติการ ๘ เรื่อง นำเสนอผลงานทางวิชาการ ๕๕ เรื่อง (ผลงานจากประเทศไทย ๒๐ เรื่อง) นักศึกษาส่ง
โครงการเข้าร่วมประกวดสิ่งประดิษฐ์สำหรับคนพิการในระดับนานาชาติ ๒๖ โครงการจาก ๔ ประเทศ คือ
สิงคโปร์ อินโดนีเซีย อินเดีย และไทย สำหรับตัวแทนประเทศไทยได้รับรางวัลรวม ๖ รางวัล คือ รางวัล ๑st
Runner up เหรียญเงิน ๑ รางวัล ได้แก่ โครงการ “ Haptic Surface Rendering Device” รางวัล Merit
Awards ๓ รางวัล ได้แก่ โครงการ “ CPeK-Up:Automatic Telecommunication Relay Service for
People with Speech Disorders” โครงการ “ Sign Language Communication Translator” โครงการ
“Hybrid EEG-EOG Brain-Computer Interface System for Practical Wheelchair Control” รางวัล
Best Poster Awards ได้แก่ โครงการ “ Universal Standing Wheelchair with Cerebral Palsy”รางวัล
Public’s Choice Award ได้แก่ โครงการ “CPKeK-UP : Automatic Telecommunication Relay
Service for People with Speech Disorders” รางวัล Industry’s Choice Award ได้แก่ โครงการ
“LearnBuddy” งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒,๓๒๖,๓๕๐ บาท

๒) โครงการพัฒนาระบบภาษาภาพภาษาไทยสำหรับผู้บกพร่องทางการสื่อสาร งบประมาณปี
๒๕๕๓ จำนวน ๑.๗๕ ล้านบาท โดย

- ซอฟต์แวร์จำลองระบบภาษาภาพภาษาไทยสำหรับผู้บกพร่องทางการสื่อสาร (Simulator)

- บทความวิชาการนานาชาติ ๓ บทความ

- การนำเสนอบทความวิชาการนานาชาติ ๑ เรื่อง

๓) โครงการศึกษาการมองเห็นตัวอักษรไทยและการจัดกลุ่มสีในคนไทย รายงานการศึกษามอง
มองเห็นตัวอักษรไทยและการจัดกลุ่มสีในคนไทย งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๓๘,๐๐๐ บาท

๔) โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อการฟื้นฟูพหุปัญญาในผู้
พิการและผู้สูงอายุที่มีอาการความจำเสื่อมโดยใช้เทคโนโลยี BCI รายงานการวิจัย พัฒนาและวิศวกรรมฉบับ
สมบูรณ์ งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท

สถาบันวิจัยแสงซินโครตรอน (องค์การมหาชน) ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการการพัฒนาต้นแบบอักษรเบรลล์ โดยทำการทดลองชุดแสดงผลอักษรเบรลล์ที่ได้มี
การพัฒนาขึ้นมีขนาด ๓ ตัวอักษร ณ โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดนครราชสีมา ซึ่งสามารถแสดงผลอักษร
อักษรเบรลล์ที่ได้ทุกตัวอักษร โดยทดสอบคำพื้นฐานภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งผลการทดสอบภาษาไทยมี
ค่าเฉลี่ยการอ่านได้ถูกต้องอยู่ที่ร้อยละ ๘๓ โดยลักษณะการสัมผัสเพื่ออ่านข้อความบนตัวแสดงผลนั้นมี ๒ แบบ
คือ การสัมผัสตามแนวบรรทัดแสดงผลเพื่ออ่านข้อความโดยรวม และการสัมผัสตามแนวตั้งเพื่ออ่านตัวอักษร
แต่ละตัว งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๔๒๔,๐๐๐ บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ในด้านงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้ข้อมูลจากผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องพบว่า มีการดำเนินงานตามหน่วยงานต่างๆ โดยมีลักษณะงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับภารกิจหน้าที่หลักของหน่วยงานนั้น ๆ ผลการสัมภาษณ์ ดังนี้

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและวิชาการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (สัมภาษณ์, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) กล่าวว่า “ คิดว่ามีงานวิจัย นวัตกรรม แต่ตามข้อมูลไม่ได้ทั้งหมด เราอาจไม่ได้เป็นศูนย์กลางข้อมูล จะต้องทำเพราะสามารถนำมาตอบโจทย์การทำงาน อย่างไรก็ตามมีการทำในลักษณะที่เป็นงานประจำแต่ได้ผลงานไม่เท่าไร” นอกจากนี้ผู้แทนจากกลุ่มส่งเสริมสวัสดิการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (๔ ตุลาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า “ ปกติทำ CBR ก่อนแล้วทำวิจัย ผลจากการทำวิจัยสุดท้ายสร้าง อพมก. ขึ้นมาเป็น Case Manager ในปี ๕๒ และปี ๕๓ ศึกษาวิจัยเรื่องรูปแบบที่เหมาะสมของสวัสดิการผู้ช่วยคนพิการ”

นอกจากนี้ ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (สัมภาษณ์, ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕) กล่าวว่า “ การวิจัยที่ทำเป็นภาพรวม ที่ดำเนินการ ได้แก่ ค่าใช้จ่ายต่อหัว คนพิการศึกษาสงเคราะห์ งบประมาณที่ใช้ปี ๕๔ งบประมาณ ๗ แสนกว่าบาท ไม่มีกำหนดการประชุมนำเสนอ และไม่ได้มีการติดตามว่ามีการนำเอางานวิจัยไปใช้ หลัก ๆ งานวิจัยเน้นกลุ่มคนพิการตาบอด” รวมถึงผู้แทนจากสถาบันราชานุกูล กระทรวงสาธารณสุข (สัมภาษณ์, ๕ มิถุนายน ๒๕๕๕) สะท้อนว่า “ มีการเผยแพร่ในเวทีประชุมวิชาการ ในเว็บไซต์ของสถาบันราชานุกูล วารสารต่างๆ เช่น วารสารราชานุกูล สุขภาพจิต บางชิ้นของงานวิจัยแปลงเป็นเอกสารสื่อสิ่งพิมพ์ จัดทำเป็นแผ่นพับ หลักสูตรสำหรับการฝึกอบรม มีห้องสมุด ส่วนใหญ่นักศึกษา บุคลากรทางวิชาชีพมาใช้บริการ”

ตัวชี้วัดที่ ๗ ระดับความสำเร็จในการจัดระบบฐานข้อมูลด้านคนพิการที่ครอบคลุมทุกบริการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เป้าหมาย ภายในปี ๒๕๕๔ เกิดการเชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลด้านคนพิการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทาง/มาตรการ สนับสนุนให้องค์กรที่เกี่ยวข้องมีการจัดทำระบบฐานข้อมูลด้านคนพิการให้เป็นระบบบูรณาการที่มีประสิทธิภาพเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

ผลการติดตามและประเมินผล มีดังนี้

๑) หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๗ ประกอบด้วย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ) กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข และองค์กรด้านคนพิการ

๒) แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ดำเนินการดังนี้

๑) จัดทำระบบฐานข้อมูลรายชื่อนิสิตนักศึกษาพิการที่ขอรับเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับ นิสิตนักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี เป็นฐานข้อมูลรายชื่อนิสิตนักศึกษาพิการที่ขอรับเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิตนักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา ๒๕๕๓ และปีการศึกษา ๒๕๕๔

๒) จัดประชุมชี้แจงเรื่องระบบฐานข้อมูลนักศึกษาพิการเพื่อการสนับสนุนเงินอุดหนุนการศึกษา สำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา ซึ่งทางสถาบันอุดมศึกษาได้ upload ฐานข้อมูลของนิสิตนักศึกษาพิการ เข้าสู่ระบบฐานข้อมูลกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓) จัดทำคู่มือหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษา สำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา

๔) ร่วมบันทึกความร่วมมือเพื่อการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการระหว่าง สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแห่งชาติโดยร่วมกับ ๙ หน่วยงาน ได้แก่ กรมการจัดหางาน กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมสรรพากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานประกันสังคม สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ มีเป้าหมายเพื่อเพื่อการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการระหว่างสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ

๕) การจัดทำฐานข้อมูลนิสิตนักศึกษาพิการที่ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษา สำหรับนิสิต นักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี โดยนิสิต นักศึกษาพิการที่ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับนิสิต นักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๓ จำนวน ๘๐๐ คน ภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๓ จำนวน ๘๐๐ คน ภาคเรียนที่ ๓/๒๕๕๓ จำนวน ๒๐๐ คน ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๔ จำนวน ๑,๒๐๐ คน และภาคเรียนที่ ๒/๒๕๕๔ จำนวน ๑,๒๐๐ คน งบประมาณ ๗๖,๕๐๕ บาท

- แผ่นพับ/หนังสือคู่มือหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษาสำหรับคนพิการระดับอุดมศึกษาในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม และปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๕,๐๐๐ เล่ม

- ฐานข้อมูลจำนวนนิสิตนักศึกษาพิการที่ขอรับการสนับสนุนเงินอุดหนุนทางการศึกษา สำหรับนิสิตนักศึกษาพิการในระดับอนุปริญญาและระดับปริญญาตรี

๖) โครงการจัดทำระบบฐานข้อมูลคนพิการในสถาบันอุดมศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

- ระบบฐานข้อมูลคนพิการในสถาบันอุดมศึกษาในลักษณะของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสามารถจัดเก็บข้อมูลถึงนิสิตนักศึกษาพิการในแต่ละสถาบันอุดมศึกษาได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

- ระบบการรับข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการจากสถาบันอุดมศึกษาแบบระบบออนไลน์บน

อินเทอร์เน็ต

- บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในสังกัดและในกำกับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำฐานข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาระบบบริการให้แก่นักเรียน นิสิต นักศึกษาพิการในสถาบันอุดมศึกษา

สำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (สำนักงาน กศน.)

ดำเนินการดังนี้

- ๑) จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศของแต่ละจังหวัด รายละเอียดจำนวนกลุ่มเป้าหมายจำแนกตามประเภทความพิการ อายุ เพศ และระดับการศึกษา

กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการจัดทำระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี่ยงชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการจัดทำโปรแกรมระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี่ยงชีพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและได้จัดการฝึกอบรมการใช้งานโปรแกรมให้แก่บุคลากรของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้เปิดใช้งานระบบสารสนเทศการจัดการฐานข้อมูลเบี่ยงชีพ พร้อมทั้งได้แจ้งให้จังหวัดดำเนินการแจ้งเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล บันทึกข้อมูลผู้มีสิทธิได้รับเบี่ยงชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ในระบบทางเว็บไซต์ <http://welfare.thailocaladmin.go.th> งบประมาณ ๗,๓๐๐,๐๐๐บาท

- ๒) การลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) การแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการระหว่างสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (พก.) กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล พร้อมทั้งได้ให้การสนับสนุนข้อมูลคนพิการที่ได้รับเบี่ยงความพิการและรูปแบบการแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลคนพิการที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดูแลแก่ พก. เพื่อประกอบการวางแผนและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ได้รับบริการและสวัสดิการด้านต่างๆ ของรัฐอย่างทั่วถึงต่อไปแล้ว

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการสำรวจความพิการ เป็นโครงการที่สำนักงานสถิติแห่งชาติดำเนินการเป็นประจำทุก ๕ ปี โดยปีล่าสุดที่ดำเนินการแล้วเสร็จ พ.ศ.๒๕๕๐ สำหรับการสำรวจในครั้งต่อไปจะดำเนินการในปี ๒๕๕๕

กระทรวงแรงงาน ดำเนินการดังนี้

๑) แผนงานพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเชื่อมโยงฐานข้อมูลคนพิการทั่วประเทศ

- โครงการจัดทำฐานข้อมูลแรงงานคนพิการ

(๑) โครงการเชื่อมโยงเครือข่ายข้อมูลคนพิการ จัดทำ Website สำหรับให้บริการจัดการงานคนพิการโดยเฉพาะ โดยเชื่อมโยงข้อมูลคนพิการที่ต้องการทำงาน ดำเนินการร่วมกับสำนักงาน พก. การเขียนเชื่อมโยงข้อมูลบางส่วนยังไม่สมบูรณ์ ใช้งานไม่ได้เต็มระบบอยู่ระหว่างการพัฒนา งบประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑. ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ประกอบด้วย ประกาศ กฎหมาย/ระเบียบ/นโยบายและแผนที่ นโยบาย/การติดตาม ขั้นตอนการขอใช้บริการข้อมูลข่าวสาร ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ สถานที่ติดต่อขอรับข้อมูลข่าวสาร

๒. ระบบฐานข้อมูลคนพิการต้นแบบ ที่รวบรวมข้อมูลคนพิการที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต ซึ่งมีทั้งคนที่พิการตั้งแต่กำเนิดและพิการภายหลังทุกประเภทความพิการที่สามารถพึ่งพาอุปสรรคและข้อจำกัดต่างๆ ได้อย่างเข้มแข็ง มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและยอมรับอย่างแพร่หลายต่อสาธารณชนผ่านการกลั่นกรองจากสมาคมคนพิการ สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย และองค์กรหลักระดับชาติด้านคนพิการ รวมทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นคนพิการดีเด่นของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

๓. ระบบฐานข้อมูลด้านภาษามือ ประกอบด้วย การบริการล่ามภาษามือ ประเภทและวิธีการขอรับบริการ ขั้นตอนการจัดบริการล่ามภาษามือ สถานที่ขอรับบริการล่ามภาษามือในส่วนของภาครัฐและองค์กรคนพิการ

นอกจากนี้ยังมีระบบฐานข้อมูลองค์กรด้านคนพิการ ซึ่งผู้ที่จะสามารถเข้าถึงข้อมูลนี้ได้ จะต้อง>Password (สืบค้นจาก www.nep.go.th/home.php)

๔. โครงการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการเพื่อรายงานสถานการณ์คนพิการของประเทศไทย เริ่มดำเนินการโครงการในปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลให้ใช้งานได้ในรูปแบบของ Web Base Application ให้สามารถทำงานได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และกว้างขวางบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบงานสามารถเชื่อมโยงกับกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย โดยต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ขยายโครงการฯ ระยะที่ ๒ เป็นโครงการต่อเนื่อง เพื่อให้ระบบฐานข้อมูลของคนพิการรองรับการเชื่อมโยงข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกกระทรวงได้ จำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่ หน่วยงานภายใน ได้แก่ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสงขลา หน่วยงานภายนอก ได้แก่ โรงพยาบาลประจำจังหวัดสงขลา กระทรวงสาธารณสุข กรมการจัดหางาน และสำนักงานหลักประกัน

สุขภาพแห่งชาติ และปี ๒๕๕๒ ได้มีโครงการพัฒนาระบบงานออกบัตรประจำตัวคนพิการ รองรับพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐

ประเด็นสำคัญของการดำเนินงานเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการระหว่างหน่วยงานที่ได้มีการลงนามบันทึกความร่วมมือไว้ คือ

๔.๑ สถานภาพในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกันทั้งในด้านการจัดเก็บ บริบทของข้อมูล และวัตถุประสงค์ในการใช้งานที่ออกแบบสนับสนุนภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่ต่างกัน ส่งผลให้เกิดการจัดเก็บข้อมูลบางส่วนซ้ำซ้อนกัน

๔.๒ เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน

๔.๓ ช่วงเวลาในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการพัฒนาขึ้นในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ความพร้อมในการดำเนินการเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลนั้นไม่สอดคล้องกัน

๔.๔ การกำหนดนิยามและบริบทของข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการของแต่ละหน่วยงานยังไม่เป็นมาตรฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนการเชื่อมโยงระหว่างระบบ (interoperability) ได้อย่างสมบูรณ์ (สำนักงานส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ)

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง/มาตรการ ได้ข้อมูลที่น่าสนใจเกี่ยวกับฐานข้อมูลการจดทะเบียน โดยผู้อำนวยการสำนักนโยบายและวิชาการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (สัมภาษณ์, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า

“ฐานข้อมูลการจดทะเบียน มีความทันสมัยมาก เชื่อมโยงฐานข้อมูล ๑๐ หน่วยงาน มีกระทรวงแรงงาน กรมการจัดหางาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) สำนักงานประกันสังคม กรมสรรพากร กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมปกครอง สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และกระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ทำ MOU. ต่อไปบัตรคนพิการจะเชื่อมโยงข้อมูล กำลังมีการเจรจาเอาข้อมูลมารวมกับสมาร์ทการ์ดซึ่งมีความก้าวหน้าพอสมควร ส่วนการจดทะเบียนมีความก้าวหน้าเรื่องการออกบัตร การใช้ใบรับรองยกเว้นพิการเชิงประจักษ์ที่สามารถจดทะเบียนได้ทันที โดยในปี ๒๕๕๔ ปรับปรุงเรื่องอายุคนพิการเพื่อเทียบเคียงให้เหมือนบัตรประชาชนและสามารถใช้คู่กับบัตรประชาชน”

ในขณะที่ผู้แทนจากสถาบันราชานุกูล กระทรวงสาธารณสุข (สัมภาษณ์, ๕ กรกฎาคม ๒๕๕๕) กล่าวว่า “ฐานข้อมูลวิชาการ link กับกรมสุขภาพจิต แต่ไม่ได้ link กับหน่วยงานอื่น” ส่วนผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า “สมาคมฯ ทำหน้าที่ติดตามการจดทะเบียนคนพิการกลุ่มออทิสติก เพื่อนำไปสู่การจัดทำฐานข้อมูลคนพิการ ซึ่งโดยหลักเป็นหน้าที่ของ พก. ส่วนสมาคมฯ มีระบบทะเบียนหรือฐานข้อมูลสมาชิกของสมาคมฯ เท่านั้น” เช่นเดียวกับผู้แทนจากสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ที่ได้สะท้อนข้อมูลว่า “สำนักงานสถิติควรเก็บข้อมูลสำคัญ

และบูรณาการข้อมูล พม. ศึกษาธิการ สาธารณสุข เอาสถิติมารวมกัน ยึดถือข้อมูลเล่มเดียวกัน **ไม่ใช่แยก** แต่ **นี่เราใช้ข้อมูลของเราเป็นหลัก**” ทั้งนี้ผู้แทนจากสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ได้ให้เหตุผลเกี่ยวกับการจดทะเบียนคนพิการ โดยกล่าวว่า “มีปัญหา บางคนป่วยไม่ยอมลงว่าพิการ เพราะต้องผ่านการประเมินจากจิตแพทย์ อายและไม่กล้าจดทะเบียนเป็นคนพิการ จดแล้วกลัวเสียสิทธิ มีปัญหาในการจดทะเบียนทางจิต”

ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ และการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๑

- ปัจจัยนำเข้า

โดยภาพรวมของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ซึ่งมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามแนวทาง/มาตรการที่ปรากฏตามแผนฯ พบว่า ปัจจัยนำเข้า ที่สำคัญ ประกอบด้วย

๑) อนุสัญญา/กฎหมาย/ระเบียบ/เทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ ซึ่งมีผลในเชิงการบังคับใช้ หน่วยงานต้องปฏิบัติงาน โดยเฉพาะพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีลักษณะพิเศษที่เป็น “กฎหมายก่อตั้งสิทธิ” (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ส่งผลต่อการปฏิบัติต่อคน พิการจากการช่วยเหลือตามหลักคุณประโยชน์หรือเมตตาธรรมมาเป็นสิทธิตามกฎหมาย

๒) นโยบายของรัฐด้านคนพิการ เอื้อต่อการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทำให้ คนพิการได้รับประโยชน์จากแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔ อย่างค่อยเป็น ค่อยไป ซึ่งคาดว่าจะมีทิศทางที่ดีขึ้น

๓) คณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ (คปพช.) / คณะอนุกรรมการส่งเสริมและ พัฒนาคุณภาพชีวิตประจำจังหวัด / คณะกรรมการติดตามประเมินผล ล้วนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน แผนงาน/โครงการ/กิจกรรมให้เกิดขึ้น แม้ในระยะของการดำเนินงานตามแผนฯ นี้ หน่วยงานอาจจะไม่ได้ ดำเนินงานตามโครงการฯ ที่ระบุไว้ในแผนฯ แต่การนี้กลไกดังกล่าวซึ่งทำหน้าที่ประสานงานและติดตามก็ทำให้ การขับเคลื่อนสามารถดำเนินการไปได้

๔) หน่วยงานและเครือข่ายที่ให้บริการซึ่งเกิดจากการประสานงานของคณะกรรมการทั้ง ระดับชาติและระดับจังหวัด ส่งผลต่อการบูรณาการงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๕) บุคลากร/อาสาสมัคร ประกอบด้วยบุคลากรของหน่วยงานที่มีภารกิจหลักในการให้บริการคน พิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้รับโอกาสพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถในการให้บริการคนพิการใน ทุก ๆ ด้าน

๖) งบประมาณ กองทุน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐ มีส่วนอย่างมากต่อการขับเคลื่อนแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จากข้อมูลที่ค้นพบ งบประมาณยังคงเป็นปัญหาการดำเนินงานของทุกหน่วยงาน

๗) ข้อมูลสารสนเทศและสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใด ขณะนี้ยังคงต้องการการจัดหาทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพเพื่อให้ครอบคลุมทั่วถึงสำหรับคนพิการทุกประเภทเพื่อก้าวสู่การดำรงชีวิตอิสระ

- กระบวนการ

การดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามยุทธศาสตร์โดยภาพรวม มีกระบวนการดำเนินงานที่ให้ความสำคัญกับการประชุมคณะกรรมการฯ ชุดต่างๆ พบว่า คณะกรรมการฯ ระดับชาติและจังหวัดส่วนมากประชุมได้ครบตามเป้าหมายที่กำหนด นอกจากนี้หน่วยงานยังมีความพยายามในการพัฒนาระบบบริการคนพิการทุกด้านทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและสังคม มีการจัดระบบจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนและเพิ่มรายรับของกองทุน ที่สำคัญการได้รับการส่งเสริมทั้งในด้านการผลิตบุคลากร ทุนการวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานตลอดจนส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจัดบริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใด ทำให้เกิดผลงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์สำหรับการกำหนดแนวทาง/มาตรการสำหรับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการในแผนต่อ ๆ ไปได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การสนับสนุนให้มีการจัดทำระบบฐานข้อมูลคนพิการให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ เป็นกระบวนการสำคัญที่ทำให้หน่วยงาน องค์กรต่างๆ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวในการพัฒนางานขององค์กร/หน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- ผลผลิต/ผลลัพธ์

๑) มีแผนงานทุกระดับ (ชาติ/จังหวัด) และมีแนวทาง มาตรการ ระเบียบและวิธีปฏิบัติในการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน

๒) มีกิจกรรมการจัดงานวันคนพิการสากลในทุกจังหวัด

๓) คนพิการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐานทั้งด้านการแพทย์ การศึกษา อาชีพและสังคม โดยเฉพาะทางการแพทย์ มีช่องทางด่วนพิเศษ ส่วนทางด้านการศึกษา มีโรงเรียนเรียนร่วมและเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังได้รับการสอนเสริม

๔) จำนวนงานวิจัยและนวัตกรรมด้านคนพิการมีเพิ่มขึ้น

๕) มีระบบฐานข้อมูลด้านคนพิการที่สามารถเชื่อมโยงระหว่างกระทรวงต่างๆ ได้

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๑

ผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ ๔.๑๒ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ ๑
ด้านการบริหารจัดการระบบการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์
<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ/ คณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการประจำจังหวัด/ คณะกรรมการติดตามประเมินผล - นโยบายของรัฐด้านคนพิการ อนุสัญญา/กฎหมาย/ระเบียบ ข้อบังคับ/เทศบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ - หน่วยงานและเครือข่ายที่ให้บริการ - บุคลากร/อาสาสมัคร - งบประมาณ (กองทุนตาม พ.ร.บ.) - ข้อมูลสารสนเทศ - สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และความช่วยเหลืออื่นใด 	<ul style="list-style-type: none"> - การประชุมคณะกรรมการคนพิการในทุกด้าน - พัฒนาระบบบริการคนพิการทุกด้าน - ส่งเสริมหน่วยงานรัฐและภาคเอกชนในการจัดบริการสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกและความช่วยเหลืออื่นใด - ส่งเสริมการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านคนพิการ - ระบบการจัดสรรงบประมาณเงินอุดหนุนและเพิ่มรายรับของกองทุน - ส่งเสริม/สนับสนุนทุนการวิจัย และนวัตกรรมรวมทั้งการเผยแพร่ผลงาน - สนับสนุนการจัดทำระบบฐานข้อมูลคนพิการให้เป็นระบบที่มีประสิทธิภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนงานทุกระดับ(ชาติ/จังหวัด) และนโยบายแนวทาง มาตรการ ระเบียบและวิธีปฏิบัติในการขับเคลื่อนแผนฯ ไปสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน - มีกิจกรรมให้ทุกจังหวัด จัดงานวันคนพิการสากล - คนพิการเข้าถึงสิทธิขั้นพื้นฐาน - บริการทางการแพทย์ / เด็กเจ็บป่วยเรื้อรัง / มีช่องทางด่วนพิเศษ/ชองยาและฉลากยาอักษรเบรลล์ - คนพิการได้รับโอกาสในการศึกษาในระบบโรงเรียนร่วม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การส่งเสริม สนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

เป้าประสงค์ องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีความเข้มแข็ง ยั่งยืน สามารถส่งเสริมศักยภาพ คุ้มครองและพิทักษ์สิทธิคนพิการ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

มีการดำเนินงานตามแนวทาง/มาตรการ ตามตัวชี้วัดทั้ง ๔ ประกอบด้วย จำนวนองค์กรด้านคนพิการทั้งเฉพาะความพิการหรือรวมความพิการที่เป็นตัวแทนคนพิการทุกประเภทในพื้นที่ระดับต่างๆ ทุกภูมิภาค จำนวนองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีส่วนร่วมทุกระดับเกี่ยวกับการวางแผน และการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการ จำนวนองค์กรคนพิการและเครือข่ายที่บริหารจัดการตามมาตรฐานที่กำหนด และจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนการดำเนินงานของ

องค์กรด้านคนพิการ โดยมีข้อสังเกตว่าเป็นตัวชี้วัดในเชิงปริมาณทั้งสิ้น อย่างไรก็ตาม การนำเสนอข้อมูลตาม ยุทธศาสตร์นี้ส่วนใหญ่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง โดยข้อมูลจากการสนทนากลุ่มคนพิการ/ ครอบครัว แบบสอบถามคนพิการและสัมภาษณ์คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำจังหวัดเป็นข้อมูลเชิงสนับสนุน

ข้อมูลของการติดตามประเมินแผนฯ นำเสนอตามตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนองค์กรด้านคนพิการทั้งเฉพาะความพิการ หรือรวมความพิการที่เป็น ตัวแทนคนพิการทุกประเภทในพื้นที่ระดับต่างๆทุกภูมิภาค

เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและครบทุกจังหวัดในปี ๒๕๕๔

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดตั้งและหรือการดำเนินงานขององค์กรด้านคน พิการและเครือข่ายในด้านต่างๆ อาทิ ด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ และการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ ๑ ประกอบด้วย กระทรวงการ พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กรุงเทพมหานคร สมาคม เพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย และสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานการ ปฏิบัติงาน) มีดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ดำเนินการดังนี้

๑) บันทึกความร่วมมือการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ เมื่อวันที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๕๔ ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล เพื่อการแลกเปลี่ยนและเชื่อมโยงข้อมูลเกี่ยวกับคนพิการ จำนวน ๙ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กรมสรรพากร กรมการจัดหางาน กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงาน ประกันสังคม สำนักงานประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา

กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการประชุมสัมมนาการส่งเสริมพัฒนาเครือข่ายงานพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) งบประมาณ ๔,๓๓๙,๘๐๐ บาท แบ่งการ ประชุมสัมมนาออกเป็น ๖ รุ่น กลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย บุคลากรที่รับผิดชอบงานด้านการพัฒนาคุณภาพ

ชีวิตคนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป้าหมายใน ๕ ภาค จำนวน ๒,๔๐๐ คน ระยะเวลาดำเนินการ ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๓

กรุงเทพมหานคร

๑) จัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายคนพิการในสำนักงานเขต ปี ๒๕๕๒ ดำเนินการจัดตั้ง ๓๑ เขต และจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องจนครบ ๕๐ เขต

สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรเครือข่ายชมรมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญา ผู้ปกครองมีความรู้และความเข้าใจในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนพิการทางสติปัญญาในจังหวัด จัดตั้งชมรมเครือข่ายได้ในปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑๓ จังหวัด งบประมาณ ๑,๐๘๖,๑๐๐ บาท

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการพัฒนาบุคลากร และคณะกรรมการในการพัฒนาสู่การรับรองมาตรฐานองค์กร พ.ศ. ๒๕๕๓ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คณะกรรมการสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ๕ คน เจ้าหน้าที่สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ๘ คน คณะกรรมการติดตามประเมินผลสำนักงาน ๘ คน วิทยากร ๕ คน และเจ้าหน้าที่มูลนิธิสากลเพื่อคนพิการ จำนวน ๒ คน รวมทั้งหมด ๒๘ คน ผลการดำเนินงาน พบว่าบุคลากรของสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย มีเจตคติที่ดีในการทำงานร่วมกันมากขึ้น และปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายงานได้ดีขึ้นกว่าเดิม งบประมาณ ๑๒๐, ๕๐๐.๐๐ บาท

๒) โครงการพัฒนาเครือข่ายประสานงานองค์กรคนพิการทุกประเภทประจำจังหวัด กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำคนพิการ สภาคนพิการทุกประเภทจังหวัด ๗๖ จังหวัด ที่เป็นกรรมการสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย จังหวัดละ ๒ คน จำนวน ๑๕๒ คน และ ผู้ดูแลคนพิการ จำนวน ๕ คน รวมทั้งผู้แทนสมาคมแต่ละประเภทความพิการ จำนวน ๕ คน ล่ามภาษามือ จำนวน ๒ คน รวมทั้งหมด ๑๖๔ คน ได้แก่ ผู้นำคนพิการ จำนวน ๑๕๒ คน ผู้ดูแลคนพิการ จำนวน ๕ คน ผู้แทนสมาคมแต่ละประเภทความพิการ จำนวน ๕ คน และล่ามภาษามือ จำนวน ๒ คน งบประมาณ ๕๓๑,๖๓๐.๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน พบว่า

- ผู้นำคนพิการ และผู้ดูแลคนพิการเกิดความเข้าใจในบทบาทหน้าที่การเป็นผู้นำ และสามารถจัดการองค์กรตามแนวทางหลักธรรมาภิบาล และการทำงานขององค์กรมีระบบการทำงานที่ชัดเจน ร่วมกันในบทบาทหน้าที่ และการบริหารจัดการองค์กรที่ดี เพื่อเข้าสู่ระบบมาตรฐานองค์กร

- ผู้นำคนพิการ และผู้ดูแลคนพิการระดับจังหวัดมีทักษะการประสานงาน และสามารถทำงานร่วมกับภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓) แผนงาน การสร้างเครือข่ายและพัฒนาเครือข่ายคนพิการในระดับจังหวัดให้มีความเข้มแข็ง

- โครงการสร้างความเข้มแข็งองค์กรคนพิการระดับจังหวัด อบรมบรรยายให้ความรู้เรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ การจัดตั้งองค์กรและพัฒนาทักษะการบริหารวัฒนธรรมองค์กรอย่างเป็น

ระบบและได้มาตรฐาน ๔ ภาค จำนวน ๙ ครั้ง ผลการดำเนินงาน ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้นในประเด็นที่ได้รับการอบรมสามารถมาจดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล จังหวัดในกลุ่มเป้าหมาย ชมรมคนพิการระดับจังหวัดที่จดทะเบียนเป็นนิติบุคคลแล้วมีจำนวน ๑๕ จังหวัด และอยู่ในช่วงดำเนินขอใบอนุญาตจดทะเบียนจำนวน ๓๐ จังหวัด ดังตารางที่ ๔.๑๓

ตารางที่ ๔.๑๓ การอบรมความเข้มแข็งองค์กรคนพิการ ครั้งที่ ๑ - ๙

ครั้งที่	สถานที่จัด	จังหวัดที่เข้าร่วม	ผลการดำเนินงาน	งบประมาณ (บาท)
๑	ลำปาง	ลำปาง เชียงราย พะเยา ตาก กำแพงเพชร	ร้อยละ ๕๒.๗๓ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	๒๗๕,๙๐๐.๐๐
๒	พิจิตร	พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี	ร้อยละ ๖๘.๑๖ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	๒๒๗,๑๐๐.๐๐
๓	มุกดาหาร	สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี นครพนม มุกดาหาร	ร้อยละ ๗๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	๓๒๔,๗๐๐.๐๐
๔	ยโสธร	ยโสธร มหาสารคาม ขอนแก่น กาฬสินธุ์ หนองบัวลำภู	ร้อยละ ๖๑.๘๒ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	๒๗๕,๙๐๐.๐๐
๕	พังงา	พังงา ระนอง นครศรีธรรมราช พัทลุง ชุมพร	ร้อยละ ๗๓.๐๘ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	
๖	สตูล	สตูล สงขลา ยะลา ปัตตานี นราธิวาส	ร้อยละ ๗๖.๐๘ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้	๒๗๕,๙๐๐.๐๐

ครั้งที่	สถานที่จัด	จังหวัดที่เข้าร่วม	ผลการดำเนินงาน	งบประมาณ (บาท)
			เรื่องการจัดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	
๗	ประจวบคีรีขันธ์	ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม กาญจนบุรี	ร้อยละ ๕๗.๗๕ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจัดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล	๒๗๕,๙๐๐.๐๐
๘	ชัยนาท	ชัยนาท นครนายก สุพรรณบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี	ร้อยละ ๖๓.๐๘ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจัดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	๒๗๕,๙๐๐.๐๐
๙	สระแก้ว	สระแก้ว ปราจีนบุรี จันทบุรี ตราด ฉะเชิงเทรา	ร้อยละ ๖๓.๐๘ ของผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้การดูแลคนพิการตามกฎหมาย และมีความรู้เรื่องการจัดทะเบียนองค์กรให้เป็นนิติบุคคล และมีความรู้ทักษะการทำงานอย่างเป็นระบบ	๒๗๕,๙๐๐.๐๐

ที่มา : สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย : แบบรายงานแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมตามแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๓

สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการเสริมสร้างผู้นำเข้มแข็งชมรมส่งเสริมและพัฒนาปัญญาส่วนภูมิภาค ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจในการเสริมสร้างภาวะผู้นำ มีทักษะในการเขียนโครงการเสนอแหล่งทุนงบประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท

๒) โครงการสร้างเสริมความเข้มแข็งแก่องค์กรเครือข่ายของผู้ปกครองในส่วนภูมิภาค จัดตั้งชมรมเครือข่ายได้ในปี ๒๕๔๓ จำนวน ๑๖ จังหวัด งบประมาณ ๑,๒๓๑,๐๐๐ บาท

๓) โครงการพัฒนาทักษะผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญาให้เป็นผู้สอนงาน (job coach) ผู้ปกครองได้ความรู้ในการเป็นผู้สอนงานให้กับเด็กพิการทางสติปัญญา งบประมาณ ๑๗๓,๙๐๐ บาท

๔) โครงการฝึกอาชีพอิสระสำหรับผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญา ผู้เข้าอบรมมีความรู้และสามารถทำน้ายาล้างจาน และน้ายาซักผ้าสมุนไพร นำไปจำหน่ายได้งบประมาณ ๖๗,๐๕๕ บาท

๕) โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการการพัฒนาทักษะการพิทักษ์สิทธิของตนเองสำหรับคนพิการทางสติปัญญา (Self Advocacy) เด็กพิการทางสติปัญญา รวมกลุ่มกันเรียกร้องสิทธิของตนเองได้ งบประมาณ ๓๔๑,๑๐๐ บาท

๖) โครงการนิเทศการดำเนินงานของชมรมส่งเสริมและพัฒนาปัญญาตามมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ ผู้เข้าอบรมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การทำงานของชมรม มีความเข้าใจการเข้าสู่มาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ งบประมาณ ๒๕๑,๖๐๐ บาท

๗) โครงการฝึกอาชีพอิสระสำหรับผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญา ผู้ปกครองมีความรู้เรื่องการเพาะเห็ดเพื่อจำหน่ายได้ งบประมาณ ๙๖,๐๐๐ บาท

๘) โครงการฝึกอบรม "การเสริมสร้างผู้นำเข้มแข็งชมรมส่งเสริมและพัฒนาปัญญาส่วนภูมิภาค" ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจในการเสริมสร้างภาวะผู้นำ มีทักษะในการเขียนโครงการเสนอแหล่งทุนงบประมาณ ๑๘๕,๒๐๐ บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารหน่วยงาน พบข้อมูลที่น่าสนใจโดยกลุ่มส่งเสริมสวัสดิการสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดตั้งและหรือการดำเนินงานขององค์กรคนพิการและเครือข่ายในด้านต่างๆ ดังนี้

“การส่งเสริมองค์กรคนพิการและเครือข่าย เป็นภารกิจของกลุ่มงานส่งเสริมองค์กรและเครือข่าย ซึ่งจัดตั้งเป็นกลุ่มมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการตั้งแต่ปี ๕๐ ดำเนินการสำคัญ โดยในปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑ จัดทำมาตรฐานองค์กรคนพิการ ปี ๒๕๕๒ องค์กรสมัครเพื่อรับรองมาตรฐาน ๑๐ องค์กร ผ่าน ๗ องค์กร ปี ๒๕๕๓ ส่งเสริมให้ความรู้สมาคม ชมรมคนพิการ ผู้การตรวจประเมินมาตรฐานตั้งเป้า ๑๐๐ องค์กร จัดอบรมให้องค์กรหลักไปอบรมมาตรฐานให้เครือข่ายของตน สร้างกระบวนการถ่ายทอดและเน้นให้องค์กรเข้าตรวจประเมินมาตรฐาน”

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและวิชาการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า

“การส่งเสริมองค์กรคนพิการ ใช้เงินกองทุนอุดหนุนให้องค์กรหลัก อาทิ เครือข่ายในพื้นที่ สร้างทุกจังหวัดซึ่งจะต้องมีองค์กรคนพิการครบ ได้รับมาตรฐานและตรวจประเมินมาตรฐานสนับสนุนให้องค์กรเข้มแข็ง ประเมินตนเองผ่าน ๗๐ องค์กร จาก ๔๐๐ องค์กร อย่างไรก็ตามเห็นว่าในแผนฯ ๓ นี้ **ทำได้มาก**”

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างความเข้มแข็งให้เครือข่าย โดยระบุว่า

“ขณะนี้เครือข่ายการทำงานองค์กรคนพิการประมาณ ๔๓๐ กว่าแห่งทั่วประเทศ มีองค์กรบริหารส่วนตำบลไปพัฒนาศักยภาพเพื่อสนับสนุนองค์กรเหล่านี้เข้มแข็ง ในการทำงานใช้การบูรณาการ การส่งต่อ ตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและอาศัยกลไกผู้ช่วยคนพิการเข้ามามีส่วนร่วมในการทำงาน”

กลุ่มส่งเสริมองค์กรและเครือข่าย สำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า

“การจัดตั้งเครือข่ายทุกจังหวัด ปี ๕๐-๕๔ จัดตั้งเกือบครบ ดังนี้ พิกิตทางร่างกาย จัดเกือบครบ ๗๗ จังหวัด พิกิตทางการได้ยิน ๗๗ จังหวัด พิกิตทางการมองเห็น ๖๔ จังหวัด พิกิตทางสติปัญญา ๗๔ จังหวัด พิกิตทางจิต ๖๘ จังหวัด ออทิสติก ๖๘ จังหวัด”

นอกจากนี้ยังพบว่า วิธีการสนับสนุนทำโดยการส่งเสริมให้องค์กรมีบทบาทเป็นกรรมการในระดับชาติ ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการส่งเสริมโดย

“ ให้เงินกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจัดเป็นเงินจากกองทุนประมาณ ๑๐ ล้านบาท มีแผนเป็นรายปี กิจกรรมหลักคือ การอบรมและการจัดทำข้อมูลบัญชี จัดหารือกับคณะกรรมการเพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปทำข้อมูลบัญชีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรคนพิการหลักให้ปีละ ๘ ล้านบาท”

กลุ่มส่งเสริมสวัสดิการ สำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า มีการดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพคนพิการโดยชุมชน หรือ CBR เริ่มปี ๒๕๔๗ โดยงบประมาณและจัดตั้งครบทุกจังหวัดและ ๕๐ เขตของกรุงเทพมหานคร นอกจากนี้ยังมีโครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนพิการในชุมชนหรือ CLC ทำในพื้นที่ผ่านกระบวนการ CBR เมื่อแรกจัดตั้งให้งบประมาณศูนย์ละ ๑๕,๐๐๐ บาทและทำกิจกรรม ๑๐,๐๐๐ บาท รวมเป็น ๒๕,๐๐๐ บาท ผลก็คือมีศูนย์ที่ผ่านตัวชีวิตแล้ว”

ในส่วนขององค์กรด้านคนพิการได้ให้ข้อมูลที่น่าสนใจ ซึ่งสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่าสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทยมีการดำเนินงานเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรเครือข่าย โดยสรุปคือ การผลิตบุคลากรไปตามจังหวัดต่างๆ การให้บริการล่ามภาษามือ การตั้งชมรม ซึ่งปัจจุบันชมรมคนหูหนวกมีเกือบครบ แต่เรื่องความเข้มแข็งคาดกว่า “อีก ๕ ปีคงไม่ครบ ๗๗ จังหวัด คิดว่าได้ ๓ ชมรมก็ถือว่าเข้มแข็ง” นอกจากนี้ยังให้คำปรึกษากับชมรมที่ตั้งแล้วและพยายามขอทุนจากสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติและสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) กล่าวถึงการดำเนินงานของสมาคมที่เน้น

“การสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย ในด้านงบประมาณ วิชาการและการพัฒนาบุคลากร ทั้งนี้สภาคนพิการฯ ได้รับสนับสนุนงบประมาณองค์กรละ ๘ ล้านบาท แหล่งทุนที่จะให้การสนับสนุนมีมาก แต่ปัญหาคือ การใช้เงิน คนพิการไม่แม่นยำระเบียบกรอบการใช้เงิน แม้ว่าองค์กรผ่านมาตรฐานแต่ก็ไม่เป็นไปตามระเบียบ นอกจากนี้ในการดำเนินงานขององค์กรทำซ้ำ กลุ่มเป้าหมายเดิม ความก้าวหน้าไม่เพิ่ม”

ในขณะที่สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า

“ การส่งเสริมให้มีชมรมออทิสติกกระจายทั่วประเทศ มีทั้งชมรมที่เข้มแข็งและไม่เข้มแข็ง สมาคมฯ ได้จัดอบรมโดยเชิญตัวแทนองค์กรคนพิการมาร่วม จัดขึ้นทั้งที่ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ชมรมออทิสติกฯ เริ่มจัดตั้งขึ้นปี พ.ศ.๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ และปี พ.ศ.๒๕๕๕ ได้รับงบประมาณสนับสนุนการจัดตั้งทั่วประเทศเพราะเป็นตัวชีวิต พก. มีชมรมฯ ที่เข้าสู่การรับรองมาตรฐานและได้รับการรับรองบ้างแล้ว แต่ไม่ทราบจำนวนที่แท้จริง”

ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีส่วนร่วมทุกระดับเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการ
เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการ สนับสนุนให้องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีบทบาทเป็นที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการต่างๆ ตั้งแต่ระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติ เพื่อให้ข้อคิดเห็นในการกำหนดนโยบาย กฎ ระเบียบ ตลอดจนรูปแบบแนวทาง วิธีการ การดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ ๒ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต กระทรวงสาธารณสุข สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) และสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) มีดังนี้

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการสัมมนาภาคประชาสังคม เพื่อกำหนดประเด็นยกร่างแผนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้นำคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ ผู้เชี่ยวชาญด้านคนพิการ ตัวแทนกระทรวงที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการ อาสาสมัครผู้ดูแลคนพิการและล่ามภาษามือ จำนวนทั้งหมด ๔๒๕ คน ผลการดำเนินงาน พบว่าสภาคนพิการฯ ได้ (ร่าง) แผนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พ.ศ. ๒๕๕๕- ๒๕๕๙ ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมระดมความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องตรงตามความต้องการที่แท้จริงของคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ งบประมาณ ๑,๔๓๑,๕๕๐ บาท

สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการขยายเครือข่ายองค์กรเพื่อผู้บกพร่องทางจิตระดับจังหวัด งบประมาณ ๙๒๘,๐๐๐ บาท จังหวัดละ ๓๐ คน จำนวน ๑๘ จังหวัด จำนวน ๕๔๐ คน ได้ชมรมเครือข่ายเพื่อผู้บกพร่องทางจิต ญาติผู้ป่วยและชุมชน ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ซึ่งกันและกัน รู้สภาพปัญหาและรู้ระบบบริการการรักษาผู้ป่วยจิตเวชในปัจจุบัน

สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการสมัชชาคนพิการแห่งชาติ เรื่อง “การจัดการองค์กรคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวให้ได้มาตรฐาน” ผลการดำเนินงาน พบว่า ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องตัวชี้วัดที่จะทำให้องค์กรคนพิการเข้มแข็ง มีการทำงานอย่างเป็นระบบ เข้าสู่มาตรฐานองค์กร งบประมาณ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีการสนับสนุนให้องค์กรเครือข่ายด้านคนพิการมีบทบาทในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

สถาบันราชานุกูล กระทรวงสาธารณสุข (สัมภาษณ์, ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕) กล่าวถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรคนพิการในการวางแผนว่า

“ตอนที่ทำแผนใหม่ ๆ มีชมรม ประธานมูลนิธิ มีเชิญเข้ามาร่วม ขั้นตอนการวางแผนให้ผู้มีส่วนร่วม ส่วนเสียช่วยวิเคราะห์ ยกร่างแผนเชิญเข้ามาร่วม จุดอ่อนจุดแข็งวิเคราะห์มาให้ มีประชาวิจารณ์เชิญเข้ามาร่วมเชิญชมรมผู้ปกครอง มีมูลนิธิ โรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์” สำหรับประเด็นการมีส่วนร่วมกับองค์กรคนพิการของสถาบันราชานุกูล ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนว่า “หากเป็นชิ้นงานไม่มี ในตัวสถาบันมีการจัดทำชมรมผู้ปกครองเป็นเรื่องเป็นราว ๒-๓ ปีค่อย ๆ เริ่ม ตอนนี้มีเด็กกลุ่มหนึ่งเราให้ความช่วยเหลือโดยให้สถานที่เพื่อดูแลลูกหลาน มีกิจกรรมของเขา การประสานงานไม่มีที่เป็นรูปแบบและไม่ได้เข้ามา”

กลุ่มส่งเสริมองค์กรและเครือข่าย สำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ระบุว่ามีการดำเนินงานในการจัดตั้งคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด มีพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นฝ่ายเลขานุการ “หากระดับจังหวัดมีการแต่งตั้งวาระ ๓ ปี จะไม่มีคณะกรรมการต่ำกว่าระดับจังหวัด”

ในด้านการสนับสนุนบทบาท พบว่า มีสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) โดยสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า

“มีการสนับสนุนคนพิการบางพื้นที่ที่เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล (ส.อบต.) ที่ปรึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนตำบล เวลาออกเรื่องงบประมาณมีการสอบถามเกี่ยวกับคนพิการ แต่ไม่เก่งทุกพื้นที่ ไม่เก่งทุกคน บางพื้นที่ใส่ทุนตั้งต้นแล้วดูความต่อเนื่อง ตอนนี้อยู่ติดติดดีขึ้น สะท้อนให้เห็นจากการที่คนพิการออกมาแสดงตน การมีส่วนร่วมดีขึ้น”

ผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) กล่าวถึง การที่มีนายกสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย เป็นคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ในระดับท้องถิ่นมีผู้แทนชมรมสาขาออทิสติกเป็นอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มคนพิการ/ครอบครัว ได้คำตอบที่อาจตอบเป้าประสงค์ โดยในภาพรวมขององค์กรคนพิการและเครือข่ายที่ดูแลคนพิการ ก่อตั้งจากหลายลักษณะ นับตั้งแต่การเริ่มต้นจากการรวมกลุ่มและพัฒนาเป็นขั้น ๆ จากชมรมจนถึงสมาคม ในแต่ละจังหวัดองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน และ NGOs ต่าง ๆ กันไป บางจังหวัดต้องเริ่มต้นจากคนพิการเอง โดยเฉพาะที่จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดแม่ฮ่องสอนซึ่งไม่มีหน่วยงานใดเข้ามาให้การสนับสนุนหรือส่งเสริมมากนัก จังหวัดแม่ฮ่องสอนไม่มีเครือข่ายคนพิการ กลุ่มและชมรมไม่เข้มแข็ง เนื่องจากแต่ละคนที่มารวมตัวกันต่างมีภาระความรับผิดชอบ ทำให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง กรณีความเข้มแข็งขององค์กรคนพิการและเครือข่ายพบได้ที่ กรุงเทพมหานคร รองลงมาคือ จังหวัดลพบุรีและฉะเชิงเทรา

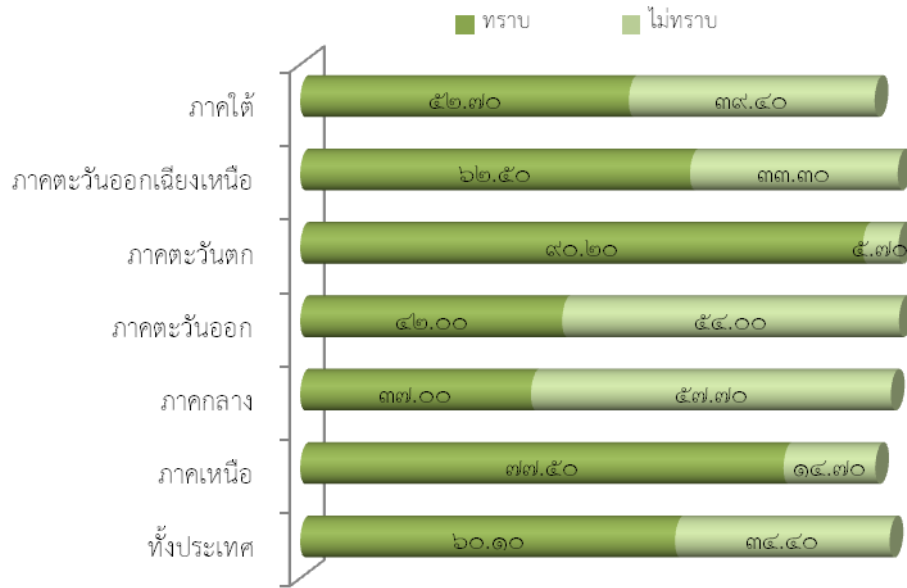
สำหรับบทบาทองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการเรียกร้องสิทธิและเรื่องอื่น ๆ รวมทั้งความสำเร็จในการเรียกร้อง พบว่า ภาพรวมของบทบาทที่องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายดำเนินการเพื่อสมาชิก ทั้งนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการเข้าถึงสิทธิทางการแพทย์ การศึกษา อาชีพและสังคม โดยมีกิจกรรมหลัก ๆ ประกอบด้วย การให้ความรู้เรื่องสิทธิ การเผยแพร่ความรู้ การจัดสวัสดิการมาปณิกสงเคราะห์และการจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การเรียกร้องที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ความพยายามที่จะเรียกร้องให้มีการสงวนอาชีพการขายลอตเตอรี่สำหรับคนพิการ การผลักดันกฎหมายเกี่ยวกับคนพิการ การเยี่ยมบ้านเพื่อให้ความช่วยเหลือกรณีคนไข้ติดเตียงช่วยเหลือตนเองไม่ได้ การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การโน้มน้าวชักชวนให้องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านคนพิการ มีกิจกรรม โครงการเกี่ยวกับคนพิการ และส่งเสริม สนับสนุนให้คนพิการเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมและกิจกรรมของคนพิการเอง

ความสำเร็จในการเรียกร้องสิทธิสำหรับคนพิการเท่าที่พบมีให้เห็นในแต่ละพื้นที่แต่ละประเด็นต่างกันอย่างออกไป มีบางเรื่อง เช่น การเรียกร้องสิทธิสำหรับคนพิการในการขายลอตเตอรี่ ซึ่งเป็นอาชีพที่ควรสงวนสำหรับคนพิการและยังเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการต่อไป **จังหวัดฉะเชิงเทรา** มีความโดดเด่นในด้านการผลักดันให้คนพิการมีงานทำในสถานประกอบการและสามารถทำได้สำเร็จ คนพิการหลายคนได้รับการบรรจุในตำแหน่งต่าง ๆ ส่วนที่กรุงเทพมหานครคนพิการได้รับการพัฒนาฝีมือจนสามารถแข่งขันและได้รับชัยชนะทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ส่วนที่ **จังหวัดแม่ฮ่องสอน** สามารถดำเนินการให้คนพิการทุกคนได้รับเบี้ยความพิการ

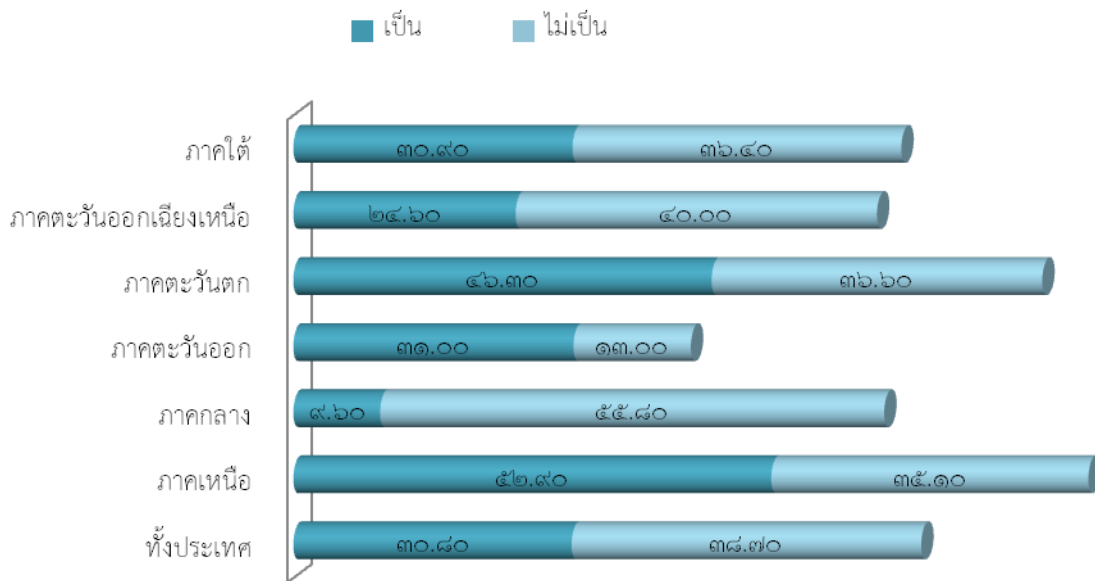
ในด้านความเข้มแข็งและความยั่งยืนขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย พบว่า ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มมีความเห็นว่า “ผลการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย อาจสะท้อนความเข้มแข็งและความยั่งยืนได้บ้าง แต่ยังคงคิดไม่ถึงว่ามีความเข้มแข็งในระดับใดและจะยั่งยืนได้นานแค่ไหน” ยกเว้นสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทยที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มกล่าวถึง รวมทั้งสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทยและสมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร และมีสมาชิกเป็นจำนวนมาก ก่อตั้งและดำเนินงานมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และสามารถช่วยเหลือคนพิการทุกประเภทได้ ที่น่าสังเกตคือ กลุ่ม/ชมรม/สมาคมสำหรับคนพิการที่เป็นเด็กออทิสติกกำลังดำเนินการก่อตั้งในอนาคตน่าจะมีความเข้มแข็งและยั่งยืนด้วยองค์ประกอบของจำนวนสมาชิกที่พ่อแม่มีลูกเป็นออทิสติกเพิ่มขึ้น บางส่วนมีการศึกษาและฐานะดี ประกอบกับมีความเครียด ภาวะความกดดันของพ่อแม่เด็กออทิสติกมีมาก การออกมารวมกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันบ่อย ๆ จะเป็นแรงผลักดันให้ดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง จังหวัดที่มีความโดดเด่นในเรื่องนี้ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดลพบุรี และหนองคาย

ข้อมูลจากแบบสอบถาม ประเด็นเรื่ององค์กรคนพิการ พบว่า คนพิการส่วนใหญ่ทราบว่า มีองค์กรคนพิการในพื้นที่ ร้อยละ ๖๐.๑๐ และสมัครเป็นสมาชิกขององค์กรคนพิการ ร้อยละ ๓๐.๘๐ เท่านั้น ในขณะที่ไม่เป็นสมาชิกองค์กรคนพิการ ร้อยละ ๓๘.๘๐ โดยให้เหตุผลว่าไม่ทราบข้อมูลข่าวสารหรือไม่สะดวกในการเดินทาง นอกจากนี้คนพิการที่สมัครเป็นสมาชิกองค์กรของคนพิการระบุถึงประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกขององค์กร ได้แก่ ช่วยเหลือ/ประสานงานในด้านต่างๆ แก่คนพิการใกล้เคียงกับให้ข้อมูลด้านสิทธิและผลประโยชน์แก่คนพิการ ร้อยละ ๓๕.๓๐ และ ๓๔.๙๐ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ ๔.๑๐ และแผนภูมิที่ ๔.๑๑

แผนภูมิที่ ๔.๑๐ องค์กรคนพิการในพื้นที่จำแนกตามภาค

แผนภูมิที่ ๔.๑๑ การเป็นสมาชิกองค์กรคนพิการอื่นๆ ในพื้นที่จำแนกตามภาค

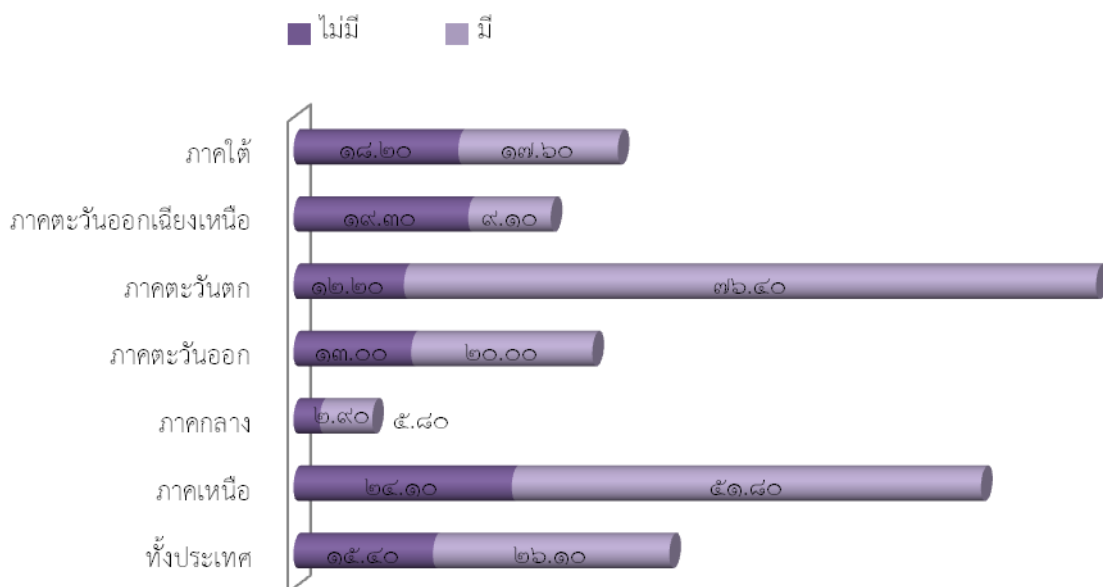
คนพิการที่เป็นสมาชิกองค์กรคนพิการ ได้รับประโยชน์จากการช่วยเหลือ/ประสานงานในด้านต่างๆ แก่คนพิการในภาพรวมของประเทศ ร้อยละ ๓๕.๓๐ โดยพบมากในภาคตะวัน ตก ร้อยละ ๘๑.๓๐ รองลงมา ได้รับข้อมูลด้านสิทธิและผลประโยชน์แก่คนพิการ ร้อยละ ๓๔.๙๐ ซึ่งพบมากในภาคตะวันตก ร้อยละ ๗๗.๒๐ ดังตารางที่ ๔.๑๔

ตารางที่ ๔.๑๔ ประโยชน์และความช่วยเหลือจากการเป็นสมาชิกองค์กรคนพิการจำแนกตามภาค

ประโยชน์	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
๑) ช่วยเหลือเรื่องการขึ้นทะเบียนคนพิการ	๓๑.๐๐ (๓๓๒)	๕๓.๙๐ (๑๐๓)	๓.๘๐ (๘)	๒๓.๐๐ (๒๓)	๖๙.๑๐ (๘๕)	๒๗.๗๐ (๗๙)	๒๐.๖๐ (๓๔)
๒) ช่วยเหลือ/ประสานงานในด้านต่างๆ แก่คนพิการ	๓๕.๓๐ (๓๗๘)	๖๒.๘๐ (๑๒๐)	๕.๘๐ (๑๒)	๒๘.๐๐ (๒๘)	๘๑.๓๐ (๑๐๐)	๒๕.๖๐ (๗๓)	๒๗.๓๐ (๔๕)
๓) ให้ข้อมูลด้านสิทธิและผลประโยชน์แก่คนพิการ	๓๔.๙๐ (๓๗๔)	๖๓.๔๐ (๑๒๑)	๖.๒๐ (๑๓)	๒๖.๐๐ (๒๖)	๗๗.๒๐ (๙๕)	๒๕.๖๐ (๗๓)	๒๗.๙๐ (๔๖)
๔) ผลักดันให้เกิดนโยบาย/แผน/โครงการในการดำเนินงานด้านคนพิการ	๑๓.๘๐ (๑๔๘)	๒๐.๙๐ (๔๐)	๒.๔๐ (๕)	๑๐.๐๐ (๑๐)	๒๙.๓๐ (๓๖)	๑๑.๙๐ (๓๔)	๑๓.๙๐ (๒๓)

คนพิการมีตำแหน่งในองค์กรคนพิการ ร้อยละ ๑๕.๕๐ ในจำนวนนี้ คนพิการมีตำแหน่งเป็นคณะกรรมการและอนุกรรมการมากที่สุด ร้อยละ ๑๒.๔๐ โดยพบมากในภาคตะวันตก ร้อยละ ๓๓.๓๐ รองลงมาคือภาคเหนือ ร้อยละ ๒๓.๐๐ มีข้อสังเกตว่า ผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกลุ่มมีในภาพรวมของประเทศ ร้อยละ ๔.๓๐ พบมากที่ภาคเหนือและภาคตะวันตก ร้อยละ ๖.๘๐ และ ๖.๕๐ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ ๔.๑๒ และตารางที่ ๔.๑๕

แผนภูมิที่ ๔.๑๒ การมีตำแหน่งในองค์กรคนพิการจำแนกตามภาค

ตารางที่ ๔.๑๕ คนพิการดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในกลุ่มองค์กรคนพิการจำแนกตามภาค

ตำแหน่ง	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
๑) ประธานกลุ่ม	๔.๓๐ (๔๖)	๖.๘๐ (๑๓)	๒.๔๐ (๕)	๖.๐๐ (๖)	๖.๕๐ (๘)	๒.๕๐ (๗)	๔.๒๐ (๗)
๒) คณะกรรมการ/อนุกรรมการ	๑๒.๔๐ (๑๓๓)	๒๓.๐๐ (๔๔)	๒.๙๐ (๖)	๑๐.๐๐ (๑๐)	๓๓.๓๐ (๔๑)	๔.๙๐ (๑๔)	๑๐.๙๐ (๑๘)
๓) อื่นๆ	๖.๙๐ (๗๔)	๑๘.๓๐ (๓๕)	๑.๐๐ (๒)	๒.๐๐ (๒)	๒๔.๔๐ (๓๐)	๑.๑๐ (๓)	๑.๒๐ (๒)

สมาชิกองค์กรคนพิการร้อยละ ๓๕.๒๐ มีการพบปะกัน โดยพบมากในภาคตะวันตก และภาคเหนือ ร้อยละ ๗๔.๐๐ และ ๖๒.๓๐ ตามลำดับ สำหรับความถี่ที่พบปะกันนั้นเป็นการพบปะกัน บางครั้งและเป็นประจำในอัตราร้อยละที่ใกล้เคียงกัน คือ ร้อยละ ๑๔.๓๐ และ ๑๓.๐๐ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๔.๑๖

ตารางที่ ๔.๑๖ การพบปะรวมตัวกันของสมาชิกองค์กรคนพิการจำแนกตามภาค

ประเด็น	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
องค์กรคนพิการที่เป็นสมาชิกพบปะรวมตัวทำกิจกรรม ไม่เคย	๘.๓๐ (๘๙)	๑๗.๘๐ (๓๔)	๑.๐๐ (๒)	๕.๐๐ (๕)	๑๗.๑๐ (๒๑)	๕.๖๐ (๑๖)	๖.๗๐ (๑๑)
เคย	๓๕.๒๐ (๓๗๗)	๖๒.๓๐ (๑๑๙)	๘.๒๐ (๑๗)	๒๙.๐๐ (๒๙)	๗๔.๐๐ (๙๑)	๒๔.๒๐ (๖๙)	๓๑.๕๐ (๕๒)
ระบุ							
๑) เป็นประจำ	๑๓.๐๐ (๑๓๙)	๒๐.๔๐ (๓๙)	๑๒.๕๐ (๒๖)	๑๑.๐๐ (๑๑)	๒๕.๒๐ (๓๑)	๖.๐๐ (๑๗)	๙.๑๐ (๑๕)
๒) บางครั้ง	๑๔.๓๐ (๕๓)	๒๘.๘๐ (๕๕)	๓.๔๐ (๗)	๑๓.๐๐ (๑๓)	๒๔.๔๐ (๓๐)	๑๐.๒๐ (๒๙)	๑๑.๕๐ (๑๙)
๓) นานๆ ครั้ง	๘.๙๐ (๙๕)	๑๓.๑๐ (๒๕)	๑.๙๐ (๔)	๕.๐๐ (๕)	๒๔.๔๐ (๓๐)	๖.๓๐ (๑๘)	๗.๙๐ (๑๓)

โดยภาพรวมคนพิการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ เพียงร้อยละ ๒๑.๗๐ ซึ่งพบได้มากที่สุดใ
ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๒๗.๗๐ และ ๒๗.๔๐ ตามลำดับ กลุ่มที่คนพิการเป็นสมาชิก
มากที่สุด คือ ฅาปนกิจสงเคราะห์ ซึ่งมีร้อยละ ๑๑.๘๐ พบได้ที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๑๙.๓๐ และ
ภาคเหนือ ๑๕.๗๐ ดังตารางที่ ๔.๑๗

ตารางที่ ๔.๑๗ การเป็นสมาชิกของกลุ่มอื่นๆ จำแนกตามภาค

ประเด็น	ทั้ง ประเทศ	ภาคเหนือ	ภาค กลาง	ภาค ตะวันออก	ภาค ตะวันตก	ภาค ตะวันออก เฉียงเหนือ	ภาคใต้
คนพิการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ไม่เป็น	๖๖.๔๐ (๗๑๒)	๕๘.๖๐ (๑๑๒)	๗๘.๘๐ (๑๖๔)	๖๔.๐๐ (๖๔)	๖๙.๙๐ (๘๖)	๖๔.๙๐ (๑๘๕)	๖๑.๒๐ (๑๐๑)
เป็น	๒๑.๗๐ (๒๓๓)	๒๗.๗๐ (๕๓)	๙.๖๐ (๒๐)	๒๗.๐๐ (๒๗)	๑๖.๓๐ (๒๐)	๒๗.๔๐ (๗๘)	๒๑.๒๐ (๓๕)
ระบุ							
๑) สหกรณ์/กลุ่มออมทรัพย์	๑๑.๒๐ (๑๒๐)	๑๕.๗๐ (๓๐)	๔.๘๐ (๑๐)	๘.๐๐ (๘)	๘.๑๐ (๑๐)	๑๕.๘๐ (๔๕)	๑๐.๓๐ (๑๗)
๒) ฅาปนกิจสงเคราะห์	๑๑.๘๐ (๑๒๖)	๑๕.๗๐ (๓๐)	๖.๒๐ (๑๓)	๑๐.๐๐ (๑๐)	๑.๖๐ (๒)	๑๙.๓๐ (๕๕)	๙.๗๐ (๑๖)
๓) กลุ่มอาชีพ เช่น ทอผ้า ทำ ขนม ไม้กวาดดอกหญ้า เพาะเห็ด सानตะกร้า เป็นต้น	๕.๐๐ (๕๔)	๗.๙๐ (๑๕)	๑.๔๐ (๓)	๔.๐๐ (๔)	๙.๘๐ (๑๒)	๔.๙๐ (๑๔)	๓.๐๐ (๕)
๔) กลุ่มอื่นๆ เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ เป็นต้น	๐.๗๐ (๘)	๐.๕๐ (๑)	-	๑.๐๐ (๑)	-	๐.๗๐ (๒)	๑.๘๐ (๓)

โดย ภาพรวมของคนพิการที่มีตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่มอื่นๆ มีร้อยละ ๑๒.๖๐ เท่านั้น ในจำนวน
นี้มีร้อยละ ๙.๓๐ ที่เป็นประธาน/คณะกรรมการที่เลือกโดยองค์กรคนพิการ พบมากในภาคตะวันตก ร้อยละ
๒๔.๔๐ และภาคเหนือ ร้อยละ ๑๙.๔๐ ดังตารางที่ ๔.๑๘

ตารางที่ ๔.๑๘ การมีตำแหน่งในการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ ของคนพิการจำแนกตามภาค

ประเด็น	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
มีตำแหน่งในการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น							
ไม่มี	๗๐.๙ (๗๖๐)	๖๔.๔๐ (๑๒๓)	๘๓.๗๐ (๑๗๔)	๖๙.๐๐ (๖๙)	๔๙.๖๐ (๖๑)	๗๘.๙๐ (๒๒๕)	๖๕.๕๐ (๑๐๘)
มี	๑๒.๖๐ (๑๓๕)	๒๐.๙๐ (๔๐)	๔.๓๐ (๙)	๑๐.๐๐ (๑๐)	๒๘.๕๐ (๓๕)	๘.๑๐ (๒๓)	๑๐.๙๐ (๑๘)
ระบุ							
๑) ประธาน/คณะกรรมการที่เลือกโดยชุมชน	๔.๕๙ (๔๘)	๕.๘๐ (๑๑)	๑.๙๐ (๔)	๓.๐๐ (๓)	๙.๘๐ (๑๒)	๒.๘๐ (๘)	๖.๑๐ (๑๐)
๒) ประธาน/คณะกรรมการที่เลือกโดยองค์กรคนพิการ	๙.๓๐ (๑๐๐)	๑๙.๔๐ (๓๗)	๓.๘๐ (๘)	๙.๐๐ (๙)	๒๔.๔๐ (๓๐)	๓.๒๐ (๙)	๔.๒๐ (๗)

โดยภาพรวมประโยชน์ที่ได้รับจากการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ คือ การรู้สึกมีคุณค่า และได้รับการยอมรับ ร้อยละ ๓๑.๔๐ โดยพบมากที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๔๘.๘๐ และ ๔๘.๗๐ รองลงมาเป็นประโยชน์การเพิ่มศักยภาพของตนเอง ร้อยละ ๒๔.๘๐ พบมากที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๔๐.๓๐ และ ๓๙.๘๐ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๔.๑๙

ตารางที่ ๔.๑๙ ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกกลุ่มอื่น ๆ จำแนกตามภาค

ประโยชน์	ทั้งประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
๑) มีส่วนร่วมในกิจกรรมของกลุ่มมากขึ้น	๒๓.๕๐ (๒๕๒)	๓๐.๙๐ (๕๙)	๖.๗๐ (๑๔)	๒๐.๐๐ (๒๐)	๒๙.๓๐ (๓๖)	๒๙.๘๐ (๘๕)	๒๓.๐๐ (๓๘)
๒) เพิ่มศักยภาพของท่านในกิจกรรมอื่นๆ	๒๔.๘๐ (๒๖๖)	๔๐.๓๐ (๗๗)	๔.๓๐ (๙)	๒๓.๐๐ (๒๓)	๓๙.๘๐ (๔๙)	๒๗.๐๐ (๗๗)	๑๘.๘๐ (๓๑)
๓) รู้สึกมีคุณค่าและได้รับการยอมรับ	๓๑.๔๐ (๓๓๗)	๔๘.๗๐ (๙๓)	๘.๒๐ (๑๗)	๓๒.๐๐ (๓๒)	๔๘.๘๐ (๖๐)	๓๕.๔๐ (๑๐๑)	๒๐.๖๐ (๓๔)
๔) อื่นๆ ได้แก่ ได้รับสวัสดิการ ทรัพย์สินพื้นฐาน ได้รู้ความเคลื่อนไหวต่างๆ เกี่ยวกับสิทธิคนพิการ เป็นต้น	๒.๔๐ (๒๖)	๒.๑๐ (๔)	๑.๐๐ (๒)	-	๒.๔๐ (๓)	๔.๒๐ (๑๒)	๓.๐๐ (๕)

ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายที่บริหารจัดการตามมาตรฐานที่กำหนด
เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการ ยกกระดับความสามารถในการแก้ปัญหาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย

ผลการติดตามและประเมินผล มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับตัวชี้วัดที่ ๓ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) และสมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑. ตรวจประเมินมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ จัดจ้างสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ ดำเนินการตรวจประเมินและรับรองมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ จำนวน ๕๐ องค์กร ซึ่งมีองค์กรฯ ผ่านเกณฑ์มาตรฐานจำนวน ๓๑ องค์กร ในจำนวนนี้ผ่านเกณฑ์ ระดับดีมาก ๒๔ องค์กร ผ่านเกณฑ์ ระดับดี ๕ องค์กร ผ่านเกณฑ์ ระดับผ่าน ๒ องค์กร (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, ๒๕๕๓: ๓๒-๓๓)

สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต ดำเนินงานดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมเครือข่ายองค์กรเพื่อผู้บกพร่องทางจิตเข้าสู่มาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ งบประมาณ ๗๖๗,๗๐๐ บาท จำนวนผู้เข้าร่วม ๔๗๓ คน องค์กรเครือข่ายสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิตได้รับรองมาตรฐานองค์กรคนพิการ องค์กรที่มีภาพลักษณ์ที่น่าเชื่อถือและเพิ่มโอกาสได้รับสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนภายนอก ทำให้องค์กรมีบริการที่มีคุณภาพและตรงตามความต้องการของสมาชิกเนื่องจากปัญหาอุทกภัยน้ำท่วม ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานโครงการได้ ๒ ชมรม คือ ชมรมจังหวัดกาฬสินธุ์ และชมรมจังหวัดอุบลราชธานี

๒) โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่มาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ งบประมาณ ๗๖๕,๕๗๕ บาท จำนวนผู้เข้าร่วม ๓๑๔ คน ผู้เข้าร่วมอบรมมีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดของมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ ชมรมเครือข่ายของสมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต มีความพร้อมในการเข้าสู่มาตรฐานด้านคนพิการ

สมาคมคนพิการแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการสัมมนาเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพผู้นำคนพิการเพื่อการทำงานแบบบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายในชุมชนในจังหวัดชัยภูมิ” งบประมาณ ๑๙๕,๙๕๐ บาท ผลการดำเนินงาน พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ปัญหาของคนพิการ ได้รับรู้ข่าวสารใหม่ๆ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้เรื่องบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามกฎหมาย
- เกิดชมรมคนพิการในพื้นที่ ๖ ชมรม (ชมรมคนพิการภูเขียว ชมรมคนพิการหนองบัวแดง

ชมรมคนพิการตำบลท่ามะไฟหวาน ชมรมคนพิการบ้านสร้าง ชมรมคนพิการตำบลกระแสดสาร ชมรมคนพิการตำบลสะแกสาร ชมรมคนพิการตำบลพรสวรรค์) และเป็นสมาคม ๑ สมาคม คือ สมาคมคนพิการทุกประเภทชัยภูมิ

๒) โครงการสัมมนาเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพผู้นำคนพิการเพื่อการทำงานแบบบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายในชุมชนจังหวัดราชบุรี” งบประมาณ ๑๖๑,๘๕๐.๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน พบว่า

- กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำคนพิการ อาสาสมัคร และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐
- กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำคนพิการ อาสาสมัคร และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้เรื่องการส่งเสริมให้องค์กรคนพิการเข้าสู่ระบบมาตรฐานองค์กร

- เกิดรูปแบบการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างคนพิการ อาสาสมัคร และท้องถิ่น

๓) โครงการสัมมนาเรื่อง “การพัฒนาศักยภาพผู้นำคนพิการเพื่อการทำงานแบบบูรณาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคีเครือข่ายในชุมชนจังหวัดนครนายก” งบประมาณ ๑๕๘,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน พบว่า

- กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำคนพิการ อาสาสมัคร และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้เรื่องสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติ
- กลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้นำคนพิการ อาสาสมัคร และจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้เรื่องการส่งเสริมให้องค์กรคนพิการเข้าสู่ระบบมาตรฐานองค์กร

- เกิดรูปแบบการทำงานแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างคนพิการ อาสาสมัคร และท้องถิ่น

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ได้ข้อมูลว่า “องค์กรคนพิการและเครือข่ายมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา มีการอบรมเพิ่มพูนความรู้สม่ำเสมอ” สำหรับข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มคณะอนุกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการจังหวัด ทำให้ทราบว่าทั้ง ๗ จังหวัดยังไม่เห็นชัดเจนว่า คณะอนุกรรมการฯ มีการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานและความเข้มแข็งขององค์กรคนพิการในจังหวัดของตน อย่างไรก็ตาม มีความเห็นว่า ความเข้มแข็งขององค์กรคนพิการในจังหวัดส่วนใหญ่เกิดองค์กรแม่เป็นผู้ดำเนินการให้เกิดความ

เข้มแข็ง โดยการเชิญผู้แทนขององค์กรคนพิการที่เป็นสาขาอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ เข้าร่วมประชุม สัมมนา
ฝึกอบรมที่องค์กรแม่เป็นผู้จัด ซึ่งผู้เข้าอบรมได้นำความรู้มาบริหารจัดการองค์กรของตนเอง

โดยภาพรวม องค์กรคนพิการในจังหวัดต่าง ๆ ยังไม่เข้มแข็ง ยังต้องอาศัยพลังจากองค์กรแม่ใน
การขับเคลื่อนเรื่องสิทธิของตน

ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรด้านคน พิการ

เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ต่อปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมด

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมใน
การสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ พบว่า หน่วยงานสำคัญที่ดำเนินงานเกี่ยวกับตัวชี้วัดนี้ คือ
กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีโครงการที่ได้
ดำเนินการทั้งสิ้น ๔ โครงการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน) ดังนี้

๑) โครงการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๔๕,๑๔๐ คน

งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๓๑,๘๖๒ คน

๒) โครงการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแก่คนพิการในชุมชน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๓๑ คน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๕๒ คน

๓) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลคนพิการ

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๗๙๔,๑๖๙ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๙๑ คน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๗๑๒,๒๔๒ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๕๔ คน

๔) โครงการจัดการบริการสังคมกลุ่มพิงพา (Group Home) และบริการที่บ้าน (Home Care)

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๐๗๗,๑๖๙ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๖๖ คน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๔๔๒,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๖๖ คน

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารของสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน
๒๕๕๕) ทราบข้อเท็จจริงว่า การส่งเสริมให้ท้องถิ่นมีความรู้ความเข้าใจและมีส่วนร่วมในการสนับสนุนองค์กร
คนพิการ ส่วนใหญ่ชมรมสาขาออทิสติกแต่ละจังหวัดจะมีการประสานกับท้องถิ่นและมีสมาคมฯ เป็น
ผู้สนับสนุน

ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์

และการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๒

- ปัจจัยนำเข้า

๑) ผู้นำองค์กรด้านคนพิการ โดยภาพรวมค่อนข้างเข้มแข็ง มีความตื่นตัวในการพิทักษ์สิทธิของคนพิการอย่างชัดเจนและต่อเนื่อง

๒) งบประมาณสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการและเครือข่าย กองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ได้สนับสนุนงบประมาณให้องค์กรแม่ของคนพิการทุกประเภทในการสร้างความเข้มแข็งปีละ ๘ ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีงบประมาณตามจำนวนประชากรของแต่ละจังหวัดรายละเอียด ๑ บาท ที่องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายสามารถขอรับการสนับสนุนได้

๓) องค์กรความรู้ มีงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ในการสร้างความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการ และเครือข่ายน้อย

๔) เกณฑ์มาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ มีการจัดทำตัวชี้วัดและมีการตรวจมาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ ซึ่งทำให้องค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีความตื่นตัวในการพัฒนาองค์กรของตนให้ได้มาตรฐาน

๕) การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยภาพรวมมีการสนับสนุนบ้าง แต่ยังไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ อันเกิดจากความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิดของผู้นำและเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการไม่มีแผนงาน/โครงการรองรับ เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ชัดเจนในการสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการในพื้นที่รับผิดชอบ

- กระบวนการ

กระบวนการดำเนินงานจากการศึกษาแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติของแต่ละภาคส่วนในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔ พบว่า มีการกำหนดตัวชี้วัดแนวทาง/มาตรการ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ผู้รับผิดชอบชัดเจน เมื่อคณะประเมินผลได้ทำการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า แต่ละหน่วยงานมีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีกระบวนการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผน มีการอบรมให้ความรู้ การปลูกจิตสำนึกคนพิการให้เปิดตัวสู่สังคม มีกระบวนการส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม มีบทบาทเป็นคณะกรรมการระดับต่างๆ มีการทำงานในรูปแบบของเครือข่าย

- ผลผลิต/ผลลัพธ์ และการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๒

๑) จำนวนองค์กรด้านคนพิการทั้งเฉพาะความพิการ หรือรวมความพิการที่เป็นตัวแทนคนพิการทุกประเภทในพื้นที่ระดับต่าง ๆ ทุกภูมิภาคเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ยังไม่ครบทุกจังหวัด คนพิการบางประเภทและบางจังหวัดยังไม่สามารถตั้งองค์กรของตนได้ เนื่องจากขาดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันในกลุ่มคนพิการ ขาดผู้นำที่จะกระตุ้นให้เกิดการรวมกลุ่ม องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่จะทำให้เกิดองค์กรด้านคนพิการในพื้นที่รับผิดชอบของตน

๒) จำนวนองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีส่วนร่วมทุกระดับเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในระดับชาติ แต่ในระดับท้องถิ่นองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายยังมีส่วนร่วมน้อย เนื่องจากคนพิการขาด

ข้อมูลข่าวสารจึงไม่ทราบช่องทางในการเข้าไปมีส่วนร่วม ขาดการประสานงานจากหน่วยงานในพื้นที่ ผู้บริหารของหน่วยงานในพื้นที่ไม่รู้ ไม่เข้าใจ ไม่เห็นความสำคัญของคนพิการที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและการตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับการส่งเสริม ศักยภาพ การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการ

๓) จำนวนองค์กรคนพิการและเครือข่ายที่บริหารจัดการตามมาตรฐานที่กำหนด เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย เนื่องจากกระบวนการยกระดับความสามารถในการแก้ปัญหาและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายยังไม่เข้มข้นเท่าที่ควร

๔) จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการเพิ่มขึ้นไม่ถึง ๒๐ % ต่อปีของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผน เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ยังไม่มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ชัดเจนในการสนับสนุนองค์กรด้านคนพิการในพื้นที่รับผิดชอบของตน

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ๒ ผลการประเมินอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ ๔.๒๐ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนความเข้มแข็งขององค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์
<ul style="list-style-type: none"> - ผู้นำองค์กรด้านคนพิการ - งบประมาณ/องค์ความรู้ - เกณฑ์มาตรฐานองค์กรด้านคนพิการ - การสนับสนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินโครงการ/กิจกรรม - การอบรมให้ความรู้/การปลูกจิตสำนึก - กระบวนการส่งเสริมให้คนพิการมีส่วนร่วม - การทำงานในรูปแบบของเครือข่าย 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนองค์กรด้านคนพิการที่เฉพาะความพิการ หรือรวมความพิการที่เป็นตัวแทนคนพิการทุกประเภทในพื้นที่ระดับต่างๆทุกภูมิภาค - จำนวนองค์กรด้านคนพิการและเครือข่ายมีส่วนร่วมทุกระดับเกี่ยวกับการวางแผนและการตัดสินใจ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมศักยภาพ การคุ้มครองพิทักษ์สิทธิคนพิการ - จำนวนองค์กรคนพิการและเครือข่ายที่บริหารจัดการตามมาตรฐานที่กำหนด - จำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่สนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรด้านคนพิการ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างเสริมเจตคติที่ดีของคนพิการ ครอบครัวและสังคมที่มีต่อความพิการและคนพิการ

เป้าประสงค์ สังคมยอมรับและเปิดโอกาสให้คนพิการและองค์กรด้านคนพิการมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมทางสังคมอย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพและเสมอภาคกับคนทั่วไป

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์มี ๕ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย จำนวนคนพิการและครอบครัวที่มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการสังคมทุกมิติ จำนวนหน่วยงานองค์กรที่มีกิจกรรมในการเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้อง

และสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ความพิการและครอบครัว จำนวนสื่อสร้างสรรค์ด้านคนพิการที่มีการเผยแพร่ จำนวนคนพิการที่มีงานทำในสถานประกอบการ หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้น และจำนวนคนพิการที่สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระเพิ่มขึ้น โดยเป้าหมายที่กำหนดไว้ทุกตัวชี้วัด คือ “การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง” ทั้งนี้กำหนดแนวทาง/มาตรการไว้ รวมทั้งสิ้น ๖ แนวทาง/มาตรการ

รายละเอียด มีดังนี้

ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนคนพิการและครอบครัวที่มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการสังคมทุกมิติ เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการ

๑. พัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมทางสังคมในทุกระบบทั้งหน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้องให้คนพิการและครอบครัวสามารถมีส่วนร่วมอย่างทั่วถึง

ผลการติดตามและประเมินผลฯ ตามแนวทาง/มาตรการที่ ๑ มีดังนี้

๑) หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานตามตัวชี้วัดที่ ๑ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย)

๒) แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๔๕,๑๔๐ คน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๓๑,๘๖๒ คน

๒) โครงการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแก่คนพิการในชุมชน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๓๑ คน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๕๒ คน

๓) โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ดูแลคนพิการ

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๗๙๔,๑๖๙ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๙๑ คน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๗๑๒,๒๔๒ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๕๔ คน

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

- ๑) จัดสัมมนาทางวิชาการระดับชาติ เรื่อง การเข้าถึงและได้รับบริการทางการศึกษา ระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ จัดให้มีขึ้นระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ณ โรงแรมมณเฑียร ริเวอร์ไซด์ กิจกรรมส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย
 - การอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาพิการ (Accommodations for Students with Disabilities)
 - เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับนักศึกษาพิการ (Assistive Technology)
 - การบริการในระยะเปลี่ยนผ่านสำหรับบุคคลพิการจากมัธยมศึกษาสู่อุดมศึกษา (Transition from Secondary for students with Disabilities)
 - ศูนย์บริการนักศึกษาพิการ (Disabilities Support Service Center)งบประมาณโดยรวมทั้งหมดที่ใช้ในงานนี้ (ซึ่งรวมกิจกรรมอื่นๆ) ๒,๙๕๑,๐๗๓.๙๐ บาท

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการโดยเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครองโรงเรียนการศึกษาพิเศษ และศูนย์การศึกษาพิเศษ สามารถให้บริการเด็กพิการได้ รวม ๖,๖๘๑ คน และสามารถจัดกิจกรรมพัฒนาเสริมสร้างคุณภาพเด็กพิการ ได้รวม ๘๑ กิจกรรมย่อยใน ๘ กิจกรรมหลักของโครงการ ให้บริการครอบครัวเด็กพิการ รวม ๖,๘๕๕ ครอบครัว รวมทั้งบูรณาการในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคุณภาพเด็กพิการกับหน่วยงานภาครัฐและเอกชน รวม ๒,๙๕๓ แห่ง งบประมาณ ๓,๐๐๙,๐๐๐ บาท
- ๒) โครงการปรับบ้านเป็นห้องเรียนเปลี่ยนพ่อแม่เป็นครู ดำเนินการโดยศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษาพิเศษ และศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ภาพรวมทั้ง ๗๖ จังหวัด กำหนดกลุ่มเป้าหมายไว้ตามโครงการ จำนวน ๕,๓๔๐ ครอบครัว สามารถดำเนินการได้ ๕,๓๕๒ ครอบครัว สูงกว่ากลุ่มเป้าหมายที่กำหนดไว้ จำนวน ๑๒ ครอบครัว

สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญาแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการฝึกอาชีพอิสระสำหรับผู้ปกครองทางสติปัญญา ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจ การทำสี่เครื่องปั้นดินเผา และสามารถประกอบอาชีพอิสระได้ งบประมาณ ๑๒๕,๒๕๙ บาท
- ๒) โครงการเสริมสร้างองค์ความรู้ในมิติใหม่เพื่อพัฒนาศักยภาพผู้ปกครองในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการทางสติปัญญา “มิติใหม่...ส่งเสริมและพัฒนาคนพิการทางสติปัญญาให้ก้าวไกล” และการประชุมสามัญประจำปี ๒๕๕๔ (ปีที่ ๓๕) ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการทางสติปัญญา และแนวทางของรัฐในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของคนพิการทางสติปัญญาและครอบครัว ผู้เข้าร่วมประชุมมีเจตคติที่ดีต่อการทำงานร่วมกันและระดมความคิดเห็นในการพัฒนาศักยภาพผู้ปกครองเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน งบประมาณ ๗๓๓,๖๓๒ บาท

กระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กำแพงเพชร งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท
- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระพุทธชินราช งบประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท
- อุทยานประวัติศาสตร์ กำแพงเพชร งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท ผู้เข้าร่วมจำนวน

๘๖ คน

- สำนักศิลปากรที่ ๙ ขอนแก่น งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท ผู้เข้าร่วมจำนวน ๓๗ คน
- หอสมุดแห่งชาติกาญจนาภิเษก สงขลา งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท ผู้เข้าร่วมจำนวน

๖๕ คน

- หอสมุดแห่งชาติ นครศรีธรรมราช งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท ผู้เข้าร่วมจำนวน

๑๐๐ คน

- พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ถลาง งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท ผู้เข้าร่วมจำนวน ๓๐๐

คน

- หอสมุดแห่งชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตรัง

งบประมาณ ๑๘,๐๒๕ บาท ผู้เข้าร่วม จำนวน ๖๗ คน

๒) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่

จังหวัดอุทัยธานี จัดเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา (วัดมหาธาตุ) พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา วังช้าง เเพนียด และพระราชวังบางปะอินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเยาวชนพิการและผู้ด้อยโอกาส ผู้เข้าร่วมโครงการ นักเรียน ผู้ปกครองและครูจากศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดอุทัยธานี จำนวน ๙๕ คน งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท

๓) โครงการปลูกฝังศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จัดเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ อบรมเรื่องศิลปะ โบราณวัตถุ โบราณสถานพระนารายณ์ราชินีเวชน์ ชมโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ร่วมทำกิจกรรมด้านศิลปะ และใช้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติสมเด็จพระนารายณ์ เป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ๑๑๓ คน ประกอบด้วย เยาวชนผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสในจังหวัด ลพบุรีทั้งจากโรงเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต ๖ ลพบุรี ๑๘ คน โรงเรียนการศึกษาคนตาบอดและพิการ ชำซ้อน ๑๕ คน โรงเรียนลพบุรีปัญญาอนุกุล ๑๘ คน โรงเรียนกำจรวิทย์ ๑๒ คน โรงเรียนพลร่มอนุสารณ์ มิตรภาพที่ ๕๐ ๑๘ คน โรงเรียนชุมชนวัดเกษโกษา ๑๒ คน ครอบครัวและผู้ควบคุม ๒๐ คน งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

๔) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส : เทคนิค การเล่านิทาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จัดเมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมทอวิฑูรารุชานุสรณ์ สำนักหอสมุดแห่งชาติ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย เด็กด้อยโอกาสจากชุมชนบางบัว โรงเรียนวัด ไทร โรงเรียนจันทร์สโมสร และโรงเรียนวิมานวิทย์ จำนวน ๕๐ คน เป็นการอภิปรายเชิงปฏิบัติการเทคนิคการ

เล่านิทานให้ความรู้เชิงทฤษฎีเกี่ยวกับความหมายของนิทาน องค์ประกอบและฝึกปฏิบัติเทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการนำเสนอนิทาน บทละคร หรือเรื่องราวแก่ผู้ชม งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท

๕) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรม และวิทยาศาสตร์สำหรับเยาวชน (เด็กพิการ และด้อยโอกาสในจังหวัดเพชรบุรี) จัดเมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ สมุทรปราการ อุทยานรัชกาลที่ ๒ จังหวัดสมุทรสงคราม โดยนักเรียนจากโรงเรียนเพชรบุรีปัญญานุกูล (เด็กพิการ) และนักเรียนจากโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์จังหวัดเพชรบุรี (เด็กด้อยโอกาส) ไปทัศนศึกษาเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมที่สำคัญและศึกษาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๐๙ คน งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

๖) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส “โครงการศิลปะประดิษฐ์ เปเปอร์มาเช่” จัดเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี มีผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๔๐ คน ได้แก่ เยาวชนผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสจากโรงเรียนสุพรรณบุรีปัญญานุกูลและประชาชน งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท

๗) โครงการเพิ่มพูนความรู้สู่คนพิการทางสายตา จัดเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาญจนบุรี ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย คนพิการทางสายตาที่อยู่ในความดูแลของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกาญจนบุรีและบริเวณใกล้เคียง และเจ้าหน้าที่ รวม ๘๐ คน งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท

๘) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี จัดเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๔ ณ อุทยานประวัติศาสตร์เมืองสิงห์ ผู้เข้าร่วมโครงการเป็นนักเรียนจากโรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี โดยเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นเด็กพิการด้านต่าง ๆ จำนวน ๒๑๕ คน งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท

๙) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ประจำปี งบประมาณ ๒๕๕๔ จัดเมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ สวนสัตว์เปิดเขาเขียว จังหวัดชลบุรี ผู้เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๕๐ คน ประกอบด้วย ครู ๗ คน นักเรียน ๑๗ คน ผู้ปกครอง ๑๕ คน จากศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดจันทบุรี เจ้าหน้าที่กลุ่มโบราณคดีใต้น้ำ จำนวน ๑๑ คน งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท

๑๐) โครงการเสริมสร้างเครือข่ายพัฒนาทักษะความรู้ทางด้านทัศนศิลป์แก่เยาวชนพิการและผู้ด้อยโอกาส เรื่อง “งานช่างศิลปกรรมไทย” จัดเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ ห้องประชุมดำรงราชานุภาพ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พระนคร ผู้เข้าร่วมกิจกรรม นักเรียนผู้พิการทางสายตา ๔๐ คน จากโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย และโรงเรียนโพธิ์นิมิตรวิทยาฯ งบประมาณ ๔๐,๐๐๐ บาท

๑๑) โครงการการสร้างสรรคศิลปะสำหรับเยาวชนผู้บกพร่องทางการได้ยิน จัดกิจกรรมวันที่ ๒๒ - ๒๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย เยาวชนผู้พิการผู้ด้อยโอกาส คณะครูและเยาวชนปกติจากโรงเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ จำนวน ๓๕ คน งบประมาณ ๑๔๐,๐๐๐ บาท กิจกรรม

- สร้างเครือข่ายพัฒนาทักษะความรู้ทางด้านทัศนศิลป์แก่เยาวชนพิการ ระยะเวลาจัดแสดงผลงาน ๑๐ วัน

- จัดพิมพ์หนังสือเป็นระยะเวลา ๓ เดือน กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๕๔

๑๒) โครงการอบรมศิลปะเพื่อการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ครั้งที่ ๒ ผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๐๐ คน งบประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท

๑๓) โครงการจัดทำสื่อการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมสู่เยาวชนผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ งบประมาณ ๖๐,๐๐๐ บาท

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ พบว่า ผู้บริหารและ/หรือผู้เกี่ยวข้องในหน่วยงานให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการดำเนินงานตามแนวทาง/มาตรการ มีข้อมูลสำคัญ ๆ ต่อการเสริมสร้างเจตคติที่ดีต่อคนพิการ ดังนี้ คณะกรรมการประสานงานด้านคนพิการแห่งชาติ (คปพช.) (สัมภาษณ์, ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า

“มีโครงการหลายอย่างในการเสริมสร้างเจตคติ ทั้งเรื่องงานประชาสัมพันธ์ซึ่งมีทั้งสปอต (spot) อาศัยว่าขอให้หน่วยงานทุกหน่วยงานที่มีหน้าที่ อย่างเช่น กระทรวงศึกษาธิการ แรงงาน คมนาคมมีหน้าที่สนับสนุนคนพิการเป็นส่วนหนึ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ เพื่อให้สนับสนุนและมีทัศนคติที่ดีต่อคนพิการ”

ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและวิชาการ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๒ ตุลาคม ๒๕๕๕) ที่ระบุว่า

“รายการที่เกี่ยวข้องกับคนพิการมีหลายรายการ ถือว่าไม่มากนัก แต่ในระดับการปรับเจตคติของสังคม ทางสังคมได้รับทราบศักยภาพคนพิการ พก.มีการจัดงาน วันคนพิการมีการถ่ายทอดสดทางโทรทัศน์ หรืองานอาชีพมีการลงสื่อประชาสัมพันธ์ให้คนเข้าใจ เช่น สว.มณเฑียร มีการประชาสัมพันธ์ทางสื่อว่าคนพิการเป็นผู้แทน UN ทั้งนี้จะต้องทำคู่ขนานที่ว่าคนพิการนำสงสาร”

ผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) กล่าวว่า “สมาคมฯ มีส่วนในการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรมทางสังคมเพื่อให้คนพิการและครอบครัวมีส่วนร่วม ได้แก่ กิจกรรมวันคนพิการสากล ค่ายครอบครัวออทิสติก รูปแบบการดูแลคนพิการ คือ Group Home care”

สำหรับข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม คนพิการและครอบครัวทั้ง ๗ จังหวัด ได้ข้อสรุปว่าโดยภาพรวมของสังคมมีเจตคติที่ดีขึ้นต่อคนพิการ ครอบครัวและสังคม รวมทั้งต่อความพิการ ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ทัศนคติดีขึ้นมาจาก ๒ ทาง คือ จากคนพิการ/ครอบครัว และจากสังคม ซึ่งต่างฝ่ายต่างเปิดโอกาสและพยายามสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตาม ยังคงมีปรากฏการณ์การเลือกปฏิบัติ การตัดสินใจการใช้สายตา คำพูดในลักษณะดูถูกเหยียดหยาม การออกสังคมของคนพิการในชีวิตประจำวันเริ่มมีให้เห็นมากขึ้นทั้งกิจกรรมทางสังคม ชุมชนและการทำงานร่วมกับคนทั่วไปตามหน่วยงานต่าง ๆ ยกเว้นคนพิการบางประเภทที่เพิ่งเริ่มมีขึ้นและมองไม่เห็นความชัดเจนของความพิการ ส่งผลต่อการเลือกปฏิบัติมากขึ้น เช่น เด็กออทิสติก เป็นต้น จังหวัดที่กล่าวถึงเด็กออทิสติกมาก ๆ คือ จังหวัดลพบุรี และหนองคาย ส่วนกรุงเทพมหานครกล่าวถึงความพิการทางจิตเช่นเดียวกับจังหวัดปัตตานี ส่วนจังหวัดที่กล่าวถึงความพิการทางสายตา คือ จังหวัดลพบุรี และ ฉะเชิงเทรา

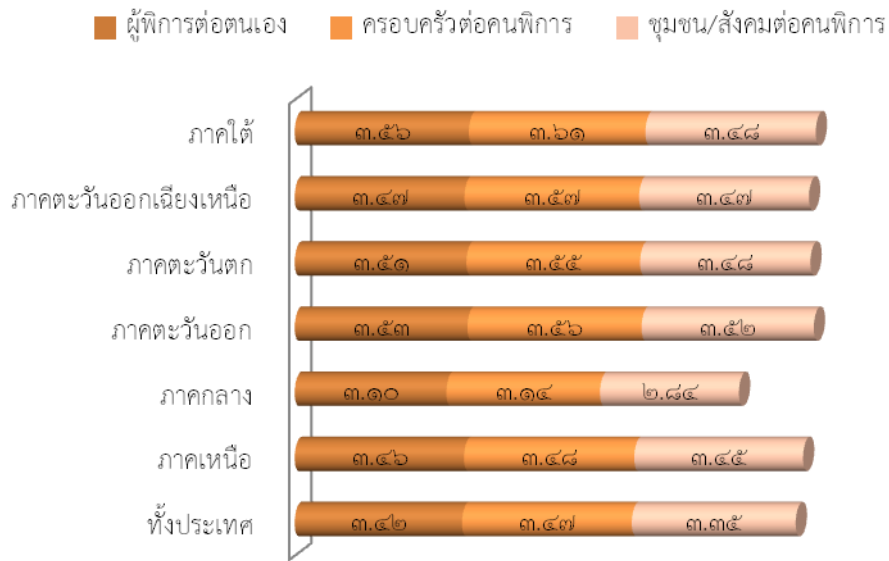
ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับองค์กรที่เสริมสร้างเจตคติต่อคนพิการ พบว่า องค์กรที่เสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการมากที่สุด คือ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร้อยละ ๗๖.๖๐ และ ๖๒.๘๐ ตามลำดับ ดังตารางที่ ๔.๒๑

ตารางที่ ๔.๒๑ องค์กรที่เสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องต่อคนพิการจำแนกตามภาค

องค์กร	ทั่วประเทศ	ภาคเหนือ	ภาคกลาง	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันตก	ภาคใต้
สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ	๗๖.๖๐ (๘๒๑)	๘๖.๙๐ (๑๖๖)	๗๔.๐๐ (๑๕๔)	๗๔.๐๐ (๗๔)	๘๒.๗๐ (๑๑๔)	๗๖.๑๐ (๒๑๗)	๕๗.๖๐ (๙๕)
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๖๒.๘๐ (๖๗๓)	๗๗.๐๐ (๑๔๗)	๒๕.๕๐ (๕๓)	๘๓.๐๐ (๘๓)	๗๙.๗ (๙๘)	๗๔.๔๐ (๒๑๒)	๔๘.๕๐ (๘๐)
องค์กรของคนพิการ	๕๒.๐๐ (๕๕๗)	๖๔.๔๐ (๑๒๓)	๒๙.๓๐ (๖๑)	๕๘.๐๐ (๕๘)	๘๒.๑๐ (๑๐๑)	๕๓.๐๐ (๑๕๑)	๓๗.๖๐ (๖๒)
องค์กรเพื่อคนพิการ	๕๒.๑๐ (๕๕๙)	๖๙.๑๐ (๑๓๒)	๓๖.๑๐ (๗๕)	๕๓.๐๐ (๕๓)	๘๓.๗๐ (๑๐๓)	๕๐.๙๐ (๑๔๕)	๓๐.๙๐ (๕๑)
อื่นๆ เช่น พมจ. สำนักงานเขต อพม/อพมก. เป็นต้น	๓.๖๐ (๓๙)	๒.๖๐ (๕)	๔.๓๐ (๙)	๒.๐๐ (๒)	๐.๘๐ (๑)	๔.๒๐ (๑๒)	๖.๑๐ (๑๐)

สำหรับความคิดเห็นในประเด็นเจตคติเกี่ยวกับคนพิการทั้งเจตคติของผู้พิการต่อตนเอง เจตคติของ ครอบครัวต่อคนพิการและ เจตคติของ ชุมชน/สังคมต่อคนพิการ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทั้งภาพรวมของประเทศและรายภาค ดังแผนภูมิที่ ๔.๑๓ และตารางที่ ๔.๒๒

แผนภูมิที่ ๔.๑๓ ค่าเฉลี่ยเจตคติเกี่ยวกับคนพิการจำแนกตามภาค

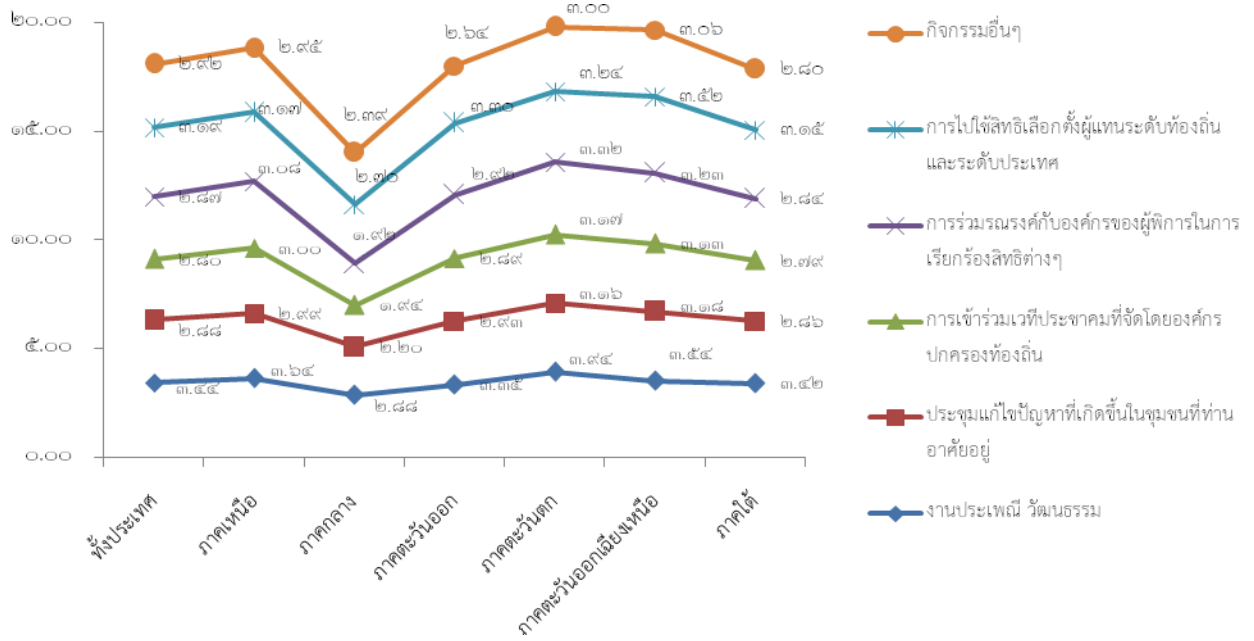

ตารางที่ ๔.๒๒ เจตคติเกี่ยวกับคนพิการจำแนกตามภาค

เจตคติเกี่ยวกับ คนพิการ	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
๑. เจตคติของผู้ พิการต่อตนเอง	๓.๔๒ (๑,๐๐๓)	๐.๘๘	ปาน กลาง	๓.๔๖ (๑๗๓)	๐.๗๐	ปาน กลาง	๓.๑๐ (๑๙๗)	๑.๐๓	ปาน กลาง	๓.๕๓ (๙๙)	๐.๗๒	ปาน กลาง	๓.๕๑ (๑๑๗)	๐.๖๕	ปาน กลาง	๓.๔๗ (๒๖๖)	๐.๙๑	ปาน กลาง	๓.๕๖ (๑๕๑)	๐.๙๗	ปาน กลาง
๒. เจตคติของ ครอบครัวต่อคน พิการ	๓.๔๗ (๑,๐๐๗)	๐.๘๔	ปาน กลาง	๓.๔๘ (๑๗๓)	๐.๖๒	ปาน กลาง	๓.๑๔ (๑๙๙)	๐.๙๙	ปาน กลาง	๓.๕๖ (๙๙)	๐.๗๕	ปาน กลาง	๓.๕๕ (๑๑๗)	๐.๖๕	ปาน กลาง	๓.๕๗ (๒๖๖)	๐.๘๗	ปาน กลาง	๓.๖๑ (๑๕๓)	๐.๘๘	ปาน กลาง
๓. เจตคติของ ชุมชน/สังคมต่อ คนพิการ	๓.๓๕ (๑,๐๐๔)	๐.๘๗	ปาน กลาง	๓.๔๕ (๑๗๓)	๐.๖๘	ปาน กลาง	๒.๘๔ (๑๙๙)	๐.๙๔	ปาน กลาง	๓.๕๒ (๙๙)	๐.๗๕	ปาน กลาง	๓.๔๘ (๑๑๗)	๐.๖๒	ปาน กลาง	๓.๔๗ (๒๖๖)	๐.๙๒	ปาน กลาง	๓.๔๘ (๑๕๐)	๐.๙๐	ปาน กลาง

ความคิดเห็นในส่วนของกิจกรรมต่าง ๆ ที่คนพิการเข้าไปร่วม พบว่า คนพิการและผู้ดูแลมีความพึงพอใจในระดับปานกลางในทุกกิจกรรม ได้แก่ (๑) งานประเพณี วัฒนธรรม (๒) ประชุมแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนที่คนพิการอาศัยอยู่ (๓) การเข้าร่วมเวทีประชาคมที่จัดโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๔) การร่วมรณรงค์กับองค์กรของคนพิการในการเรียกร้องสิทธิต่างๆ (๕) การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนระดับท้องถิ่นและระดับประเทศและ (๖) กิจกรรมอื่นๆ ดังกราฟที่ ๔.๒ และตารางที่ ๔.๒๓

กราฟที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยต่อกิจกรรมที่คนพิการเข้าไปมีส่วนร่วมจำแนกตามภาค

ตารางที่ ๔.๒๓ ความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่คนพิการเข้าร่วมจำแนกตามภาค

กิจกรรมที่เข้าร่วม	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล
๑. งานประเพณี วัฒนธรรมต่างๆ เช่น งานบวช งานทำบุญ งานแต่งงาน งานสงกรานต์	๓.๔๔ (๑,๐๑๘)	๑.๒๐	ปานกลาง	๓.๖๔ (๑๗๖)	๑.๐๗	ปานกลาง	๒.๘๘ (๒๐๒)	๑.๒๔	ปานกลาง	๓.๓๕ (๙๘)	๑.๑๐	ปานกลาง	๓.๙๔ (๑๑๖)	๑.๑๕	มาก	๓.๕๔ (๒๗๓)	๑.๑๙	ปานกลาง	๓.๔๒ (๑๕๓)	๑.๑๓	ปานกลาง
๒. การประชุม แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ท่านอาศัยอยู่	๒.๘๘ (๑,๐๑๔)	๑.๑๓	ปานกลาง	๒.๙๙ (๑๗๗)	๐.๙๓	ปานกลาง	๒.๒๐ (๑๙๙)	๑.๐๙	น้อย	๒.๙๓ (๙๘)	๐.๙๖	ปานกลาง	๓.๑๖ (๑๑๙)	๐.๘๓	ปานกลาง	๓.๑๘ (๒๗๓)	๑.๒๑	ปานกลาง	๒.๘๖ (๑๔๘)	๑.๒๒	ปานกลาง
๓. การเข้าร่วมเวทีประชาคมที่จัดโดยองค์กรปกครองท้องถิ่น	๒.๘๐ (๑,๐๐๘)	๑.๑๙	ปานกลาง	๓.๐๐ (๑๗๗)	๐.๘๗	ปานกลาง	๑.๙๔ (๑๙๗)	๑.๑๐	น้อย	๒.๘๙ (๙๘)	๑.๑๗	ปานกลาง	๓.๑๗ (๑๑๙)	๐.๘๔	ปานกลาง	๓.๑๓ (๒๗๐)	๑.๒๓	ปานกลาง	๒.๗๙ (๑๔๗)	๑.๒๖	ปานกลาง
๔. การร่วมรณรงค์กับองค์กรของคนพิการในการเรียกร้องสิทธิต่างๆ	๒.๘๗ (๑,๐๑๑)	๑.๑๙	ปานกลาง	๓.๐๘ (๑๗๗)	๐.๘๘	ปานกลาง	๑.๙๒ (๑๙๗)	๑.๐๕	น้อย	๒.๙๒ (๙๘)	๑.๑๕	ปานกลาง	๓.๓๒ (๑๑๙)	๐.๘๖	ปานกลาง	๓.๒๓ (๒๗๑)	๑.๒๒	ปานกลาง	๒.๘๔ (๑๔๙)	๑.๒๐	ปานกลาง
๕. การไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้แทนระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ เช่น	๓.๑๙ (๑,๐๑๒)	๑.๒๖	ปานกลาง	๓.๑๗ (๑๗๗)	๑.๑๙	ปานกลาง	๒.๗๐ (๑๙๘)	๑.๓๖	ปานกลาง	๓.๓๐ (๙๘)	๑.๐๗	ปานกลาง	๓.๒๔ (๑๑๙)	๑.๑๐	ปานกลาง	๓.๕๒ (๒๖๙)	๑.๒๗	ปานกลาง	๓.๑๕ (๑๕๑)	๑.๒๐	ปานกลาง

ตารางที่ ๔.๒๓ (ต่อ)

กิจกรรมที่เข้าร่วม	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้			
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	
อบต. สจ. สส. เป็นต้น																						
๖. กิจกรรมอื่นๆ	๒.๙๒ (๑๙๐)	๐.๙๖	ปานกลาง	๒.๙๕ (๔๒)	๐.๕๔	ปานกลาง	๒.๓๙ (๑๘)	๑.๕๘	น้อย	๒.๖๔ (๑๑)	๐.๕๑	น้อย	๓.๐๐ (๒๒)	๐.๐๐	ปานกลาง	๓.๐๖ (๗๗)	๑.๐๗	ปานกลาง	๒.๘๐ (๒๐)	๑.๐๖	ปานกลาง	

แนวทาง/มาตรการ

๒. ส่งเสริมให้สตรีพิการมีโอกาสแสดงศักยภาพและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม

ผลการติดตามและประเมินผลฯ มีดังนี้

- ๑) หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานตามแนวทาง/มาตรการนี้ ประกอบด้วย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย สมาคมเพื่อผู้บกพร่องทางจิต สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๒) แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากการสัมภาษณ์) ดังนี้

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ผู้เกี่ยวข้อง พบว่า การดำเนินงานที่เน้น “สตรีพิการ” ไม่ค่อยพบข้อมูลโดยตรง ยกเว้นบางองค์กรที่ดำเนินการด้านคนพิการ ได้แก่

สมาคมคนหูหนวกแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า “การส่งเสริมให้ผู้หญิงหูหนวกมีบทบาทในทางสังคมในช่วง ๔-๕ ปีนี้ กลุ่มสตรีหูหนวกมีการรวมกลุ่มกัน มีการให้ความรู้ จัดหลายกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการดูแลสุขภาพ ยุติความรุนแรง มีการให้ความรู้ในกลุ่มสตรีค่อนข้างมาก”

สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) กล่าวว่า “ผู้ปกครองของเด็กออทิสติกซึ่งส่วนใหญ่เป็นสตรีมีบทบาทและมีส่วนร่วมโดยผ่านทางกิจกรรมและโครงการที่สมาคมฯ จัดขึ้น และผู้ปกครองของเด็กออทิสติกยังเป็นตัวแทนเข้าไปมีส่วนร่วมในการประชุม/สัมมนา/โครงการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดขึ้นส่วนใหญ่ คือ พก. สปสช. สสส. สถาบันการศึกษา โครงการค่าย กิจกรรมวันคนพิการสากล เป็นต้น ผู้ปกครองเด็กออทิสติกมีโอกาสอธิบาย พูดคุย สมาคมฯ มีส่วนสนับสนุนให้เด็กออทิสติกออกสู่ภายนอกมากขึ้น มีการสนับสนุนการจัดทำสื่อที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ ผ่านสื่อวิทยุในรายการวิทยุการศึกษาสำหรับคนพิการทุกประเภท รายการทีวี ‘ยิ้มสู้’ การให้ความรู้ผ่านเว็บไซต์ของสมาคมฯ หรือ facebook”

ในส่วนของสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า “การส่งเสริมให้สตรีพิการมีโอกาสแสดงศักยภาพและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมนั้น พยายามบอกว่าผู้หญิงมีสิทธิเลือกแต่งงานได้ พ่อแม่ไม่มีสิทธิบอกว่าคนพิการไม่มีสิทธิแต่งงาน เขาคำนี้ถึงร่างกายพิการแต่จิตวิญญาณเขายังเป็นคน”

ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนหน่วยงาน/องค์กรที่มีกิจกรรมในการเสริมสร้างเจตคติในการเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ความพิการและครอบครัว

เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการ

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจัดกิจกรรมในการเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ต่อความพิการ คนพิการและครอบครัว

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑) หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินงานตามมาตรการนี้ ประกอบด้วย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กรุงเทพมหานคร และสมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญา

๒) แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ดำเนินการดังนี้

๑. โครงการเสริมสร้างศักยภาพคนพิการและสร้างความมั่นคงอย่างยั่งยืน (Community Learning Center : CLC)

๑.๑ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาคนพิการโดยชุมชน (CLC) เพิ่มขึ้น จำนวน ๑๐ จังหวัดๆละ ๒ ศูนย์ รวม ๒๐ ศูนย์ ได้แก่ จังหวัดพะเยา สกลนคร เลย สุรินทร์ เพชรบูรณ์ พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ปัตตานี สตูล และ สมุทรปราการ เพื่อเป็นศูนย์ต้นแบบในการรวบรวม ความรู้ด้านการฟื้นฟู สมรรถภาพและ ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ การถ่ายทอดประสบการณ์ดูแลคนพิการ และเป็นศูนย์กลางของกิจกรรม / บริการหลากหลายที่เป็นประโยชน์สำหรับคนพิการและผู้ดูแลคนพิการ ซึ่งบริหารจัดการโดยคนในชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ในชุมชนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาคนพิการโดยชุมชน จำนวน ๔๒ ศูนย์

๑.๒ เสริมสร้างศักยภาพผู้นำคนพิการในระดับรุนแรง โดยจัดอบรมผู้นำคนพิการเพื่อพัฒนาทักษะการเป็นผู้นำและการบริหารจัดการกลุ่ม รวมทั้งการบริหารจัดการโครงการ / กิจกรรมตามแนวคิดการดำรงชีวิตอิสระของคนพิการ จำนวน ๒๑ จังหวัดได้แก่ จังหวัดลำปาง ราชบุรี พิษณุโลก ยะลา ขอนแก่น นครปฐม นครสวรรค์ เชียงราย ศรีสะเกษ สุราษฎร์ธานี ตรัง ชัยนาท ร้อยเอ็ด สุพรรณบุรี อุบลราชธานี สงขลานครราชสีมา ชัยภูมิ นครศรีธรรมราช อุดรธานี และลพบุรี

๑.๓ เสริมสร้างศักยภาพองค์กรเครือข่ายเพื่อพัฒนาศักยภาพคนพิการ โดยขอความร่วมมือให้สำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ (สสว.) ดำเนินการคัดเลือก อปท. ดีเด่น และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในการดำเนินงานด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ จำนวน ๓๖ เครือข่าย

๑.๔ เสริมสร้างศักยภาพและถ่ายทอดแบบอย่างคนพิการที่ประสบความสำเร็จ ดำเนินการทั่วประเทศโดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนการถ่ายทอดแบบอย่างคนพิการที่ประสบความสำเร็จ ทำให้คนพิการ / ครอบครัว/ชุมชน/เครือข่ายระดับชุมชน ได้รับทราบศักยภาพและแบบอย่างคนพิการที่ประสบความสำเร็จ จำนวน ๑,๓๐๐ คน

๑.๕ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการชุมชนนักปฏิบัติด้านการพัฒนาศักยภาพคนพิการ ผู้ปฏิบัติงาน/อาสาสมัครที่ปฏิบัติงานด้านการพัฒนาศักยภาพคนพิการ จำนวน ๑๒๐ คน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาศักยภาพคนพิการ

๒. โครงการการพัฒนาศักยภาพคนพิการโดยชุมชน (Community Based Rehabilitation : CBR)

๒.๑ ส่งเสริมให้มีอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ช่วยเหลือคนพิการ (อพมก.) โดยจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและการให้บริการช่วยเหลือดูแล พื้นฟูและพัฒนาคนพิการแก่อพมก. ในพื้นที่ ๒๕ เขตกรุงเทพฯ ได้แก่ เขตพระนครเหนือ สัมพันธวงศ์ ห้วยขวาง ราชเทวี วังทองหลาง ปทุมวัน บางรัก สาทร วัฒนา พระโขนง บางนา ลาดพร้าว หลักสี่ สายไหม บางกะปิ สะพานสูง ลาดกระบัง มีนบุรี ธนบุรี คลองสาน ดลิ่งชัน ทวีวัฒนา บางแค ทุ่งครุ และ ราษฎร์บูรณะ รวมจำนวน ๕๐๐ คน

๒.๒ จัดทำแผนชุมชนเพื่อช่วยเหลือ ดูแล พื้นฟูและพัฒนาคนพิการตามความเหมาะสมของพื้นที่ จำนวน ๒๕ แผน ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ทั้งหมด ๒๕ เขต ได้แก่ เขตดุสิต ป้อมปราบศัตรูพ่าย ดินแดง พญาไท จตุจักร คลองเตย ยานนาวา บางคอแหลม สวนหลวง ประเวศ บางซื่อ บางเขน ดอนเมือง คันนายาว บึงกุ่ม หนองจอก คลองสามวา จอมทอง บางพลัด บางกอกใหญ่ บางกอกน้อย ภาษีเจริญ หนองแขม บางบอน และบางขุนเทียน

๒.๓ ประชุมเครือข่ายระดับจังหวัดเพื่อสร้างความเข้าใจมาตรฐานตัวชี้วัดการดำเนินงาน การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยชุมชน จำนวน ๒๕ จังหวัด ๕๐ อำเภอ คนพิการได้รับการช่วยเหลือดูแล เอาใจใส่จากครอบครัวและชุมชนอย่างเหมาะสม มีคุณภาพชีวิตที่ดีในชุมชนของตนเอง จำนวน ๔๒,๓๔๐ คน (สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ, ๒๕๕๓ ๑๖-๑๗)

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๔๕,๑๔๐ คน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๓๑,๘๖๒ คน

กระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ดำเนินการดังนี้

๑) การส่งเสริมเจตคติอย่างสร้างสรรค์ในเรื่องการสงเคราะห์และการจัดสวัสดิการแก่ผู้พิการ ผู้ทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะและความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐอย่างเสมอภาค เท่าเทียมและนโยบายไม่เลือกปฏิบัติ โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาให้ความสำคัญในการส่งเสริมเจตคติอย่างสร้างสรรค์ในเรื่องการสงเคราะห์ และการจัดสวัสดิการแก่ผู้พิการ ผู้ทุพพลภาพ และผู้อยู่ในสภาวะยากลำบากให้มีสิทธิเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐอย่างสม่ำเสมอ เท่าเทียมกัน โดยไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและพึ่งพาตนเองได้ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในสังคมที่มีความเอื้ออาทรต่อกันเป็นสำคัญ

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๑) กิจกรรมวันคนพิการกรุงเทพมหานคร วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ มีผู้เข้าร่วมงาน จำนวน ๗๐๐ คน งบประมาณ ๕๒๘,๐๐๐ บาท และวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๓ มีผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๕๐๐ คน งบประมาณ ๕๒๘,๐๐๐ บาท

๒) กิจกรรมศึกษาดูงานภูมิปัญญาท้องถิ่นศิลปวัฒนธรรมในแก่กลุ่มคนพิการหรือกลุ่มด้อยโอกาส เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๔ กลุ่มเป้าหมายคือเด็กพิการทางการได้ยินและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๙๐ คน

สมาคมเพื่อคนพิการทางสติปัญญา ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการศูนย์ต้นแบบการเรียนรู้การใช้ชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้บกพร่องทางจิตเพื่อคืนสู่สังคมภาคเหนือ - ใต้ จำนวนผู้เข้าร่วม ๑๑๖ คน งบประมาณ ๑,๗๒๐,๙๕๐ บาท

๒) โครงการศูนย์ต้นแบบการเรียนรู้การใช้ชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้บกพร่องทางจิตเพื่อคืนสู่สังคมภาคกลาง - อีสาน จำนวนผู้เข้าร่วม ๑๑๖ คน งบประมาณ ๑,๖๘๗,๔๓๐ บาท

ผลที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมดังกล่าว คือ

๑) ประสบการณ์ตรงที่ผู้ป่วยได้รับ ได้แก่ ความสามารถในการปรับตัวที่จะเรียนรู้ร่วมกับคนอื่น ๆ ในสังคม

๒) ประสบการณ์ที่ครอบครัวและชุมชนได้รับจากการเข้ามามีส่วนร่วมคือทัศนคติที่มีต่อผู้บกพร่องทางจิตให้การยอมรับและเข้าใจ และเชื่อมั่นในศักยภาพของผู้บกพร่องทางจิตมากขึ้น

๓) ประสบการณ์ของประชาชนที่ได้เข้ามาศึกษาดูงานพบว่า ที่เปลี่ยนแปลงไปเกิดความรักความเมตตาพร้อมที่จะช่วยเหลือ

นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้แทนจาก ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สัมภาษณ์, ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า “หน่วยงานแทบไม่ค่อยมีเรื่องการสร้างเจตคติ ส่วนใหญ่เป็นผลกระทบ ไม่ค่อยมีบทบาท ไม่ค่อยได้ทำบทบาทนัก กระทรวงวิทยาศาสตร์อาจจะไม่เห็นว่าเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรง”

ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนสื่อสร้างสรรค์ด้านคนพิการที่มีการเผยแพร่

เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการ สนับสนุนการจัดทำสื่อที่มีคุณภาพ เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมศักยภาพการมีส่วนร่วมและความเสมอภาคของคนพิการ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๓ ประกอบด้วย กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กรมประชาสัมพันธ์ และสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน) ดังนี้

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการเผยแพร่ผลงาน วิจัยพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยการจัดทำเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่ผลงานการวิจัยของสถาบันวิศวกรรมพื้นฟูสมรรถภาพและเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก

๒) โครงการจัดทำโครงร่างเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้สำหรับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

- โครงร่างเว็บไซต์ของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศภูมิภาคเอเชียแปซิฟิกที่ทุกคนเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

- แพคเกจซอฟต์แวร์รหัสเปิดสำหรับศูนย์ไอทีซีชุมชนพร้อมคู่มือประกอบ จำนวน ๑๐๐ ชุด งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๒๑,๐๐๐ บาท (ได้รับสนับสนุนจากสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ)

สำนักงานปรมาณเพื่อสันติ ดำเนินการดังนี้

๑) สนับสนุนองค์กรด้านคนพิการในการเสริมสร้างเจตคติ โดยสนับสนุนสถานที่ให้คนพิการแสดงดนตรี ณ สำนักงานปรมาณเพื่อสันติ เมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๔ และ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๔ (วงดนตรีเสียงสวรรค์ ภายใต้มูลนิธิคนตาบอดแห่งประเทศไทย)

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงาน กศน. ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในการจัดการศึกษานอกระบบเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของบุคคลออทิสติก งบประมาณกองทุน ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๑๘๓,๙๓๑ บาท ผู้เข้าร่วมจัดทำหลักสูตร จำนวน ๒๐ คน ได้ร่างหลักสูตรทั้ง ๕ หมวดวิชา

กรมประชาสัมพันธ์ ดำเนินการดังนี้

๑) ผลิตรายการทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย (สวท.) ระบบ A.M. ความถี่ ๘๑๙ KHz. จำนวน ๒ รายการ ได้แก่

- รายการ “หนังสือเสียงเพื่อชาวบ้าน” โดยสมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ออกอากาศวันจันทร์ - ศุกร์ และเสาร์ - อาทิตย์ เวลา ๑๙.๓๐ - ๒๐.๐๐ น.

- รายการ “เสียงจากคนตาบอดไทย” ออกอากาศวันอาทิตย์ เวลา ๑๕.๑๐ - ๑๖.๐๐ น.

ผลการดำเนินงานเป็นการเปิดโอกาสให้คนพิการทางสายตามีส่วนร่วมในรายการ และสร้างความเสมอภาคแก่ผู้พิการ นอกจากนี้ยังให้สาระความรู้แก่ผู้รับฟังทั่วไปอีกด้วย

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการ สาร ม.พ.พ.ท. : สื่อคุณภาพเพื่อสร้างเสริมความรู้ และเจตคติเชิงสร้างสรรค์ต่อความพิการและคนพิการ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ คนพิการในทุกจังหวัด ผู้ดูแลคนพิการ ผู้ช่วยคนพิการ ครอบครัวคนพิการ องค์กรด้านคนพิการ บุคลากรของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิจัย นักวิชาการ นักสังคมสงเคราะห์ อาสาสมัครเพื่อคนพิการ และผู้สนใจ รวมไม่น้อยกว่า ๔,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงาน พบว่า คนพิการ องค์กรด้านคนพิการ ผู้เกี่ยวข้องจากทุกภาคส่วน และผู้สนใจได้ใช้สาร ม.พ.พ.ท. เป็นสื่อกลางในการสื่อสารสังคมและประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับความพิการและคนพิการในทุกด้าน โดยเฉพาะการปลูกฝังความเคารพในศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และศักยภาพของคนพิการ และเป็นการปลูกฝังเจตคติที่ดีของคนพิการ ครอบครัว และสังคมที่มีความพิการ และคนพิการ และใช้สาร ม.พ.พ.ท. เป็นเวทีนำเสนอข้อมูลข่าวสาร กิจกรรม และความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์งบประมาณ ๗๐๕,๘๐๐ บาท

ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนคนพิการที่มีงานทำในสถานประกอบการ หน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ เพิ่มขึ้น

เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการมีงานทำ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๔ ประกอบด้วย กระทรวงแรงงาน กระทรวงการคลัง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรุงเทพมหานคร สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย และสมาคมผู้ประกอบการอาชีพ (ไทย)

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงแรงงาน ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการสร้างโอกาสการมีงานทำของคนพิการในสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ

- โครงการส่งเสริมให้คนพิการทำงานในหน่วยงานภาครัฐ (จ้างเหมาคนพิการปฏิบัติงานช่วยเหลือส่งเสริมการประกอบอาชีพและจัดหางานให้กับคนพิการด้วยกัน โดยปฏิบัติงาน ณ สำนักงานจัดงานจังหวัดทุกจังหวัดและสำนักงานจัดหางานกรุงเทพ เขตพื้นที่ ๑ - ๑๐ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓) คนพิการที่ได้ทำงาน จำนวน ๓๒๙ คน

- โครงการส่งเสริมการมีงานทำแก่ประชากรกลุ่มพิเศษ (คนพิการ) สามารถให้บริการจัดงานแก่คนพิการได้ ๑,๒๐๐ คน

๒) โครงการเสริมสร้างความรู้ด้านการประกอบอาชีพให้แก่คนพิการ โดยปี ๒๕๕๔ นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่มีคนงานตั้งแต่ ๑๐๐ คนขึ้นไปในเขต กทม. จำนวน ๑,๐๐๐ คน ได้รับทราบเรื่องกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานคนพิการ เพื่อสามารถดำเนินการจ้างงานคนพิการได้ตามกฎหมายกำหนด นำไปสู่การจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการหรือคนพิการได้มีอาชีพ มีนายจ้างเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑,๐๔๙ คน

๓) การออกกฎกระทรวงกำหนดจำนวนที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ จะต้องรับคนพิการเข้าทำงานและจำนวนเงินที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนที่ ๓๐ ก ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๔

๔) จ้างคนพิการเป็นพนักงานเต็มเวลา โดยจ้างคนพิการเป็นพนักงานประกันสังคมปฏิบัติงานเต็มเวลา พนักงานดังกล่าวจะได้สิทธิและสวัสดิการต่าง ๆ เท่าเทียมกับพนักงานปกติ ขณะนี้ได้จ้างแล้วจำนวน ๔๑ คน คิดเห็นร้อยละ ๖๘.๓๘ ของเป้าหมาย

๕) โครงการผลักดันมาตรการการจ้างงานคนพิการ มีการประชุมเพื่อกำหนดรายละเอียดความชัดเจนเกี่ยวกับความพิการที่สามารถให้คนพิการเข้าอบรมและบรรจุงานได้อย่างเหมาะสม ผลักดันให้มีการออกกฎกระทรวงฯ เพื่อให้คนพิการได้รับการจ้างงาน ทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน

๖) โครงการส่งเสริมให้คนพิการประกอบอาชีพหรือเป็นบุคคลในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ให้บริการจัดหางานคนพิการ ประกอบอาชีพในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

กระทรวงการคลัง

กรมบัญชีกลาง ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมสนับสนุนให้คนพิการมีงานทำ ผลการดำเนินงาน พบว่า มีการจ้างงานคนพิการเข้ามาทำงานในกรมสรรพสามิต จำนวน ๓ คน

กระทรวงสาธารณสุข

สถาบันราชานุกูล ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการทดลองจ้างงานผู้บกพร่องทางพัฒนาการและสติปัญญา ซึ่งผู้บกพร่องฯ ได้รับการเตรียมความพร้อมทักษะการทำงาน ๑๙ คน อบรมเครือข่ายผู้ดูแลผู้บกพร่อง เรื่องการใช้คู่มือการดูแลและฝึกทักษะพื้นฐานการทำงานแก่ผู้บกพร่องทางสติปัญญา ๗ ครั้ง ๘๗ คน และผู้บกพร่องที่ผ่านการพัฒนา ได้รับการจ้างงานในสถานประกอบการ ๒ คน และอยู่ระหว่างการพิจารณา ๒ คน งบประมาณ ๓๖๐,๐๐๐ บาท

๒) โครงการเสริมสร้างทักษะการดำรงชีวิตทางสังคมสำหรับผู้บกพร่องทางสติปัญญา มีสมาชิกโครงการทดลองจ้างงานเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๕๐ คน โดยผู้เข้าร่วมโครงการได้รับการพัฒนาทักษะทางสังคมร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานและการปรับตัวเมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นสังคม งบประมาณ ๑๓๑,๐๐๐ บาท

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ดำเนินการดังนี้

๑) การสร้างโอกาสการมีงานทำของคนพิการในรัฐวิสาหกิจ โดยรับคนพิการ (ทางสายตา) (ลูกจ้างเหมาจ่าย ๑ คน) เข้าทำงานในตำแหน่งพนักงานรับโทรศัพท์ที่สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช จังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ ทางสถาบันฯ กำลังดำเนินการปรับสถานะลูกจ้างเหมาให้เป็นลูกจ้างเฉพาะกิจ โดยเปิดโอกาสให้ผู้พิการ (ทางสายตา) ได้สมัครสอบในตำแหน่งดังกล่าว งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๘๔,๐๐๐ บาท ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๘๔,๐๐๐ บาท

องค์การพิพิธภัณฑวิทยาาสตร์แห่งชาติ ดำเนินการดังนี้

๑) จัดอบรมอาสาสมัครคนตาบอดเพื่อเป็นไกด์นำชมนิทรรศการฯ ณ จัตุรัสวิทยาศาสตร์ อพวช. จามจุรีสแควร์ โดยมีไกด์อาสาสมัครคนตาบอดได้รับการอบรมและปฏิบัติงานนำชมนิทรรศการ “บทเรียนในความมืด (Dialogue in the Dark : DID)” จำนวน ๑๐ - ๑๒ คนต่อวัน งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงาน กศน. ดำเนินการดังนี้

๑) ฝึกทักษะอาชีพให้กับคนพิการ งบประมาณสำนักงาน กศน. จำนวน ๔,๑๓๓,๐๐๐ บาท ผู้ผ่านการฝึกอบรม ๕,๗๗๙ คน สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพได้ หรือสามารถลดรายจ่ายของครอบครัวจากการนำความรู้ไปดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดำเนินการดังนี้

๑) การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับการรับคนพิการเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา โดยคนพิการเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐจำนวน ๑๕๐ คน ในสถาบันอุดมศึกษา จำนวน ๔๐ แห่ง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการ ดังนี้

๑) ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ ๙ แห่ง ทั้ง ๔ ภาค ผลการดำเนินงานในปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๔๐ คน และปี ๒๕๕๔ จำนวน ๕๐๔ คน

กรุงเทพมหานคร ดำเนินการดังนี้

๑) การจ้างงานคนพิการให้เป็นอาสาสมัครคนพิการประจำสำนักงานเขต โดยมี การจ้างงานอาสาสมัครคนพิการประจำสำนักงานเขต ทั้ง ๕๐ เขต ดำเนินการต่อเนื่อง โดยได้รับค่าตอบแทนตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

๒) โครงการจัดอบรมด้านอาชีพแก่กลุ่มเด็กพิเศษ โดยในปี ๒๕๕๒ จัดอบรมด้านอาชีพแก่บุคคลออทิสซึมและเด็กพิการทางสติปัญญา ปีละประมาณ ๓๐ คน จัดอบรมอาชีพแก่บุคคลออทิสซึมและเด็กพิการทางสติปัญญา จำนวน ๑๕ คน เพื่อสร้างโอกาสด้านการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนและฝึกทักษะด้านอาชีพ และจัดอบรมด้านอาชีพแก่บุคคลออทิสซึมและเด็กพิการทางสติปัญญา จำนวน ๑๕ คน เพื่อสร้างโอกาสด้านการเรียนการสอนนอกระบบโรงเรียนและฝึกทักษะด้านอาชีพ

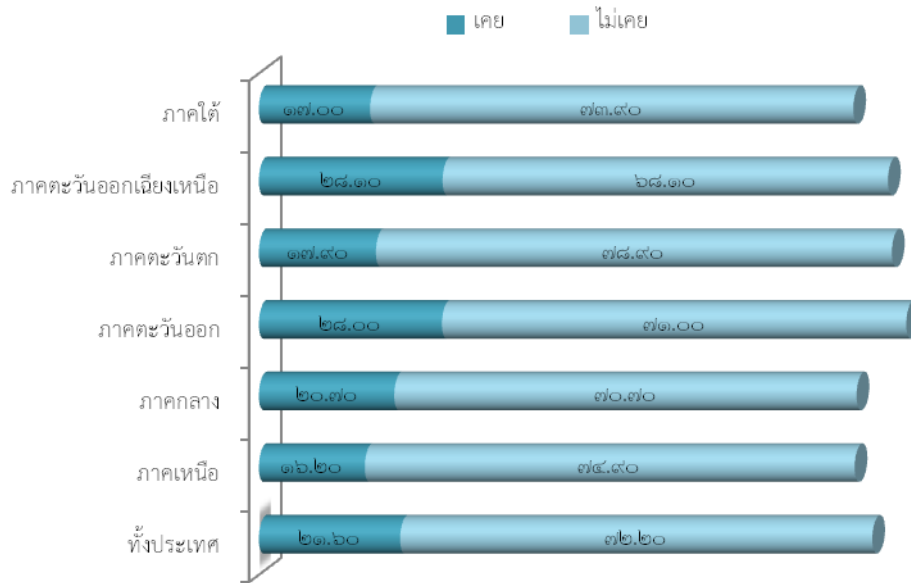
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ผู้เกี่ยวข้อง ของหน่วยงาน ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริม เพื่อให้คนพิการได้มีงานทำในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

ผู้แทนจากกลุ่มส่งเสริมสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า “การส่งเสริมให้คนพิการมีงานทำแฝงอยู่ในโครงการ CBR ช่วงที่มีการเปลี่ยนชื่อเป็นกลุ่มสวัสดิการและมีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ และ CRR มีการส่งเสริมเรื่องอาชีพแฝงอยู่ด้วย” ในขณะที่ผู้อำนวยการสถานพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ให้ความเห็นต่อเรื่องการมีงานทำของคนพิการในสถานประกอบการต่อทาง พก.ว่า จะต้อง “เปิดใจ” โดยเปรียบเทียบให้เห็นว่า “หากสถานประกอบการซื้อของให้ ๑๐ ล้าน ถือเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการหรือไม่ และหาก พก.ตอบว่า ‘ไม่’ พก.จะต้องคลายมือเพื่อเปิดโอกาสให้สถานประกอบการ” และทางผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ได้กล่าวถึงการดำเนินงานของสมาคมฯ ที่พยายามส่งเสริมสนับสนุนให้เด็กออทิสติกมีงานทำผ่านการจัดหางาน โดยสมาคมฯ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างแหล่งงานหรือนายจ้างกับคนพิการที่ต้องการมีงานทำ ทำให้คนพิการมีโอกาสได้งานทำ นอกจากนี้ยังทำหน้าที่ในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งงาน ความต้องการแรงงานแก่ผู้ปกครอง

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มคนพิการและครอบครัว พบว่า ยังคงมีลักษณะที่ถูกกีดกันไม่ให้สมัครเข้าทำงานในโรงงานด้วยข้ออ้างต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสภาพการทำงาน/ลักษณะงานที่ต้องทำเกี่ยวกับเครื่องจักร พบลักษณะดังกล่าวในกรุงเทพมหานคร แต่ที่จังหวัดลพบุรีมีความเห็นในทิศทางที่ตรงกันข้ามโดยระบุว่า “ ‘ดีขึ้นจากเดิม’ บริษัทเอกชนเปิดรับมากขึ้นโดยเฉพาะที่บริษัทเบทาโกรและมินิแบร์ รวมถึงที่จังหวัดฉะเชิงเทราที่พบข้อเท็จจริงที่ว่า ‘ตำแหน่งงานมี แต่ไม่สามารถหาคนพิการทางการเคลื่อนไหวเข้ามาทำงานได้’ ”

ข้อมูลจากแบบสอบถาม เกี่ยวกับการเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างงาน พบว่า ร้อยละ ๒๑.๖๐ ที่คนพิการยังคงถูกเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการจ้างงาน โดยพบมากที่สุด ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ร้อยละ ๒๘.๑๐ และ ๒๘.๐๐ ตามลำดับ ดังแผนภูมิที่ ๔.๑๖

แผนภูมิที่ ๔.๑๔ การถูกเลือกปฏิบัติเกี่ยวกับการทำงานตามรายภาค

ตัวชี้วัดที่ ๕ จำนวนคนพิการที่สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระเพิ่มขึ้น

เป้าหมาย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและองค์กรเอกชนติดตามประเมินผลจำนวนคนพิการที่สามารถดำรงชีวิตอิสระ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

ข้อมูลที่น่าเสนอสำหรับตัวชี้วัดที่ ๕ นี้ ได้จากการสัมภาษณ์และการสนทนากลุ่ม โดยภาพรวม คำตอบที่ได้หลัก ๆ มาจากมุมมองของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (สัมภาษณ์, ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕) ที่มีต่อการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับ

๑) งบประมาณ โดยระบุว่า “เงินเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ พก. ให้เงินผ่านองค์กรคนพิการทุกประเภท มีที่มาจากสถานประกอบการและกองสลาก เป็นเงินกองทุนหมุนเวียน ได้องค์กรละ ๘,๐๐๐,๐๐๐ บาท”

๒) การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนเกี่ยวกับการมีงานทำของคนพิการทางการมองเห็น สำหรับกรณีนักเรียนพิการในระดับอาชีวศึกษา หากมีปัญหาสามารถขอความช่วยเหลือได้จากมูลนิธิคนหูหนวกแห่งประเทศไทย โดยทางมูลนิธิจะส่งล่ามมาช่วยคลี่คลายปัญหา

๓) การติดตาม พบว่า เจ้าหน้าที่ พม.ไม่มีการติดตามผลการดำเนินงาน อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตจากบทสัมภาษณ์ว่าองค์กรด้านคนพิการที่เข้มแข็ง คือ องค์กรด้านการมองเห็น และองค์กรของคนหูหนวก

นอกจากนี้ **ข้อสรุปจากเวทีการสนทนากลุ่ม** คนพิการและครอบครัวเกี่ยวกับประเด็นการดำรงชีวิตอิสระโดยรวมที่เห็นว่า คนพิการทุกประเภทมีโอกาสเข้าถึงบริการทางการแพทย์ การศึกษา อาชีพและสังคม ได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัว ผู้ดูแลทำให้สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระได้ บางคนสามารถรวมกลุ่มเพื่อ “ทำประโยชน์ให้สังคมและคุ้มครองสิทธิของคนพิการด้วยกัน การได้รับเบี้ยความพิการและสิทธิอื่น ๆ เป็นตัวเงินมีส่วนช่วยในการดำรงชีวิตดีขึ้น เป็นที่น่าสังเกตว่าคนพิการทางการเคลื่อนไหว คนพิการทางการมองเห็น และคนพิการทางการได้ยินสามารถดำรงชีวิตอิสระได้ดีขึ้น ส่วนคนพิการทางจิต สติปัญญา ดำรงชีวิตอิสระได้ดีแต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขการได้รับยาเป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับเด็กออทิสติกมีความจำเป็นที่จะต้องมีการดูแลอย่างใกล้ชิด รวมถึงคนไข้ติดเตียง

ผลจากเวทีสนทนากลุ่มคนพิการและครอบครัว พบว่า กรุงเทพมหานครเป็นจังหวัดที่มีความโดดเด่นในเรื่องที่คนพิการสามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระ ส่วนจังหวัดลพบุรี เพชรบุรี และปัตตานี พบว่า มีคนพิการที่ยังไม่มีบัตรคนพิการและไม่ได้รับเบี้ยความพิการ หรือบางคนคิดว่าตนเป็นคนพิการ แต่ทางการแพทย์รายงานว่าไม่เป็นคนพิการ

ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ และการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๓

- ปัจจัยนำเข้า

- ๑) แผน และประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน พบว่า หน่วยงานที่ดำเนินการตามยุทธศาสตร์นี้มีแผนและประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนชัดเจน
- ๒) กลไก หน่วยงานที่รับผิดชอบ พบว่า หน่วยงานที่ดำเนินการตามยุทธศาสตร์นี้มีกลไกที่รับผิดชอบชัดเจน
- ๓) การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ พบว่า สถานประกอบการที่อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ที่ต้องจ้างคนพิการเข้าทำงาน ๑๐๐ : ๑ พยายามปฏิบัติตามหลักเกณฑ์นี้ แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคบางประการที่ทำให้ไม่สามารถรับคนพิการเข้าทำงานตามมาตรา ๓๓ ของพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ เช่น ไม่สามารถหาคนพิการที่มีคุณสมบัติตามที่ต้องการได้ สภาพแวดล้อมภายในสถานประกอบการยังไม่เอื้อต่อคนพิการ ทำให้สถานประกอบการต้องส่งเงินเข้ากองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามมาตรา ๓๔ และพบว่ายังมีสถานประกอบการจำนวนน้อยที่ไม่ประสงค์จะปฏิบัติตามมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕ คือให้สัมปทาน จัดสถานที่จำหน่ายสินค้าหรือบริการ จัดจ้างเหมาช่วงงาน หรือให้การช่วยเหลืออื่นใดแก่คนพิการหรือผู้ดูแลคนพิการ
- ๔) การทำบทบาทหน้าที่ของสื่อ พบว่า สื่อยังไม่ได้มีบทบาทในการเสริมสร้างเจตคติที่ดีของคนพิการ ครอบครัว ชุมชน และสังคมที่มีต่อความพิการ และคนพิการเท่าที่ควร สื่อกระแสหลักทั้งของภาครัฐและเอกชนยังคงมุ่งเน้นธุรกิจ รวมทั้ง Thai PBS ก็ยังมีรายการสร้างเจตคติที่ดีต่อความพิการและคนพิการน้อยเกินไป
- ๕) ศักยภาพและการเปิดตัวสู่สังคมของคนพิการ พบว่า คนพิการที่มีศักยภาพและเปิดตัวสู่สังคมมีจำนวนน้อย เกิดจากปัจจัยนำเข้าด้านสื่อที่ยังไม่เปิดพื้นที่ให้กับคนพิการเท่าที่ควร

๖) สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและการช่วยเหลืออื่นใดในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการดำรงชีวิตอิสระ พบว่า หน่วยงานที่รับผิดชอบในการพัฒนาสื่อ สิ่งอำนวยความสะดวก และการให้ความช่วยเหลือให้คนพิการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มีความพยายามมากขึ้น เช่น กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้มีการจัดตั้งศูนย์สถิติและฝึกอบรมคนพิการอยู่ที่กระทรวงฯ การจัดตั้งศูนย์ ICT เพื่อคนพิการกระจายลงไปต่างจังหวัด จากการติดตามและประเมินผลทั้งสองโครงการ พบว่า คนพิการส่วนใหญ่ยังไม่รู้ว่าการกระทรวงฯ ได้มีการจัดตั้งศูนย์สถิติและฝึกอบรมคนพิการและพร้อมให้บริการแล้ว ส่วนโครงการที่สอง พบว่ามีคนพิการจำนวนน้อยที่เข้าไปใช้บริการศูนย์ ICT อันเนื่องมาจากหลายปัจจัย เช่น ศูนย์ ICT ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกลคนพิการและยังไม่เป็นที่รู้จักเครื่องมือ อุปกรณ์ชำรุด ใช้การไม่ได้ คนพิการเองยังไม่มีความรู้ความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๗) ผู้ดูแลคนพิการ/ผู้ช่วยคนพิการ/อาสาสมัคร พบว่า บุคคลทั้งสามกลุ่มนี้มีความพยายามในการดูแลคนพิการอย่างเต็มที่ตามความรู้ความสามารถที่มีอยู่ ถ้าคนพิการมีปัญหาและมีความต้องการช่วยเหลือเป็นกรณีพิเศษ อันเนื่องมาจากปัญหาสุขภาพหรือปัญหาทางจิตใจ ความรู้ความสามารถของบุคคลทั้งสามกลุ่มที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอ รวมทั้งความจำเป็นในการประกอบอาชีพของตนเอง ก็ทำให้มีเวลาในการดูแลคนพิการได้น้อยลง คนพิการขาดโอกาสในการเข้าร่วมมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมอย่างเสมอภาคกับคนทั่วไป

- กระบวนการ

จากการศึกษาแนวทางการนำไปสู่การปฏิบัติของแต่ละภาคส่วนในแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) พบว่า มีการกำหนดตัวชี้วัด แนวทาง/มาตรการ แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน เมื่อคณะประเมินผลได้ทำการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พบว่า หลายหน่วยงานไม่ได้จัดทำแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม ตามที่กำหนดไว้ในแผน มีเพียงบางหน่วยงานที่ดำเนินงานสอดคล้องกับแผน ได้แก่ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และองค์กรคนพิการมีการจัดงานวันคนพิการสากลทุกปี กระทรวงศึกษาธิการมีการดำเนินโครงการส่งเสริมและพัฒนาสื่อที่คนพิการสามารถเข้าถึงได้ โครงการเขียนหนังสือ ตำรา คู่มือ สื่อความรู้เกี่ยวกับคนพิการ และ E- Learning กระทรวงแรงงานมีการดำเนินโครงการสร้างโอกาสการมีงานทำของคนพิการในสถานประกอบการ โครงการผลักดันการจ้างงานคนพิการ

- ผลผลิต/ผลลัพธ์ และการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๓

๑) จำนวนคนพิการ ครอบครัวที่มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการทางสังคมทุกมิติ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่ไม่สามารถระบุจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนได้ เพราะไม่มีหน่วยงานใดที่มีการจัดเก็บข้อมูลของตัวชี้วัดนี้อย่างเป็นระบบ

๒) จำนวนหน่วยงาน/องค์กรที่มีกิจกรรมในการเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ความพิการ และครอบครัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี

๓) จำนวนสื่อเชิงสร้างสรรค์ด้านคนพิการที่มีการเผยแพร่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ซึ่งจะพบได้จากการมีรายการโทรทัศน์ และการใช้ Social Media ในการเผยแพร่กิจกรรม และความรู้ ความสามารถของคนพิการเพิ่มมากขึ้น

๔) จำนวนคนพิการที่มีงานทำในสถานประกอบการ หน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่เป็นการเพิ่มขึ้นในสถานประกอบการ และหน่วยราชการเท่านั้นซึ่งเพิ่มขึ้นไม่มากนัก สำหรับรัฐวิสาหกิจ ไม่พบ การจ้างงานคนพิการแต่อย่างใด ดังนั้นจึงมีคนพิการส่วนใหญ่ที่มีศักยภาพในการทำงานไม่มีโอกาสเข้าไปทำงานในสถานประกอบการ หน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจ

๕) จำนวนคนพิการที่สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี แต่ไม่สามารถระบุจำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างชัดเจนได้ เนื่องจากไม่มีระบบฐานข้อมูลในเรื่องนี้

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ ๓ ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๒๔ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ ๓
ด้านการสร้างเสริมเจตคติที่ดีของคนพิการ ครอบครัวและสังคมที่มีต่อความพิการและคนพิการ

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์
<ul style="list-style-type: none"> - มีแผนและประมาณสนับสนุนการดำเนินงานตามแผน - มีกลไก หน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจน - การมีส่วนร่วมของสถานประกอบการ - การทำบทบาทหน้าที่ของสื่อ - ศักยภาพและการเปิดตัวสู่สังคมของคนพิการ - สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกและการช่วยเหลืออื่นใดในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและการดำรงชีวิตอิสระ - ผู้ดูแลคนพิการ/ผู้ช่วยคนพิการ/อาสาสมัคร 	<ul style="list-style-type: none"> - การดำเนินโครงการ/กิจกรรม - กระบวนการพัฒนาและฟื้นฟูศักยภาพคนพิการ - การเผยแพร่ผลงาน/คนพิการตัวอย่างสู่สังคม - การส่งเสริมโอกาสในการแข่งขันกีฬาการศึกษาและทักษะทางอาชีพ - การติดตามประเมินผล 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนคนพิการ ครอบครัวที่มีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในกระบวนการทางสังคมทุกมิติ - จำนวนหน่วยงาน/องค์กรที่มีกิจกรรมในการเสริมสร้างเจตคติที่ถูกต้องและสร้างสรรค์ต่อคนพิการ ความพิการ และครอบครัว - จำนวนสื่อเชิงสร้างสรรค์ด้านคนพิการที่มีการเผยแพร่ - จำนวนคนพิการที่มีงานทำในสถานประกอบการ หน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจเพิ่มขึ้น - จำนวนคนพิการที่สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ ๔ การส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการ

เป้าประสงค์ คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้บริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะอื่นๆ

การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์นี้ ประกอบด้วย ๖ ตัวชี้วัดโดยเป็นตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ๔ ตัวชี้วัด และตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ๒ ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ ได้แก่ (๑) จำนวนกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคที่ได้รับการทบทวน ปรับปรุงและการยกเว้นใหม่ (๒) จำนวนองค์ความรู้ที่มีการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) เพื่อการจัดสภาพแวดล้อม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ปราศจากอุปสรรค (๓) จำนวนสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) และ (๔) จำนวนศูนย์ส่งเสริมและสาธิตการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ ได้แก่ (๑) ระดับความสำเร็จในการผลักดันให้การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการเป็นนโยบายรัฐบาลและผลักดันสู่การปฏิบัติ และ (๒) ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการในการติดตามกำกับดูแล ตรวจสอบ รับข้อร้องเรียนและดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค
รายละเอียด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความสำเร็จในการผลักดันให้การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการเป็นนโยบายรัฐบาลและผลักดันสู่การปฏิบัติ

เป้าหมาย ภายในปี ๒๕๕๒ มีนโยบายหรือวาระแห่งชาติเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคและเกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานด้านคนพิการ

แนวทาง/มาตรการ ผลักดันให้นโยบายและวาระแห่งชาติในการจัดสภาพที่ปราศจากอุปสรรค (Accessible Environment) และส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อก้าวสู่สังคมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับทุกคน (Barrier-Free Society for All) และผลักดันให้มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

ผลการติดตามและประเมินผล มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๑ ประกอบด้วย กระทรวงแรงงาน กระทรวงคมนาคม กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงแรงงาน ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสร้าง พัฒนาและปรับปรุงสถานประกอบการให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนพิการ
 - กิจกรรมการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพความพิการของผู้ทุพพลภาพ ประชุมประสานงานเยี่ยมบ้าน วางแผนและออกแบบสภาพแวดล้อมของผู้เข้ารับการศึกษาปรับสภาพแวดล้อมตามความจำเป็นและปรับสภาพแวดล้อมให้แต่ละคน อาทิ ห้องน้ำพร้อมราวจับ ทางเดินหรือทางลาดและ/หรือห้องที่ใช้พักอาศัยที่ทำงานหรือที่ประกอบอาชีพในบริเวณบ้านพักของผู้เข้ารับการศึกษา ทุพพลภาพ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระ จำนวน ๘๐ คน

กระทรวงมหาดไทย

กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการปรับแบบมาตรฐานอาคารสถานที่ของราชการให้มีสภาพแวดล้อมอย่างถูกต้องตามกฎหมายกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการหรือทุพพลภาพและชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ผลการดำเนินงาน แล้วเสร็จ ๑๑๔ แห่ง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแก่คนพิการในชุมชน
 - งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๓๑ คน
 - งบประมาณ ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท ผลการดำเนินงาน จำนวน ๑๕๒ คน

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ดำเนินการดังนี้

- ๑) การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ เกี่ยวกับการจัดที่จอดรถสำหรับผู้พิการหน้าอาคาร ททท. และที่อาคารจอดรถ ทางลาดขึ้น-ลง อาคารสำหรับผู้พิการ การจัดเตรียมห้องน้ำสำหรับผู้พิการ และการปรับปรุงลิฟท์เพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการ
- ๒) เผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวสำหรับผู้พิการ
 - มีเว็บไซต์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่รองรับการใช้งานของผู้พิการตามมาตรฐาน W ๓ C ซึ่งสามารถใช้โปรแกรมอ่านออกเสียงได้ ซึ่งผู้พิการสามารถใช้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวผ่านเว็บไซต์ได้
 - สนับสนุนรายการกฤษฎณะทัวร์ยกล้อ ออกอากาศทางช่องโททีวี (เนชั่นแนล) เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สถานที่ท่องเที่ยวที่คนพิการสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้

๓) สนับสนุนการจัดสัมมนาและจัดกิจกรรมสำหรับผู้พิการ

- สนับสนุนสมาคมรวมน้ำใจคนตาบอดไทย จัดสัมมนาและกิจกรรมทัศนศึกษาให้คนตาบอดมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช โดยจัดเมื่อวันที่ ๑๘ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ ณ อุทยานแห่งชาติลานสาง จังหวัดตาก มีคนตาบอดเข้าร่วมกิจกรรมจำนวน ๔๑ คน อาสาสมัคร ๖ คน และผู้สื่อข่าวเข้าร่วมโครงการ ๒๓ คน

- จัดกิจกรรม “วันเด็ก พาน้อง ท่องอดีต” นำเยาวชนด้อยโอกาสและพิการทางการได้ยินจากโรงเรียนโสตศึกษา จังหวัดตาก จำนวน ๓๕ คน เดินทางเข้าทัศนศึกษาเข้าชมอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย วัดหนองแวง จังหวัดขอนแก่น พิพิธภัณฑ์สิรินธร ชมแหล่งชุดค้นไดโนเสาร์ที่จังหวัดกาฬสินธุ์ นั่งรถรางชมเมืองพิษณุโลก ชมวังสมเด็จพระนเรศวร ชมพิพิธภัณฑ์พื้นบ้านจันทวี ที่จังหวัดพิษณุโลก ทำให้ได้รับความรู้และสร้างประสบการณ์ชีวิตให้กับเยาวชน

- โครงการก๊วนดีดล้อ เพื่อส่งเสริมตลาดและประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ สู่กลุ่มนักท่องเที่ยวกลุ่มกอล์ฟ Wheel Chair และผู้สูงอายุ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๔ ณ สนามกอล์ฟแหลมฉบัง อินเตอร์เนชั่นแนล โดยมีการจัดการสาธิตการเล่นกีฬากอล์ฟของคนพิการ มีผู้เข้าร่วมการแข่งขันทั้งสิ้น จำนวน ๖๑ คน เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์กิจกรรมกอล์ฟ กิจกรรมทางการท่องเที่ยวของจังหวัดชลบุรีให้เป็นที่รู้จักแพร่หลายมากยิ่งขึ้น และเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวสำหรับกลุ่มคนพิการในกีฬากอล์ฟ เพื่อเป็นการสร้างภาพลักษณ์ของเมืองพัทยาในการเป็น Friendly City สำหรับคนพิการ

การกีฬาแห่งประเทศไทย (กกท.) ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรมของหน่วยงานด้านคนพิการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ โครงการจัดสร้างพัฒนาและปรับปรุงสนามกีฬาให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนพิการ โดย กกท. ได้ออกแบบก่อสร้าง ปรับปรุงสนามกีฬาและสิ่งอำนวยความสะดวกให้ได้มาตรฐาน สามารถรองรับผู้ใช้บริการที่เป็นคนพิการหรือทุพพลภาพและผู้สูงอายุให้สามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้อย่างเท่าเทียมกัน ดังนี้

- มีห้องที่ออกแบบให้เหมาะสมสำหรับคนพิการในหลายจุด เช่น บริเวณสถานที่ออกกำลังกายภายในสนามกีฬาห้วยหมาก ภายในสำนักงาน ภายในอาหารที่พนักกีฬา เป็นต้น

- มีการจัดทำทางลาดจากขอบถนน รวมทั้งทางลาดพร้อมราวจับภายนอกตัวอาคารเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ และคนชราในการเดินทางติดต่อประสานงานกับ กกท.

- ภายในลิฟท์มีการออกแบบเพื่อให้เหมาะสมกับการใช้งานของผู้พิการและทุพพลภาพ เช่น มีราวจับโดยรอบลิฟท์ มีระบบการทำงานให้ลิฟท์ลงจอดที่ระดับพื้น มีปุ่มกดและโทรศัพท์แจ้งเหตุฉุกเฉินติดตั้งในระดับประมาณ ๙๐ เซนติเมตรจากพื้น เป็นต้น

- จัดทำป้ายสัญลักษณ์หรือตัวอักษรแสดงประเภทของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพ เช่น หน้าห้องน้ำ มีการจัดทำพื้นผิวต่างสัมผัสสำหรับคนพิการทางการมองเห็นในบริเวณพื้นที่ที่มีความต่างระดับกัน เช่น บริเวณทางขึ้น ทางลงของทางลาดและบันได

กรมพลศึกษา ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการปรับปรุงภูมิสถาปัตย์ของหน่วยงานด้านคนพิการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือผู้ทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ โครงการจัดสร้างพัฒนาและปรับปรุงสนามกีฬาให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนพิการ
 - การจัดสร้างพัฒนาและปรับปรุงสนามกีฬาให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับคนพิการ
 - ปรับปรุงพัฒนาอาคารกีฬาภายในสนามกีฬาแห่งชาติ ให้รองรับการใช้งานของอาคารสำหรับคนพิการ เช่น ปรับปรุงทางลาดขึ้นอาคารกีฬานิมิตบุตร อาคารจันทนยิ่งยง สนามศุภชลาศัยและสนามเทพหัสดิน

กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการปรับปรุงสถานที่ให้คนพิการสามารถเข้าถึงได้ ได้ดำเนินการปรับปรุงสถานที่ ณ ไปรษณีย์สาขาต่าง ๆ อาทิ ไปรษณีย์สนามเป้า โดยจัดให้มีทางลาดและราวจับ เพื่ออำนวยความสะดวกในการเข้าถึงของคนพิการ
- ๒) กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้
 - จัดสัมมนาเพื่อประชาสัมพันธ์การพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ จำนวน ๙๐๘ คน
 - จัดอบรมการพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ รวม ๑,๔๗๓ คน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีผู้เข้าร่วมอบรม ๗๑๗ คน งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๖,๔๒๐,๐๐๐ บาท
 - ๓) โครงการผลิตสื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อเผยแพร่โครงการสามทศวรรษการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร และกิจกรรมพัฒนาเว็บทำสำหรับคนพิการภายใต้โครงการพัฒนาสังคมแห่งความเท่าเทียมด้วย ICT
 - จัดทำสื่อประสม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์และหนังสือเสียงเดซี เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เนื่องในโอกาสสามทศวรรษการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๕๖๐,๐๐๐ บาท
 - กิจกรรมพัฒนาเว็บทำสำหรับคนพิการ มีการพัฒนาเว็บทำสำหรับคนพิการ ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ จำนวน ๑ เว็บไซต์ และจัดสัมมนาเพื่อเผยแพร่เว็บทำสำหรับคนพิการ จำนวน ๖๐๑ คน งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๒,๒๒๒,๒๒๒ บาท

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ดำเนินการดังนี้

๑) แผนงานด้านการศึกษายุทธศาสตร์และจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

- โครงการจัดทำแผนจัดตั้งศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารสำหรับผู้พิการทางการได้ยินและผู้พิการทางการพูด

(๑) รายงานแผนการจัดตั้งศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารสำหรับผู้พิการทางการได้ยินและผู้พิการทางการพูด

(๒) ระบบจำลองศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารสำหรับผู้พิการทางการได้ยินและผู้พิการทางการพูด

งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒,๕๐๐,๐๐๐ บาท (ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ)

๒) โครงการจัดทำมาตรฐานและเครื่องมือสนับสนุนการเข้าถึงสารสนเทศและการสื่อสารสำหรับคนพิการ

- บทความวิชาการในประเทศ ๑ บทความ

- เครื่องมือตรวจสอบเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึง Web-CARE

- เครื่องมืออ่านหนังสือเดซีบนโทรศัพท์มือถือ (โปรแกรม DAISY-MoRE)

- ร่างมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมข้อกำหนดการทำให้เนื้อหาเว็บสามารถเข้าถึง

และใช้ประโยชน์ได้ ขณะนี้อยู่ระหว่างเสนออนุมัติต่อรัฐมนตรีกระทรวงอุตสาหกรรม

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๘๔,๒๐๐ บาท

กระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ดำเนินการดังนี้

๑) จัดทำโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๓ “อุดมศึกษาร่วมสร้างประเทศไทยน่าอยู่” ของ สกอ.ในหัวข้อการเสวนา เรื่อง อุดมศึกษากับโอกาสทางการศึกษาสำหรับคนพิการ จัดทำหนังสือรายงานผลการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๓ พร้อมเผยแพร่ให้แก่สถาบันอุดมศึกษา

๒) จัดทำโครงการประชุมวิชาการระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๔ “คุณภาพอุดมศึกษาไทยสู่สากล” ของ สกอ. ให้หัวข้อการเสวนา เรื่อง การเข้าถึงและได้รับบริการทางการศึกษาระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการจัดทำหนังสือรายงานผลการประชุมสัมมนาวิชาการระดับชาติ ประจำปี ๒๕๕๔ พร้อมเผยแพร่ให้แก่สถาบันอุดมศึกษา

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร/ผู้เกี่ยวข้อง ต่อแนวทาง/มาตรการและการดำเนินงานตามตัวชี้วัด ได้ข้อสรุปและความคิดเห็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. ด้านกฎหมาย

ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ให้ข้อมูลว่า “กฎหมายลูกออกมาทุกฉบับ เหลืออีก ๒ ฉบับที่อยู่ในกฤษฎีกา เป็นกฎหมายว่าด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกของ พม.และคมนาคม”

๒. การผลักดันให้มีการดำเนินงานเพื่อจัดสิ่งอำนวยความสะดวก หน่วยงานที่ให้สัมภาษณ์และแสดงความคิดเห็นต่อความพยายามในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มส่งเสริมองค์กรและสิทธิ สำนักส่งเสริมศักยภาพและสิทธิ สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ให้ความเห็นว่า

“ต้นแผนปี ๕๐ ผลักดันการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นยุทธศาสตร์ และในปี ๕๑ จัดให้มีโครงการที่มีลักษณะเป็นมาตรการเชิงส่งเสริมด้านการจัดให้มีการประกวดสถานประกอบการดีเด่นสำหรับคนพิการ เพื่อส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก นอกจากนี้ยังจัดให้มีโครงการการสร้างตำบลต้นแบบน่าอยู่เพื่อคนพิการใน ๕ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น เชียงราย ตรัง นครปฐม และ นครสวรรค์ เพื่อรณรงค์ให้ อบต.ไปจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการและผลักดันให้ออกข้อบัญญัติในการออกงบประมาณ ซึ่งได้รับผลพอสมควร ได้งบประมาณปี ๕๑ จำนวน ๙ ล้านบาท อย่างไรก็ตามมีความเห็นว่าการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ นี้ เป็นรูปธรรมมากขึ้น”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (สัมภาษณ์, ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๕๕) ได้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามในการดำเนินงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่า “มีการดำเนินงานในลักษณะของการประชุมทุกหน่วยงาน แต่ ‘ไม่ก้าวหน้า’ สำหรับสิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงเรียนสังกัดกระทรวงศึกษาธิการมี แต่โรงเรียนเรียนร่วมยังไม่มีเนื่องจากสร้างมาก่อน”

ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ระบุว่า

“สำนักงานปลัดกระทรวงมีการปรับปรุงกฎหมาย โดยเปลี่ยนข้อความจาก ‘ทุกสภาพ’ เป็น ‘คนพิการ’ หนึ่งหน่วยงานเองก็ไม่ได้มีหน้าที่ยกร่าง ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบโดยตรง แต่ กสทช.จะดำเนินงานตรงมากกว่า”

ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มที่ได้จากคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตประจำจังหวัด ระบุว่า คณะอนุกรรมการฯ บางจังหวัด เช่น กทม. มีการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นมา จำนวน ๔ ชุด ๑ ใน ๔ ของคณะกรรมการชุดนั้นเป็นคณะทำงานด้านสภาพแวดล้อม เทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนอีก ๓ ชุด ได้แก่ คณะทำงานด้านการแพทย์และการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ คณะทำงานด้านการศึกษา และคณะทำงานด้านสวัสดิการสังคมและการส่งเสริมอาชีพ มีส่วนผลักดันงานในแต่ละด้านให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น นอกจากนี้คณะอนุกรรมการฯ ประจำจังหวัด ยังมีการรณรงค์เพื่อให้คนพิการในจังหวัดของตนมาขึ้นทะเบียนเพื่อรับเบี้ยความพิการและสิทธิอื่น ๆ

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม พบว่า โดยภาพรวมในระดับประเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดระบุว่าสื่อสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานที่หน่วยงานภาครัฐจัดให้นั้นไม่เพียงพอต่อความต้องการ ไม่ว่าจะเป็นทางเท้าสำหรับคนพิการ ทางลาด/ราวจับ ห้องน้ำสำหรับคนพิการ สัญญาณเสียงบริเวณทางม้าลาย ทางข้าม ลิฟต์ขึ้น-ลงสถานีรถไฟใต้ดิน/รถใต้ดิน ที่ขึ้น-ลงรถประจำทางและขนส่งมวลชนสำหรับคนพิการ ที่นั่งสำหรับคนพิการในรถโดยสารและขนส่งมวลชน ที่จอดรถสำหรับคนพิการ ป้ายบอกสัญญาณ สัญญาณเสียง อักษรเบรลล์ตามป้ายและประกาศต่าง ๆ และ หน่วยบริการข้อมูลสำหรับคนพิการ ดังตารางที่ ๔.๒๕

ตารางที่ ๔.๒๕ สื่อ สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานจำแนกตามภาค

สื่อสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐาน	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ
๑. ทางเท้าสำหรับผู้พิการ	๓๗.๕๐ (๔๐๑)	๔๑.๑๐ (๔๔๑)	๑๓.๒๐ (๑๔๑)	๕๐.๘๐ (๗๘)	๓๓.๐๐ (๖๓)	๑๕.๗๐ (๓๐)	๒๔.๕๐ (๕๑)	๕๖.๗๐ (๑๑๘)	๑๓.๙๐ (๒๙)	๓๔.๐๐ (๓๔)	๔๙.๐๐ (๔๙)	๑๔.๐๐ (๑๔)	๕๘.๕๐ (๗๒)	๒๘.๕๐ (๓๕)	๘.๑๐ (๑๐)	๔๕.๖๐ (๑๒๗)	๓๕.๐๐ (๙๗)	๑๓.๓๐ (๓๘)	๒๓.๖๐ (๓๙)	๔๗.๙๐ (๗๙)	๑๒.๑๐ (๒๐)
๒. ทางลาด/ราวจับ	๓๖.๔๐ (๓๙๐)	๔๓.๘๐ (๔๖๙)	๑๑.๘๐ (๑๒๖)	๓๙.๓๐ (๗๕)	๓๘.๗๐ (๗๔)	๑๑.๐๐ (๒๑)	๒๗.๔๐ (๕๗)	๕๙.๑๐ (๑๒๓)	๙.๖๐ (๒๐)	๓๒.๐๐ (๓๒)	๕๕.๐๐ (๕๕)	๑๐.๐๐ (๑๐)	๖๑.๘๐ (๗๖)	๒๔.๔๐ (๓๐)	๘.๙๐ (๑๑)	๓๖.๑๐ (๑๐๓)	๔๐.๐๐ (๑๑๔)	๑๕.๘๐ (๔๕)	๒๘.๕๐ (๔๗)	๔๔.๒๐ (๗๓)	๑๑.๕๐ (๑๙)
๓. ห้องน้ำสำหรับคนพิการ	๔๐.๗๐ (๔๓๖)	๔๕.๒๐ (๔๘๕)	๖.๐๐ (๖๔)	๔๙.๒๐ (๙๔)	๓๗.๒๐ (๗๑)	๒.๖๐ (๕)	๒๖.๐๐ (๕๔)	๖๒.๕๐ (๑๓๐)	๘.๒๐ (๑๗)	๓๐.๐๐ (๓๐)	๖๑.๐๐ (๖๑)	๖.๐๐ (๖)	๖๓.๕๐ (๗๘)	๓๑.๗๐ (๓๙)	-	๔๖.๐๐ (๑๓๑)	๓๗.๕๐ (๑๐๗)	๘.๘๐ (๒๕)	๒๙.๗๐ (๔๙)	๔๖.๗๐ (๗๗)	๖.๗๐ (๑๑)
๔. สัญญาณเสียงบริเวณทางม้าลายทางข้าม	๒๖.๙๐ (๒๘๘)	๔๓.๔๐ (๔๖๕)	๒๐.๔๐ (๒๑๙)	๓๕.๑๐ (๖๗)	๓๙.๓๐ (๗๕)	๑๓.๖๐ (๒๖)	๕.๓๐ (๑๑)	๖๒.๐๐ (๑๒๙)	๒๘.๔๐ (๕๙)	๑๗.๐๐ (๑๗)	๔๘.๐๐ (๔๘)	๒๙.๐๐ (๒๙)	๕๒.๘๐ (๖๕)	๓๖.๖๐ (๔๕)	๓.๓๐ (๔)	๓๕.๘๐ (๑๐๒)	๒๙.๘๐ (๘๕)	๒๖.๐๐ (๗๔)	๑๕.๘๐ (๒๖)	๕๐.๙๐ (๘๔)	๑๖.๔๐ (๒๗)
๕. ลิฟท์ขึ้น-ลงสถานีรถไฟฟ้าใต้ดิน/รถใต้ดิน	๒๗.๕๐ (๒๙๕)	๓๕.๕๐ (๓๘๑)	๒๗.๓๐ (๒๙๓)	๓๔.๖๐ (๖๖)	๓๓.๐๐ (๖๓)	๒๐.๔๐ (๓๙)	๖.๗๐ (๑๔)	๕๓.๘๐ (๑๑๒)	๓๔.๖๐ (๗๒)	๒๐.๐๐ (๒๐)	๓๘.๐๐ (๓๘)	๓๗.๐๐ (๓๗)	๕๑.๒๐ (๖๓)	๓๐.๑๐ (๓๗)	๙.๘๐ (๑๒)	๓๔.๗๐ (๙๙)	๒๑.๔๐ (๖๑)	๓๕.๔๐ (๑๐๑)	๒๐.๐๐ (๓๓)	๔๒.๔๐ (๗๐)	๑๙.๔๐ (๓๒)
๖. ที่ขึ้น-ลงรถประจำทางและขนส่งมวลชนสำหรับคนพิการ	๒๙.๓๐ (๓๑๔)	๓๘.๙๐ (๔๑๗)	๒๒.๔๐ (๒๔๐)	๓๘.๒๐ (๗๓)	๓๒.๕๐ (๖๒)	๑๖.๘๐ (๓๒)	๘.๒๐ (๑๗)	๖๐.๑๐ (๑๒๕)	๒๗.๔๐ (๕๗)	๒๐.๐๐ (๒๐)	๔๕.๐๐ (๔๕)	๓๑.๐๐ (๓๑)	๕๓.๗๐ (๖๖)	๒๙.๓๐ (๓๖)	๙.๘๐ (๑๒)	๓๕.๑๐ (๑๐๐)	๒๗.๐๐ (๗๗)	๒๘.๔๐ (๘๑)	๒๓.๐๐ (๓๘)	๔๓.๖๐ (๗๒)	๑๖.๔๐ (๒๗)
๗. ที่นั่งสำหรับคนพิการในรถโดยสารและขนส่งมวลชน	๓๐.๑๐ (๓๒๓)	๔๒.๒๐ (๔๕๒)	๑๗.๙๐ (๑๙๒)	๓๔.๖๐ (๖๖)	๓๗.๗๐ (๗๒)	๑๓.๖๐ (๒๖)	๑๐.๑๐ (๒๑)	๖๕.๕๐ (๑๓๖)	๑๙.๗๐ (๔๑)	๑๙.๐๐ (๑๙)	๔๘.๐๐ (๔๘)	๓๐.๐๐ (๓๐)	๕๓.๗๐ (๖๖)	๓๐.๙๐ (๓๘)	๘.๙๐ (๑๑)	๔๐.๐๐ (๑๑๔)	๒๘.๔๐ (๘๑)	๒๒.๑๐ (๖๓)	๒๒.๔๐ (๓๗)	๔๖.๗๐ (๗๗)	๑๒.๗๐ (๒๑)

ตารางที่ ๔.๒๕ (ต่อ)

สื่อสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกรวดเร็ว พื้นฐาน	ทั่วประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ทราบ
๘. ที่จอดรถ สำหรับคนพิการ	๒๘.๓๐ (๓๐๓)	๔๒.๔๐ (๔๕๕)	๑๙.๔ (๒๐๘)	๓๓.๕๐ (๖๔)	๓๙.๘๐ (๗๖)	๑๒.๖๐ (๒๔)	๖.๗๐ (๑๔)	๕๖.๗๐ (๑๑๘)	๓๑.๗๐ (๖๖)	๑๘.๐๐ (๑๘)	๕๖.๐๐ (๕๖)	๒๐.๐๐ (๒๐)	๕๑.๒๐ (๖๓)	๓๒.๕๐ (๔๐)	๗.๓๐ (๙)	๓๗.๕๐ (๑๐๗)	๒๘.๑๐ (๘๐)	๒๕.๓๐ (๗๒)	๒๒.๔๐ (๓๗)	๕๑.๕๐ (๘๕)	๑๐.๓๐ (๑๗)
๙. บ้ายบอก สัญญาณ อักษรเบรลล์ตาม ป้ายและประกาศ ต่าง ๆ	๒๗.๐๐ (๒๘๙)	๓๙.๔๐ (๔๒๒)	๒๓.๑๐ (๒๔๘)	๓๔.๖๐ (๖๖)	๓๗.๒๐ (๗๑)	๑๔.๑๐ (๒๗)	๓.๔๐ (๗)	๕๕.๓๐ (๑๑๕)	๓๖.๑๐ (๗๕)	๑๘.๐๐ (๑๘)	๔๖.๐๐ (๔๖)	๓๑.๐๐ (๓๑)	๔๙.๖๐ (๖๑)	๓๕.๘๐ (๔๔)	๕.๗๐ (๗)	๓๖.๘๐ (๑๐๕)	๒๔.๙๐ (๗๑)	๒๘.๔๐ (๘๑)	๑๙.๔๐ (๓๒)	๔๕.๕๐ (๗๕)	๑๖.๔๐ (๒๗)
๑๐. หน่วยบริการ ข้อมูลสำหรับคน พิการ	๓๕.๒๐ (๓๗๗)	๓๘.๘๐ (๔๑๖)	๑๑.๙๐ (๑๒๘)	๓๙.๘๐ (๗๖)	๓๘.๒๐ (๗๓)	๗.๓๐ (๑๔)	๑๓.๐๐ (๒๗)	๕๕.๓๐ (๑๑๕)	๒๑.๖๐ (๔๕)	๓๑.๐๐ (๓๑)	๔๔.๐๐ (๔๔)	๑๖.๐๐ (๑๖)	๕๗.๗๐ (๗๑)	๒๖.๐๐ (๓๒)	๓.๓๐ (๔)	๔๔.๖๐ (๑๒๗)	๒๘.๘๐ (๘๒)	๑๓.๓๐ (๓๘)	๒๗.๓๐ (๔๕)	๔๒.๔๐ (๗๐)	๖.๗๐ (๑๑)

จากการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดบริการของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ พบว่า คนพิการ มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของโรงพยาบาล/สถานเอนามัย/ศูนย์บริการสาธารณสุขในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๒ ส่วนหน่วยงานอื่น ๆ เช่น ศาลากลางจังหวัด สถาบันการศึกษา สถานีตำรวจ ฯลฯ คนพิการมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ดังตารางที่ ๔.๒๖

ตารางที่ ๔.๒๖ หน่วยงานหรือสถานที่ให้บริการจำแนกตามภาค

หน่วยงานหรือ สถานที่	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล
๑. โรงพยาบาล/ สถานอนามัย/ ศูนย์บริการ สาธารณสุข	๓.๗๒ (๑,๐๑๖)	๐.๙๑	มาก	๓.๖๗ (๑๗๘)	๐.๗๔	ปาน กลาง	๓.๖๙ (๑๙๗)	๑.๑๐	มาก	๓.๘๔ (๙๘)	๐.๘๐	มาก	๓.๘๑ (๑๑๙)	๐.๗๔	มาก	๓.๗๑ (๒๖๙)	๐.๙๕	มาก	๓.๗๑ (๑๕๕)	๐.๙๓	มาก
๒. ศาลากลาง จังหวัด/ที่ว่าการ กทม.	๒.๙๔ (๙๔๒)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๒.๘๕ (๑๖๔)	๑.๐๔	ปาน กลาง	๒.๖๐ (๑๖๗)	๑.๑๗	ปาน กลาง	๒.๙๔ (๙๔)	๑.๐๔	ปาน กลาง	๒.๙๐ (๑๑๕)	๐.๙๖	ปาน กลาง	๓.๐๘ (๒๕๓)	๑.๑๑	ปาน กลาง	๓.๒๑ (๑๔๙)	๑.๐๘	ปาน กลาง
๓. ที่ว่าการ อำเภอ/สำนักงาน เขต	๓.๑๒ (๙๘๐)	๐.๙๘	ปาน กลาง	๓.๐๑ (๑๖๙)	๐.๙๔	ปาน กลาง	๓.๒๕ (๑๘๖)	๐.๙๙	ปาน กลาง	๓.๐๖ (๙๗)	๐.๙๖	ปาน กลาง	๓.๐๔ (๑๑๙)	๐.๙๙	ปาน กลาง	๓.๑๙ (๒๕๙)	๑.๐๑	ปาน กลาง	๓.๐๕ (๑๕๐)	๐.๙๗	ปาน กลาง
๔. ที่ทำการของ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น	๓.๒๐ (๙๖๖)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๓.๓๑ (๑๗๗)	๐.๙๕	ปาน กลาง	๒.๒๘ (๑๕๕)	๑.๑๐	น้อย	๓.๔๕ (๙๗)	๐.๙๒	ปาน กลาง	๓.๒๔ (๑๑๙)	๐.๙๗	ปาน กลาง	๓.๕๒ (๒๖๖)	๑.๐๔	ปาน กลาง	๓.๒๔ (๑๕๒)	๑.๐๐	ปาน กลาง
๕. สถาบันการศึกษา	๒.๖๐ (๙๓๖)	๑.๑๖	ปาน กลาง	๒.๖๐ (๑๖๘)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๒.๐๙ (๑๖๑)	๑.๐๔	น้อย	๒.๖๓ (๙๑)	๑.๐๒	ปาน กลาง	๒.๖๘ (๑๑๙)	๑.๐๖	ปาน กลาง	๒.๘๖ (๒๕๐)	๑.๒๖	ปาน กลาง	๒.๖๐ (๑๔๗)	๑.๑๘	ปาน กลาง
๖. สถานีตำรวจ	๒.๕๗ (๙๓๒)	๑.๑๔	ปาน กลาง	๒.๕๕ (๑๖๓)	๑.๑๙	ปาน กลาง	๒.๒๓ (๑๗๑)	๑.๐๑	น้อย	๒.๗๐ (๙๑)	๑.๐๑	ปาน กลาง	๒.๖๑ (๑๑๙)	๑.๑๓	ปาน กลาง	๒.๘๒ (๒๔๔)	๑.๑๗	ปาน กลาง	๒.๔๗ (๑๔๔)	๑.๑๖	ปาน กลาง
๗. สำนักงาน พัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของ มนุษย์จังหวัด	๓.๕๑ (๙๘๓)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๓.๕๘ (๑๗๓)	๐.๙๗	ปาน กลาง	๓.๑๘ (๑๘๐)	๑.๒๑	ปาน กลาง	๓.๒๔ (๙๒)	๑.๐๒	ปาน กลาง	๓.๕๕ (๑๑๙)	๑.๑๐	ปาน กลาง	๓.๘๐ (๒๖๗)	๑.๐๑	มาก	๓.๔๒ (๑๕๒)	๑.๑๑	ปาน กลาง

ตารางที่ ๔.๒๖ (ต่อ)

หน่วยงานหรือ สถานที่	ทั้งประเทศ			ภาคเหนือ			ภาคกลาง			ภาคตะวันออก			ภาคตะวันตก			ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ			ภาคใต้		
	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปลผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล	ค่าเฉลี่ย	SD	แปล ผล
๘. ศูนย์คุ้มครอง สวัสดิภาพชุมชน เขต ๑-๑๒ (เฉพาะ กทม.)	๒.๘๓ (๘๕๐)	๑.๑๔	ปาน กลาง	๒.๖๗ (๑๔๔)	๐.๕๒	ปาน กลาง	๓.๒๒ (๑๗๕)	๑.๒๒	ปาน กลาง	๒.๘๑ (๗๘)	๑.๐๗	ปาน กลาง	๒.๗๘ (๑๑๑)	๐.๙๙	ปาน กลาง	๒.๙๑ (๒๐๓)	๑.๑๙	ปาน กลาง	๒.๔๐ (๑๓๙)	๑.๑๔	ปาน กลาง
๙. สำนักงาน ประกันสังคม จังหวัด	๒.๘๘ (๘๖๕)	๑.๑๔	ปาน กลาง	๓.๑๐ (๑๔๔)	๐.๙๙	ปาน กลาง	๒.๓๗ (๑๖๑)	๑.๑๔	ปาน กลาง	๒.๗๘ (๙๑)	๑.๑๑	ปาน กลาง	๓.๑๔ (๑๑๑)	๐.๙๓	ปาน กลาง	๓.๒๓ (๒๑๘)	๑.๑๐	ปาน กลาง	๒.๕๖ (๑๔๐)	๑.๒๒	ปาน กลาง
๑๐. ธนาคาร/ตู้ ATM	๒.๗๐ (๘๘๗)	๑.๑๑	ปาน กลาง	๒.๗๑ (๑๔๗)	๐.๙๗	ปาน กลาง	๒.๓๖ (๑๗๔)	๑.๑๕	ปาน กลาง	๒.๘๑ (๙๐)	๐.๙๔	ปาน กลาง	๒.๗๒ (๑๑๓)	๑.๐๔	ปาน กลาง	๒.๙๓ (๒๒๕)	๑.๑๕	ปาน กลาง	๒.๖๔ (๑๓๘)	๑.๑๘	ปาน กลาง
๑๑. ที่ทำการ ไปรษณีย์	๒.๕๙ (๘๘๘)	๑.๐๘	ปาน กลาง	๒.๕๙ (๑๔๙)	๐.๙๒	ปาน กลาง	๒.๒๔ (๑๗๓)	๑.๐๗	น้อย	๒.๕๒ (๙๑)	๐.๙๒	ปาน กลาง	๒.๖๓ (๑๑๓)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๒.๙๙ (๒๒๒)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๒.๓๙ (๑๔๐)	๑.๑๒	ปาน กลาง
๑๒. ห้างสรรพสินค้า	๒.๖๙ (๘๙๐)	๑.๑๑	ปาน กลาง	๒.๗๖ (๑๔๙)	๑.๐๓	ปาน กลาง	๒.๓๑ (๑๗๕)	๑.๑๐	น้อย	๒.๖๓ (๙๑)	๐.๙๐	ปาน กลาง	๒.๘๑ (๑๑๓)	๑.๐๗	ปาน กลาง	๒.๙๔ (๒๒๑)	๑.๑๓	ปาน กลาง	๒.๖๕ (๑๔๑)	๑.๒๐	ปาน กลาง
๑๓. สนามบิน/ สถานีขนส่ง เช่น รถ บขส. รถไฟ รถไฟฟ้า ท่าเรือ โดยสาร เป็นต้น	๒.๕๖ (๘๖๖)	๑.๐๙	ปาน กลาง	๒.๕๐ (๑๔๑)	.๙๗๖	ปาน กลาง	๒.๑๙ (๑๗๘)	๑.๐๖	น้อย	๒.๖๕ (๙๑)	๐.๗๙	ปาน กลาง	๒.๕๑ (๑๑๑)	๐.๙๙	ปาน กลาง	๒.๙๔ (๒๐๗)	๑.๑๕	ปาน กลาง	๒.๕๐ (๑๓๘)	๑.๒๓	ปาน กลาง
๑๔. ปั้มน้ำมัน	๒.๖๓ (๘๖๗)	๑.๑๐	ปาน กลาง	๒.๖๖ (๑๕๑)	๑.๐๐	ปาน กลาง	๑.๙๙ (๑๕๐)	๑.๐๓	น้อย	๒.๖๔ (๙๐)	๐.๙๒	ปาน กลาง	๒.๗๖ (๑๑๕)	๐.๙๕	ปาน กลาง	๒.๙๗ (๒๒๑)	๑.๑๖	ปาน กลาง	๒.๖๖ (๑๔๐)	๑.๑๒	ปาน กลาง

ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคที่ได้รับการทบทวนปรับปรุงและยกเว้นใหม่

เป้าหมาย ให้มีกฎหมายว่าด้วยการจัดสภาพแวดล้อม การติดต่อสื่อสารและการเดินทางที่ปราศจากอุปสรรคภายในปี ๒๕๕๔

แนวทาง/มาตรการ ยกเว้น/ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ การขนส่ง บริการโทรคมนาคม (Telecommunication) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) รวมทั้งเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค และบริการทุกด้านแก่คนพิการ

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๒ ประกอบด้วย กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน) ดังนี้

กระทรวงคมนาคม

กรมการขนส่งทางบก ดำเนินการดังนี้

- ๑) ยกเว้นกฎกระทรวงกำหนดส่วนควบและเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถ พ.ศ. ออกตามความในพระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ ผลการดำเนินงาน พบว่า มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการกลั่นกรองร่างกฎหมาย เพื่อจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสำหรับคนพิการในโครงสร้างพื้นฐานและในระบบขนส่งมวลชนของกระทรวงคมนาคม มีการประชุมปี ๒๕๕๒
- ๒) ยกเว้นประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่อง กำหนดคุณลักษณะของเครื่องอุปกรณ์ที่มีไว้ใช้อำนวยความสะดวกแก่คนพิการสำหรับรถโดยสารสาธารณะที่จดทะเบียนภายใต้พระราชบัญญัติขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๕๒ ผลการดำเนินงาน พบว่า มีการออกประกาศกรมการขนส่งทางบก เรื่องกำหนดลักษณะขนาดและคุณลักษณะของเครื่องอุปกรณ์สำหรับรถที่จะมีไว้ใช้อำนวยความสะดวกแก่คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๕ แล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๕ และใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- ๓) การออกกฎกระทรวงกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการสำหรับคนพิการในโครงสร้างพื้นฐานและในระบบการขนส่งสาธารณะ พ.ศ. ซึ่งเป็นไปตามที่พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๗ โดยกระทรวงคมนาคม ได้เชิญองค์กรคนพิการเข้าร่วมให้เห็นในการพิจารณาร่างกฎกระทรวงด้วย ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๓ อนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงดังกล่าวแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) ดำเนินการดังนี้

๑) การลดหย่อนค่าโดยสารให้แก่คนพิการและผู้สูงอายุ โดยลดค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุร้อยละ ๕๐ ระหว่างเดือนมิถุนายน - กันยายนของทุกปี อยู่ในระหว่างการพิจารณาลดค่าโดยสารให้แก่ผู้สูงอายุ ร้อยละ ๒๐ ระหว่างเดือนตุลาคม - พฤษภาคมของทุกปี สำหรับ **คนพิการใช้แนวทางเดียวกับผู้สูงอายุ** เมื่อพิจารณาแล้วเสร็จ รฟท. จะได้พิจารณาลดค่าโดยสารแก่คนพิการเช่นเดียวกับผู้สูงอายุต่อไป

๒) จัดทำระเบียบปฏิบัติการช่วยเหลือคนพิการ ผู้สูงอายุและสตรีมีครรภ์ (พ.ศ. ๒๕๕๔) ดำเนินการแล้ว

๓) จัดให้มีขั้นตอนการปฏิบัติ และดูแลผู้พิการที่เข้ามาใช้ระบบรถไฟฟ้า สำหรับพนักงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแล้ว ตามคำสั่งฝ่ายการเดินรถ ที่ พ.๕/ตส.๑/๑๖/๒๕๕๓

กระทรวงมหาดไทย

กรมโยธาธิการและผังเมือง ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการปรับปรุงกฎกระทรวงกำหนดสิ่งแวดล้อมความสะอาดในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ผลการดำเนินงาน พบว่า ออกแบบอาคารราชการให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ จำนวน ๕๑ อาคาร

กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร ดำเนินการดังนี้

๑) ยกร่างกฎหมายการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารสนเทศตามโครงการพัฒนาสังคมแห่งความเท่าเทียม กฎกระทรวงฯ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเพื่อให้คนพิการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสาร การสื่อสาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๔

๒) โครงการจัดทำแผนปฏิบัติการด้าน E-Accessibility ไม่ได้รับงบประมาณ

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ ดำเนินการดังนี้

๑) การปรับแบบมาตรฐานอาคารสถานที่ของข้าราชการให้มีสภาพแวดล้อมอย่างถูกต้องตามกฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับผู้พิการหรือทุพพลภาพและคนชรา พ.ศ. ๒๕๔๘ ปรับปรุงทางเดินสำหรับคนพิการและติดตั้งราวสแตนเลส ๔ จุด ดำเนินการแล้วเสร็จในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๔ ได้แก่ ๑. ด้านหน้าอาคาร ๑ (หน้าห้องติดต่อสอบถาม) ๒. ด้านหน้าอาคาร ๒ (หน้าห้องโถง) ๓. ด้านหน้าอาคาร ๔ และ ๔. ด้านหลังอาคาร ๑ (หน้าโรงอาหาร) งบประมาณปี ๒๕๕๔ จำนวน ๙๘,๔๔๐ บาท

ตัวชี้วัดที่ ๓ จำนวนองค์ความรู้ที่มีการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจด้านการออกแบบที่เป็นสากล และเป็นธรรม (Universal Design) เพื่อการจัดสภาพแวดล้อมและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ปราศจากอุปสรรค

เป้าหมาย จำนวนหลักสูตร ตำรา เอกสารงานวิจัยนวัตกรรมด้านการออกแบบที่เป็นสากล เพิ่มขึ้น

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมการจัดหลักสูตรและกระบวนการการเรียนการสอนด้านการ ออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design)

ผลการติดตามและประเมินผล มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๓ ประกอบด้วย กระทรวงเทคโนโลยีและการ สื่อสาร และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการ ปฏิบัติงาน) ดังนี้

กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการพัฒนาสังคมแห่งความเท่าเทียมด้วย ICT

- อบรมการพัฒนาเว็บไซต์ภาครัฐที่ทุกคนเข้าถึงได้ให้แก่ผู้พัฒนาเว็บไซต์หน่วยงานภาครัฐ
- จัดอบรมการพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ - ๒๕๕๓ รวม ๑,๔๗๓ คน โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๓ มีผู้เข้ารับการอบรมจำนวน ๗๑๗ คน งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๖,๔๒๐,๐๐๐ บาท

- จัดทำแนวทาง/นโยบายในการผลักดันและส่งเสริมการพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้ และจัดทำมาตรฐานการพัฒนาเว็บไซต์ที่ทุกคนเข้าถึงได้

แผนพัฒนาสังคมแห่งความเท่าเทียมกันด้วย ICT พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๓ งบประมาณ ๓,๑๓๓,๐๐๐ บาท

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการดังนี้

๑) โครงการส่งเสริมให้คนตาบอดและคนหูหนวกเข้าถึงการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์

- โครงการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนตาบอดเรียนวิทยาศาสตร์ นักเรียนตาบอดได้รับ ทุนการศึกษา ๙ คน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนตาบอด ได้แก่ การจัดจ้างผู้ช่วยสอน การจ้างอาจารย์สอนเสริมวิชาการ การจัดซื้อคอมพิวเตอร์แบบพกพา เครื่องอ่านหนังสือเสียง การจัดจ้างผลิต สื่อภาพอนุวิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ การประชุมคณะกรรมการสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอน วิทยาศาสตร์สำหรับนักเรียนตาบอดและประชุมติดตามการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนวิทยาศาสตร์ สำหรับนักเรียนตาบอดและประชุมติดตามการจัดการเรียนการสอนของนักเรียน

งบประมาณ ปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒.๑ ล้านบาท ปี ๒๕๕๔ จำนวน ๑.๖ ล้านบาท

- โครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อคนพิการตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ การจัดอบรมการประยุกต์ใช้ไอทีและเกมวีโนการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ป่วยพิการให้แก่แพทย์ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัดของภาคเวชศาสตร์ฟื้นฟูและอาจารย์จากภาควิชาการกิจกรรมบำบัด ม.เชียงใหม่ งบประมาณปี ๒๕๕๓ จำนวน ๒๕๐,๐๐๐ บาท

นอกจากนี้ ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมศักยภาพและสิทธิเครือข่าย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า “มีการเชิญอาจารย์มาร่วมเป็นเครือข่ายเพื่อการปรับหลักสูตรให้อยู่ในสภาพัฒน์เรื่องการออกแบบ ให้ความรู้คนออกแบบ การผลักดันเชิงหลักสูตร”

ตัวชี้วัดที่ ๔ จำนวนสถานศึกษาให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากล และเป็นธรรม (Universal Design)

เป้าหมาย ภายในปี ๒๕๕๔ มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากล และเป็นธรรม จำนวน ๕ สถาบันการศึกษา

แนวทาง/มาตรการ ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านการ ออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design)

ผลจากการติดตามและประเมินแผนฯ พบว่า ในระดับอุดมศึกษามีประมาณ ๓ สถาบัน ที่มีรายวิชา ด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรมที่เปิดสอนในหลักสูตรระดับปริญญาตรี ปริญญาโทและปริญญาเอก แต่รายวิชาปรากฏในหลักสูตรทุกระดับเป็นวิชาเลือกทั้งสิ้น คือ

- ระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยของรัฐ คือ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในหลักสูตรสถาปัตยกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสหวิทยาการการวิจัยเพื่อการออกแบบซึ่งเป็นหลักสูตรนานาชาติ มี 1 รายวิชา คือ การออกแบบเพื่อสาธารณชนถ้วนหน้า (Universal design)
- ระดับปริญญาโท ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน คือ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มีรายวิชาเกี่ยวกับปัจจัยมนุษย์และการออกแบบที่เป็นสากล (Human Factors and Universal Design) และมหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต ในหลักสูตรสาขาการออกแบบภายใน สาขาการออกแบบตกแต่งภายใน มี ๑ รายวิชา คือ ปฏิบัติการออกแบบสภาพแวดล้อมที่เป็นสากล (Universal Environment Design)
- ระดับปริญญาตรี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ มีรายวิชาการออกแบบเพื่อสื่อมวลชน

นอกจากนี้ ยังมีการจัดอบรมหลักสูตรระยะสั้น โดยสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี จำนวน ๗ ครั้ง ๆ ละ ๓ ชั่วโมง เรื่องการออกแบบสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ และในปี ๒๕๕๒ ได้มีความพยายามสร้างความตระหนักและเผยแพร่ให้ความรู้ในเรื่องการออกแบบดังกล่าวโดยการจัดทำคู่มือการออกแบบเพื่อมวลชนเข้าถึงได้

การติดตามประเมินแผนฯ ในช่วงหลังของแผนฯ ไม่พบความก้าวหน้าหรือมีจำนวนสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรมเพิ่มขึ้น อาจกล่าวได้ว่า สถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรมยังมีจำนวนน้อย ต่ำกว่าเป้าหมายของเกณฑ์การประเมินที่กำหนดให้ คือ ภายในปี ๒๕๕๔ มีสถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) จำนวน ๕ สถาบัน

ตัวชี้วัดที่ ๕ จำนวนศูนย์ส่งเสริมและสาธิตด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม

เป้าหมาย ภายในปี ๒๕๕๔ มีศูนย์ส่งเสริมและสาธิตฯ อย่างน้อยจังหวัดละ ๑ ศูนย์

แนวทาง/มาตรการ พัฒนาและขยายศูนย์ส่งเสริมและสาธิตให้บริการด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) ทั้งสำหรับการเรียนการสอนและการขยายบริการในชุมชน

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๕ ประกอบด้วย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงาน) ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการดังนี้

- ๑) งานศูนย์สาธิตและแสดงเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ปี ๒๕๕๓ มีผู้รับบริการ ๓,๔๓๘ ราย ปี ๒๕๕๔ มีผู้รับบริการ ๓,๕๓๓ ราย ประกอบด้วย (๑) ฝึกอบรม (สิทธิ ท.๗๔) ๘๔๗ ราย (๒) W/C Training ๑๔,๘๘๕ ราย (๓) อุปกรณ์เสริม ๘๐๙ ราย (๔) ซ่อม/ตัดแปลง ๒๕๒ ราย (๕) การให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ (Rehabilitation Counseling) ๑๐๘ ราย

กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการนำร่องศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารสำหรับผู้พิการทางการได้ยินและผู้พิการทางการพูด

- การจัดตั้งศูนย์บริการถ่ายทอดการสื่อสารสำหรับผู้พิการทางการได้ยินและผู้พิการทางการพูด

บกร่องทางการพูด

- พัฒนาระบบถ่ายทอดการสื่อสาร ๖ ระบบ

- จัดให้บริการถ่ายทอดการสื่อสารฯ เป็นการนำร่องระบบโดยอาสาสมัคร จำนวน ๓๐๐ คน

- ๒) โครงการศูนย์สาธิตอุปกรณ์และบริการโทรคมนาคมสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุโดยจัดให้มีแผนการจัดตั้งศูนย์ดังกล่าว มีการประชุมคณะกรรมการบริหารเพื่อกำกับ ดูแลการดำเนินงานและประเมินศูนย์สาธิต ๒ ครั้ง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ดำเนินการดังนี้

- ๑) โครงการศูนย์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชน ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ ใช้งบประมาณ ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท คนพิการเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๓๑ คน ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ใช้งบประมาณ ๑,๕๒๐,๐๐๐ บาท คนพิการเข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๕๒ คน
 - ๒) โครงการส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยแก่คนพิการในชุมชน งบประมาณปีละ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท คนพิการไปใช้บริการจากศูนย์ จำนวน ๔๕,๑๔๐ คน ในปี ๒๕๕๓ และจำนวน ๓๑,๘๖๒ คน ในปี ๒๕๕๔
- ทั้ง ๒ โครงการเป็นโครงการที่ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการปรับสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสำหรับคนพิการ ทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้บริการที่มีอยู่ในชุมชน รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างอิสระและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ตัวชี้วัดที่ ๖ ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการในการติดตาม กำกับดูแล ตรวจสอบ รับข้อร้องเรียนและดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค

เป้าหมาย มีคณะกรรมการภายในปี ๒๕๕๒ และเกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงานตามนโยบาย

แนวทาง/มาตรการ สร้างกลไกการติดตาม กำกับ ดูแล และตรวจสอบด้านสภาพแวดล้อมและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ปราศจากอุปสรรค

ผลการติดตามและประเมินแผนฯ มีดังนี้

๑. หน่วยงานที่ให้ข้อมูลและดำเนินการตามตัวชี้วัดที่ ๕ ประกอบด้วย กระทรวงคมนาคม สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๒. แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม จำแนกตามหน่วยงานที่ดำเนินการ (ข้อมูลจากแบบรายงานผลการปฏิบัติงานและสัมภาษณ์) ดังนี้

กระทรวงคมนาคม ดำเนินการดังนี้

- ๑) มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประสานงานและพิจารณาจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ผู้สูงอายุในโครงสร้างพื้นฐานและในระบบขนส่งมวลชนของกระทรวงคมนาคม โดยมีปลัดกระทรวงคมนาคมเป็นประธาน หน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร สภาวิศวกร สภาสถาปนิก ผู้แทนด้านองค์กรคนพิการ ผู้แทนองค์กรผู้สูงอายุ วิทยาลัยราชสุดาเข้าร่วมเป็นกรรมการ มีสำนักนโยบายและแผนการขนส่งและจราจรเป็นกรรมการและเลขานุการ มีหน้าที่ประสานงานให้ข้อเสนอแนะ และติดตามการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในโครงสร้างพื้นฐานและในระบบขนส่งมวลชนในความรับผิดชอบของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม ตลอดจนกำหนดอัตราค่าโดยสารสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารหน่วยงานและผู้เกี่ยวข้อง ได้ให้ข้อมูลดังนี้

สภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า มีการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ แต่งตั้งปี ๒๕๕๒ เพื่อทำหน้าที่ตรวจติดตามการดำเนินงานด้านการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ โดยมีอาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นประธาน

- คณะกรรมการติดตามและคัดเลือกสถานที่ดีเด่นเพื่อคนพิการ เพื่อเป็นการติดตาม ส่งเสริม สนับสนุนและสร้างแรงจูงใจในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ ปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและคัดเลือกสถานที่ดีเด่นเพื่อคนพิการ

องค์กรด้านคนพิการโดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยในฐานะเป็นกลไกหนึ่งที่มีหน้าที่เป็นตัวแทนคนพิการในการติดตามผลการจัดสภาพแวดล้อมและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ปราศจากอุปสรรคเพื่อให้คนพิการได้รับประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง ดังคำให้สัมภาษณ์ของผู้อำนวยการสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย (สัมภาษณ์, ๑๙ กันยายน ๒๕๕๕) ที่ว่า

“การจัดสภาพแวดล้อมไม่เป็นอุปสรรคต่อความพิการ ทางสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๕๒ ล้านบาท สำหรับ ๕๒ จังหวัด อยู่ระหว่างการตรวจติดตาม แต่ถือว่าดีขึ้น ค่อยๆ ขยับให้สังคมเข้าใจ”

สมาคมผู้ปกครองออทิสซึม (ไทย) (สัมภาษณ์, ๑๘ กันยายน ๒๕๕๕) ระบุว่า

“สมาคมฯ มีการติดตามผลการจัดสภาพแวดล้อมและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ปราศจากอุปสรรค โดยผู้ปกครองเล่าให้ฟังว่าในกรณีที่ผู้ปกครองมาร้องเรียนต่อสมาคมฯ เกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคของเด็กออทิสติกที่ไม่สามารถเข้าถึงบริการทางการศึกษา สมาคมฯ จะเป็นผู้ประสานงานกับทางโรงเรียนเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่วัยเด็ก เช่น กรณีโรงเรียนพิบูลย์ประชาสรรค์ไม่รับเด็กออทิสติกเข้าเรียน ผู้ปกครองมาร้องเรียน สมาคมฯ เป็นผู้ประสานงานกับทางโรงเรียน หาแนวทางช่วยเหลือเพื่อให้เด็กออทิสติกสามารถเข้าเรียนได้”

นอกจากนี้ในส่วนของกองการส่งเสริมศักยภาพและสิทธิเครือข่าย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (สัมภาษณ์, ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ที่ให้ข้อมูลว่า “มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงกฎหมาย ยกร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้อง” ในขณะที่ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สัมภาษณ์, ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕) ระบุว่า “ไม่มีการตั้งคณะกรรมการ มีแต่การทำเครื่องมือให้ใช้ ไม่มีการกำกับดูแล ทำแต่ระดับเครื่องมือ”

ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ และการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๔

- ปัจจัยนำเข้า

ปัจจัยนำเข้าที่สำคัญที่ทำให้การส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการบรรลุผล คือ รัฐบาลเล็งเห็นความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบาย ประสิทธิภาพการดำเนินงานของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ พลังความเข้มแข็งและการผลักดันขององค์กรคนพิการ กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการ งบประมาณสนับสนุน เวลาและปริมาณงานที่ต้องดำเนินการในการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคเป็นปัจจัยสำคัญ เนื่องจากการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการทั้งภายในอาคารซึ่งอาคารเก่าที่ถูกสร้างไม่เหมาะสมมาก่อนมีจำนวนมาก สถานที่สาธารณะ ถนนหนทาง จึงมีหลายหน่วยงานเกี่ยวข้อง เครื่องมืออุปกรณ์สำหรับอำนวยความสะดวกคนพิการ เช่น เครื่องมือสื่อสารโทรคมนาคม ฯลฯ ที่มีคุณภาพ มีราคาสูง เป็นเรื่องที่จะต้องใช้งบประมาณสูงในการจัดสร้างและดำเนินการ ต้องใช้ระยะเวลาสำหรับการสร้างและพัฒนาสิ่งเหล่านี้ นอกจากนี้ ยังพบว่าการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) เป็นเรื่องของการใช้ทักษะ ความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ต้องมีผู้เชี่ยวชาญและชำนาญการ ปัจจุบันสถาบันการศึกษาที่ผลิตบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ เอกสารตำรา งานวิจัยที่จะให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้านนี้ยังมีจำกัด

- กระบวนการ

๑) การผลักดันให้นโยบายและวาระแห่งชาติในการจัดสภาพที่ปราศจากอุปสรรค (Accessible Environment) และส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อก้าวสู่สังคมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับทุกคน (Barrier-Free Society for All) และผลักดันให้มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมจะเห็นได้ว่าในช่วงระยะเวลาการดำเนินงานของแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๔ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน มีการประชุมสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ได้ให้ความสำคัญต่อประเด็นการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการ ได้ผลักดันให้มีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ รวมทั้งการกำหนดเป็นนโยบายดังจะเห็นได้จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม เห็นชอบให้สำนักงบประมาณสนับสนุนงบประมาณก่อสร้างอาคารใหม่ของหน่วยงานหรืออาคารเก่าต้องปรับปรุง หรือจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกให้คนพิการและทุกคนในสังคมเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ของหน่วยราชการ ทั้งนี้จากการติดตาม พบว่า หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องทุกระดับทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคได้ให้ความร่วมมือ เพราะเล็งเห็นความสำคัญและเพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบาย

๒) การยกสร้าง/ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ การขนส่ง บริการโทรคมนาคม (Telecommunication) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology) รวมทั้งเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค และบริการทุกด้านแก่คนพิการ

- ผลผลิต/ผลลัพธ์ และการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๔

บทสังเคราะห์จากการจัดสนทนากลุ่มคนพิการ ผู้ดูแลคนพิการ ผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการและล่ามในพื้นที่กรุงเทพมหานครและ ๖ ภูมิภาค สะท้อนให้เห็นว่าผลลัพธ์ของการดำเนินงานของแผนฯ ในยุทธศาสตร์ที่ ๔ ที่เกิดขึ้น ได้ทำให้คนพิการแต่ละประเภทเข้าถึงและใช้บริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะอื่น ๆ กล่าวคือ โดยภาพรวมทั้งหมดของสถานที่ที่จำเป็นสำหรับคนพิการที่ยังไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่า มีสถานที่สาธารณะซึ่งควรจะมีการจัดสภาพแวดล้อมแต่แทบจะไม่มีเลย ได้แก่ ทางเดินทางเท้า สัญญาณไฟจราจร สัญลักษณ์ ทางข้ามม้าลาย ทางลาดในที่สาธารณะ ห้องน้ำสาธารณะ ที่จอดรถ สำหรับสถานที่ราชการที่ยังไม่มีห้องน้ำสำหรับคนพิการและไม่มีทางลาด ได้แก่ ศาลากลางจังหวัดบางแห่ง สถานีตำรวจ สถานีอนามัยบางแห่ง โรงพยาบาลบางแห่ง โรงเรียน ธนาคาร ไปรษณีย์ สถานที่ท่องเที่ยว ศาสนสถาน ไม่มีสิ่งอำนวยความสะดวก ขณะที่ห้างสรรพสินค้าส่วนมากมีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ

ด้านการขนส่งสาธารณะ พบว่า สนามบิน (ท่าอากาศยาน) จัดสิ่งอำนวยความสะดวกได้ดี สถานีขนส่งบางแห่งมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมแล้ว โดยทั่วไปยังไม่ได้ทำ สำหรับท่าเรือ รถโดยสารประจำทาง รถไฟ รถแท็กซี่ ยังไม่มีการปรับปรุงใดๆ

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ ผลการประเมินอยู่ในระดับน้อย

ตารางที่ ๔.๒๗ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต/ผลลัพธ์ตามยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการส่งเสริมการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของคนพิการ

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์
<ul style="list-style-type: none"> - นโยบายและวาระแห่งชาติ - กลไกหน่วยงาน - ศักยภาพของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ - งบประมาณ - เวลา - การออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) - บุคลากร - สถานศึกษา/หลักสูตรการศึกษา - การวิจัย 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลักดันให้นโยบายและวาระแห่งชาติในการจัดสภาพที่ปราศจากอุปสรรค (Accessible Environment) และส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารเพื่อก้าวสู่สังคมที่ปราศจากอุปสรรคสำหรับทุกคน (Barrier-Free Society foe All) และผลักดันให้มีการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม - ยกร่าง/ปรับปรุง กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างที่เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ การขนส่ง บริการโทรคมนาคม (Telecommunication) เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication 	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับความสำเร็จในการผลักดันให้การจัดสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการเป็นนโยบายรัฐบาล และผลักดันสู่การปฏิบัติ - จำนวนกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรคที่ได้รับการทบทวนปรับปรุงและยกร่างใหม่ - จำนวนองค์ความรู้ที่มีการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้าใจด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) เพื่อการจัดสภาพแวดล้อมและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ปราศจากอุปสรรค

ตารางที่ ๔.๒๗ (ต่อ)

ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์
<ul style="list-style-type: none"> - ช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร 	<p>Technology) รวมทั้งเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) ส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เพื่อให้มีสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค และบริการทุกด้านแก่คนพิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่งเสริมการจัดหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม (Universal Design) - ส่งเสริมสนับสนุนสถานศึกษาให้มีการจัดการเรียนการสอนด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม(Universal Design) - พัฒนาและขยายศูนย์ส่งเสริมและสาธิตให้บริการด้านออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรมทั้งสำหรับการเรียนการสอนและขยายบริการสู่ชุมชน - สร้างกลไกการติดตาม กำกับ ดูแล และตรวจสอบด้านสภาพแวดล้อม และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่ปราศจากอุปสรรค 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนสถานศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอน ด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม(Universal Design) - จำนวนศูนย์ส่งเสริมและสาธิตด้านการออกแบบที่เป็นสากลและเป็นธรรม - ระดับความสำเร็จในการจัดตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการในการติดตาม กำกับดูแลตรวจสอบ รับข้อร้องเรียนและดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมที่ปราศจากอุปสรรค